

קובץ

נישואי מלך

.

תשורה להמשתתפים בהתועדויות דחגיגת
יום הבהיר י"ד כסלו
ה'תשפ"ה

מגדל העמק – ארעא דגליל

שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח

קובץ

נישואי מלך

והוא ליקוט הכולל:

- א. דבר מלכות
- ב. אגרות קודש
- ג. מענות קודש
- ד. יומנים ועוד.

•

תשורה להמשתתפים בהתועדויות דחגיגת
יום הבהיר י"ד כסלו
ה'תשפ"ה

מגדל העמק – ארעא דגליל

שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח

KOVETZ NISSUEI MELECH

YUD DALED KISLEV – 5785

2024

Nissuei Melech
Migdal Haemek

Printed in the Holy Land

נסדר בדפוס "הערות התמימים ואני"ש"
והוכן לדפוס על ידי
יוסף יצחק הלוי בן חיי שיינא מיכלא

פתח דבר

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו"

לזכרון טוב ליום נישואי נשיא דורנו כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח עם
– יבחל"ח – הרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא נ"ע זי"ע, ביום הבהיר י"ד כסלו.

– ובעמדנו בימי ההכנה ליום הבהיר יו"ד שבט בו ימלאו שבעים וחמש שנה
לנישואותו של כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח –

ועל יסוד הנהגת כ"ק אדמו"ר (מוהרי"צ) נ"ע בחתונה זו לחלק תשורה לכל
המשתתפים –

הננו מכתבדים להגיש קובץ זה – תשורה לכל המשתתפים בחגיגת החתונה
בישיבתנו הק' תו"ת ליובאוויטש מגדל העמק.

קובץ זה מוקדש להתגלותו של משיח צדקנו כ"ק אדמו"ר שליט"א, תיכף
ומיד ממש.

* * *

הקובץ נחלק לכמה שערים:

(א) **"שער דבר מלכות"** – בו נכלל א. שיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א מש"פ
וישלה, ט"ז כסלו, ה'תשכ"ט – ע"ד האיחולים ליובל הארבעים (נדפס בהוספות
ללקו"ש ח"ה ע' 422 ואילך). ב. אגרות קודש מכ"ק אדמו"ר שליט"א, הרבנית
הצדקנית נ"ע זי"ע, והרבנית הצדקנית מרת חנה נ"ע זי"ע, להמברכים בקשר
ליובלי החתונה. ג. התשורה מהחתונה בשנת תרפ"ט. ד. רשימה קצרה מהחתונה
כפי שנרשמה ע"י הרה"ח ר' שמואל זלמנוב ע"ה (שרשימה זו העתיק כ"ק
אדמו"ר שליט"א לעצמו בקיצור).

(ב) **"שער אגרות קודש"** – בו נדפסים מכתבים לאחדים מאנ"ש, כמה מהם
נדפסו מכבר ונדפסים כאן מפני הוספות אישיים או (ו) הוספות בכתי"ק.

(ג) **"מענות קודש"** – בו נדפסים שתי מענות מכ"ק אדמו"ר שליט"א.

א. לר' יוסף גולדשטיין על מכתבו: (א) ביאור בדרך אפשר על אמירת התיבה
"ומראה פנים) שוחקות" בשין ימנית. (ב) רמזים בהפסוק "וידו לה' חסדו"

ונפלאותיו לבני אדם" שהוא ר"ת ח"י אלול ו"גוט יום טוב" (כפי שביאר כ"ק אדמו"ר (מוהרי"צ) נ"ע אמירתו ביום זה).

ב. לא' ממקורבי חב"ד בברזיל על מכתבו בעניני עסקיו.

(ד) "כתב יד קודש" – על מעטפת הרב מנחם זאב הלוי גרינגלאס.

(ה) "שער יומנים" מבית חיינו" – בו נכללו א. מכתב המשב"ק ר' מאיר ע"ה הארליג - תיאור מאורעות ימי הסליחות וימים הראשונים דחודש תשרי תשל"א בבית חיינו (מכתב זה מיוחד במינו שכן כו"כ פרטים שבו, אינם ידועים כלל ממקומות אחרים). ב. מכתב א' מהתמימים - תיאור מאורות שמע"צ והימים שלאח"ז שנת תשל"ח בבית חיינו (יצויין שכמה מהפרטים שכותבם כנראה אינם מדויקים כלל "ומפי השמועה" ועל אחריות הכותב בלבד). ג. יומן א' התמימים מחודש תשרי תשל"ח. (יומן זה – שכולל חדשים הראשונים דשנת תשל"ח - מכבר נתפרסם ע"י מערכת "מפתח", ומסיבה נשמט חודש תשרי שם, כאן נכלל ימי שמע"צ ושלאח"ז והשאר נמצא בה"קישור" דלקמן ע' 87).

(ו) "הוספות" – א. תשובת כ"ק אדמו"ר שליט"א על דו"ח מהמבצעים עש"ק פ' פקודי ה'תשנ"ב. ב. רשימת דברים – תשי"ד (נרשמה בשנים שלאח"ז וע"פ זכרון, אשר לכן כל הנרשם הוא בלי אחריות כלל). ג. קטע מ"ווידאו של חלוקת דולרים לצדקה יום ראשון י"ג ניסן תש"נ.

יצויין שרוב החומר מתפרסם כאן לראשונה.

כן, אע"פ שהקובץ עברה הגהה - "שגיאות מי ביין" וה' הטוב יכפר.

* * *

תודותנו העמוקה נתונה לכל אלו שפתחו מארכיונם ומסרו לנו אוצרות יקרים אלו ע"מ לזכות בהם את הרבים וזכות הרבים תלוי' בהם ומהם יראו וכן יעשו. וכאן המקום לבקש בבקשה כפולה ומכופלת אשר כל מי שיש תח"י מכתבים או מענות ק' וכו' מכ"ק אדמו"ר שליט"א שטרם נתפרסמו לבל ימנעו ויפרסמו אותם (אפשר גם לשלוח למערכת בדוא"ל : otzros@gmail.com).

כן תודתנו נתונה לכל אלו שעזרו ועמלו בהו"ל של הקובץ ובפרט להתמימים יהושע שי' בן יוסף, ומנחם מענדל שי' לוינזון.

* * *

ובעמדנו בימי הכנה ליום הבהיר יו"ד שבט בו הודיע כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח אשר דורנו זה הוא דור הגאולה, ואחרי הודעת ונבואת מלך המשיח אשר "הנה הנה משיח בא" "וכבר בא" וכבר נסתיימה עבודת הבירורים, מבקשים ותובעים אנו מהקב"ה אנא יחוס עלינו אשר כבר יותר משלושים שנה נמצאים אנו בגלות זה, בחושך כפול ומכופל בו אין אנו זוכים לראות את מלכנו, **עד מתי? ! עד מתי? !** וויפל איז א שיעור מאטערן אידן אין גלות ! ואנו בטוחים שכן תהי' בפועל ותיכף ומיד ממש נזכה להתראות עם כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך ביפיו, ויקוים היעוד "מהרה . . . ישמע בערי יהודה קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה" בגאולה האמיתית והשלימה - נישואין דקב"ה עם כנסת ישראל. ומשיח צדקנו כ"ק אדמו"ר שליט"א יבוא ויגאלנו ויקבץ נדחי ישראל ויבנה בית המקדש במקומו ועוד והוא העיקר תיכף ומיד ממש ! יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד.

המו"ל

ועש"ק פ' וישלח, י"ב כסלו, תשפ"ה
שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א
מגדל העמק

שער
דבר מלכות

חלק משיחת ש"פ וישלח, ט"ז כסלו, ה'תשכ"ט ע"ד האיחולים ליובל הארבעים שנה

י"ד כסלו, תשכ"ט *

אויסצוג ** פון שיחת ש"פ וישלח, ט"ז כסלו, ה'תשכ"ט.

אז דורך דעם מברך זיין טוט זיך
אויף אין דער ברכה

[ונוסף אויף דעם וואָס בשעת מען
איז מברך בדיבור, קומט עס אַרויס
בגילוי, טוט עס אויך אויף אויף
דעם „ואברכה מברכך“ ווי ער איז
מצד עצמו, כמשי"ת לקמן].

ווינטש איך די אַלע וואָס האָבן
געבענטשט [און איך בעט מען זאָל

א. דער וואָס בענטשט אַ אידן,
האָט ער דאָך די הבטחה פון אוי-
בערשטן (ווי עס איז אָפגע'פסק'נט
אין תושב"כ: און אין תושבע"פ:)
אָז ער (דער אויבערשטער) וועט אים
בענטשן. און בברכתו של הקב"ה איז
— ווי עס שטייט במדרש: — „תו-
ספתו מרובה על העיקר“.

אעפ"כ איז דאָך אַ חוב נעים
[וכמנהגם של ישראל, וואָס מנהג יש-
ראל תורה היא] צו אָפדאָנקען און
מברך זיין דעם מברך, ובפרט ע"ד
„וכן למר“ שעוד ענין בזה, ובפרט

(6) עיין מאה שערים ס"ט מאדה"ז (מאמרי
אדה"ז הקצרים ע' תסד): מורי כו' אומרה
בפה אף שלא יבינו כו',
ובזה יובן מה שאמר ר' ישמעאל לגוי
שבירכו „כבר מילתך אמורה“ (ירושלמי
ברכות ספ"ח) — דלכאורה, למה הוצרך
לומר לו זאת, והרי כבר מילתי' אמורה גם
כשרי' לא יאמר לו זאת. ובפרט שהגוי
מסתמא לא הבין למה נתכוון (במכ"ש מתל'
מידיו ששאלוהו „כמה דאמרת להדין כו'“)
— כי רצה — ע"י אמירתו זו — לפעול
המשכת וגילוי הברכה, אלא שבנוגע לעכו"ם,
הסתפק באמירת „כבר מילתך אמורה“, מבלי
לפרט הברכה.

** בהוספות הערות וכו'.

- 1) בראשית יב, ג.
- 2) סוטה לת, ב. וראה ג"כ שו"ע אד"מ
מוה"ז סוסר"א.
- 3) ב"ר פס"א, ד. ילקו"ש ח"ש רמז קט.
(ובדב"ר פ"א, יג — בשנוי קצת).
- 4) ראה תודה נפסל (מנחות כ, ב).
ירושלמי פסחים פ"ד ה"א.
- 5) ראה מגילה כו, סע"ב.

*) אין צוואַמנהאָנג מיט דעם וואָס י"ד כסלו, תשכ"ט, איז געוואָרן פּערציק יאָר פון דער חתונה פון
כ"ק אדמו"ר שליט"א מיט הרבנית ח"י מושקא (ניע זייע) — י"ד כסלו, תרפ"ט. האָבן פיל פון אַניש והתמימים
שיחיו אויסגעדריקט זייערע ברכות צו כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית (ניע זייע), און גלייכצייטיק
איבערגעגעבן צו כ"ק אדמו"ר שליט"א סכומים פון ארבעים, און אַ טייל האָבן אויך אָנגענומען אַ הוספה אין
לימוד התורה.

ביי דער התועדות פון ש"פ וישלח, ט"ז כסלו, האָט כ"ק אדמו"ר שליט"א געבענטשט די אַלע מברכים און
האָט דערביי באַטאָנט די וויכטיקייט פון מחזק זיין און מאשר זיין אַ ברכה דורך **בידע** זאָכן, סיי צדקה
(מעשה) און סיי לימוד (נגלה און חסידות) און ווי ערקלערט אויספירלעך אין די שיחה וועלכע ווערט דאָ
געדרוקט. נביי דער התועדות פון י"ט כסלו, תשכ"ט האָט כ"ק אדמו"ר שליט"א אויך ערקלערט אַז די דאָזיקע
נהגה איז אויך שייך צו נשי ובנות ישראל שתליט"א.

נביי אַ שפּעטערדיקע געלעגנהייט איז אַ טייל פון אַט"דער שיחה דערשינען נאָכאַמאל און ס'זיינען
דערביי צוגעקומען הוספות ושינויים פון כ"ק אדמו"ר שליט"א — אויך די מהדורה ווערט דאָ געדרוקט
(לקמן ע' 426).

פון דעם איז מובן בנוגע לעניינינו: וויבאלד אַז, כאמור לעיל, מנהג ישׁ-ראל איז צו בענטשן דעם מברך „וכן למר“, און מנהג ישראל תורה היא, און אַז ענין וואָס מען טוט עפ״י ציווי התורה איז עס דאָך שליחותו של הקב״ה, איז דורך די ברכה ווערט נמשך ברכתו של הקב״ה, ויה״ר — בהוספה ותוספתו מרובה על העיקר יי, וואָס דאָס איז לגמרי העכער פון עיקר שרש ומקור.

און אַזוי ווי יארך הזמן ביותר באם מען וועט שיקן אַ מכתב ברכה צו יעדערן באַזונדער, ענטפער איך איצׁ-טער די ברכה צו יעדערן ברבים, במעמד של כמה וכמה עשירות מׁ-ישראל יי, און צו אַלעמען צוזאַמען

(10) הדיוק „על העיקר“ — ולא מן העיקר“ (כדב״ר פׁא, יג): מפשטות הׁ לשון משמע שהתואר „עיקר“, הוא שהוא עיקר גם לגבי התוספות, ולכאורה, מכיון שהתוספות הוא מרובה מן העיקר, למה נקרא בשם עיקר גם לגבי התוספות המרובה ממנו? ולכן יש לפרש, שבה „עיקר“ נכלל בהעלם גם התוספות, ופירוש „תוספתו מרׁ בה מן העיקר“ הוא שגם התוספות בא ונמשך מן העיקר (ועׁד המבואר במׁא בענין יפה כח הבן מכח האב, שגם כח הבן, שהוא יפה, נמשך הוא מכח האב). יתירה מזו „על העיקר“, שהתוספות הוא נעלה מהעיקר, ואינו כלול בהעיקר גם בהעלם.

ומה שגם בזה נקרא בשם „עיקר“ הוא לפי שהוא המעורר ותנאי שתבוא התוספות. וכמו בנדוׁד, שהמעורר ברכתו של הקב״ה הוא ברכת האדם, שמברך בשליחותו של הקב״ה. ומכיון שברכת האדם היא המעוררת את ברכתו של הקב״ה (ודבר המעורר ענין יש לו יתרון בזה על הדבר הבא על ידו — המשך וככה תרלׁז סעיפי טרׁטז), נקראת היא בשם עיקר כביכול גם לגבי ברכתו של הקב״ה.

(11) עיין אגהׁק סכׁג — דמשמע שם דבכל מצוה אינו שותף יש מעלה כשנעשית

עס איבערגעבן אויך לאת אשר איננו פה), אַז אין זיי זאָל מקויים ווערן ברכתו של הקב״ה, ובתוספתו וואָס תוספתו מרובה על העיקר, לכאׁוׁא בכל המצטרך לו מנפש ועד בשר.

ב. עס רעדט זיך אין חסידות דער חילוק צווישן ברכה ותפלה, אַז ברכה איז ממשׁך בלויז פון שרש ומקור. משאׁכ תפלה טוט אויף אַ רצון חדש — יהי רצון — אַ נייעם ענין, וואָס איז ניטאָ אין דעם שרש ומקור.

דאָס איז אָבער נאָר בנוגע ברכת בשר ודם. משאׁכ בנוגע ברכת הקב״ה, וויבאלד דער אויבערשטער איז דאָך ניט געבונדען חׁו מיט די מדידות והגבלות פון דעם שרש הנברא הׁ מתברך, האָט זי אויך די מעלה פון תפלה, אַז זי טוט אויף אַ נייעם ענין, וואָס איז העכער פון שרש ומקור של הנברא המתברך.

און דאָס איז די מעלה פון ברכת כהנים אויף אַנדערע ברכות. וואָרום וויבאלד אַז ברכת כהנים איז אַ מצוה, טוען עס דאָך די כהנים בשליחותו של הקב״ה, וואָס שלוחו של אדם [העליון?] כמותו, ובמילא, איז דורך זייער ברכה ווערט נמשך די ברכה פון דעם משלח — ברכתו של הקב״ה יי, וואָס זי איז העכער פון שרש ומקור יי. כמבואר בארוכה אין דעם מאמר דׁה אריבׁל תרכׁט (שנאמר לפני מאה שנה), בדׁה כה תברכו באוהׁת (עׁ ער ואילך) ותרכׁו. ובכׁמ.

(7) ראה לקוׁת ויקרא א, ג.

(8) ראה חנוך לנער סׁע 48.

(9) משאׁכ הברכה ד, אברכה מברכך מצד עצמה, היא רק מבחיׁ השתלׁ, כמבואר בדׁה אריבׁל תרכׁט.

פון דעם איז מובן בנוגע לענינינו :
וויבאלד אַז, כאמור לעיל, מנהג ישׁ-
ראל איז צו בענטשן דעם מברך „וכן
למר“, און מנהג ישראל תורה היא,
און אַז ענין וואָס מען טוט עפ״י
ציווי התורה איז עס דאָך שליחותו
של הקב״ה, איז דורך די ברכה ווערט
נמשך ברכתו של הקב״ה, ויה״ר —
בהוספה ותוספתו מרובה על העיקר יי,
וואָס דאָס איז לגמרי העכער פון
עיקר שרש ומקור.

און אזוי ווי יארך הזמן ביותר באם
מען וועט שיקן אַ מכתב ברכה צו
יעדערן באַזונדער, ענטפער איך איצׁ-
טער די ברכה צו יעדערן ברבים,
במעמד של כמה וכמה עשיריות מׁ-
ישראל יי, און צו אַלעמען צוזאַמען

(10) הדיוק „על העיקר“ — ולא „מן
העיקר“ (כדב״ר פׁא, יג): מפשטות הׁ-
לשון משמע שהתואר „עיקר“, הוא שהוא
עיקר גם לגבי התוספות, ולכאורה, מכיון
שהתוספות הוא מרובה מן העיקר, למה
נקרא בשם עיקר גם לגבי התוספות המרובה
ממנו? ולכן יש לפרש, שבה „עיקר“ נכלל
בהעלם גם התוספות, ופירוש „תוספתו מרׁ-
בה מן העיקר“ הוא שגם התוספות בא ונמשך
מן העיקר (ועׁד המבואר במׁא בענין יפה
כח הבן מכח האב, שגם כח הבן, שהוא
יפה, נמשך הוא מכח האב). יתירה מזו
„על העיקר“, שהתוספות הוא נעלה מהעיקר,
ואינו כלול בהעיקר גם בהעלם.

ומה שגם בזה נקרא בשם „עיקר“ הוא
לפי שהוא המעורר ותנאי שתבוא התוספות.
וכמו בנדוׁד, שהמעורר ברכתו של הקב״ה
הוא ברכת האדם, שמברך בשליחותו של
הקב״ה. ומכיון שברכת האדם היא המעוררת
את ברכתו של הקב״ה (ודבר המעורר ענין
יש לו יתרון בזה על הדבר הבא על ידו
— המשך וככה תרלׁז סעיפי טרׁטז), נקראת
היא בשם עיקר כביכול גם לגבי ברכתו
של הקב״ה.

(11) עיין אגהׁק סכׁג — דמשמע שם
דבכל מצוה אינו שותף יש מעלה כשנעשית

עס איבערגעבן אויך לאת אשר אינגו
פה), אַז אין זיי זאָל מקויים ווערן
ברכתו של הקב״ה, ובתוספתו וואָס
תוספתו מרובה על העיקר, לכאׁוׁא
בכל המצטרך לו מנפש ועד בשר.

ב. עס רעדט זיך אין חסידות דער
חילוק צווישן ברכה ותפלה, אַז ברכה
איז ממשיך בלויז פון שרש ומקור.
משאׁכ תפלה טוט אויף אַ רצון חדש
— יהי רצון — אַ נייעם ענין, וואָס
איז ניטאָ אין דעם שרש ומקור.

דאָס איז אָבער נאָר בנוגע ברכת
בשר ודם. משאׁכ בנוגע ברכת הקב״ה,
וויבאלד דער אויבערשטער איז דאָך
ניט געבונדען חׁו מיט די מדידות
והגבלות פון דעם שרש הנברא הׁ-
מתברך, האָט זי אויך די מעלה פון
תפלה, אַז זי טוט אויף אַ נייעם ענין,
וואָס איז העכער פון שרש ומקור של
הנברא המתברך.

און דאָס איז די מעלה פון ברכת
כהנים אויף אַנדערע ברכות. וואָרום
וויבאלד אַז ברכת כהנים איז אַ מצוה,
טוען עס דאָך די כהנים בשליחותו
של הקב״ה, וואָס שלוחו של אדם
[העליון?] כמותו, ובמילא, איז דורך
זייער ברכה ווערט נמשך די ברכה פון
דעם משלה — ברכתו של הקב״ה יי,
וואָס זי איז העכער פון שרש ומקור יי.
כמבואר בארוכה אין דעם מאמר דׁה
אריבׁל תרכׁט (שנאמר לפני מאה
שנה), בדׁה כה תברכו באוהׁת (עׁ)
ער ואילך) ותרכׁו. ובכׁמ.

- 7) ראה לקוׁת ויקרא א, ג
- 8) ראה חנוך לנער סׁע 48.
- 9) משאׁכ הברכה ד, אברכה מברכך מצד
עצמה, היא רק מבחיׁ השתלׁ, כמבואר בדׁה
אריבׁל תרכׁט.

לוח 11, איז מהראוי ונכון, אז אויך די יושבי אהל וואָס האָבן לע"ע פאַר־בונדן דאָס בלויז מיט תורה, זאָלן דאָס פאַרבינדן אויך מיט צדקה (וב־פרט אז דאָס איז נוגע אויך ללימוד התורה, כמרוז"ל 11 כל האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו), און אזוי אויך לאידך גיסא די בעלי עסקים וואָס האָבן לע"ע פאַרבונדן דאָס נאָר מיט נתינת צדקה, זאָלן עס פאַרבינדן אויך מיט אַ הוספה אין לימוד התורה.

און וויבאַלד אז די ברכות וואָס מען האָט מברך געווען (און אזוי אויך די הוספה בתורה און נתינת הצדקה) זיינען געטאָן געוואָרן פון אַ ציבור און אַלס אַ ציבור (ניט אַלס יחידים בפני עצמם), איז עס דאָך אַן ענין פון המתפלל עם הציבור. איז בשעת אַן יעדערער פון די מברכים וועט עס פאַרבינדן אויך מיט תורה און גמ"ח, וועט דאָך אין דעם זיין אַלע דריי קוין ואמרו חז"ל: כל העוסק בתורה ובגמ"ח ומתפלל עם הציבור, איז דורך דעם טוט מען אויף דעם "פד" אני לי ולבני מבין אומות העולם" 11, בגאולה האמיתית והשלימה דורך משיח צדקנו, בקרוב ממש.

ד. די ברכות וכו' האָט מען דאָך געגעבן בקשר עם יובל הארבעים 11,

— וואָס בשעת ס'איז אין אַן אופן פון "כולנו כאחד" איז דאָך דאָס גופא אַ כלי צום "ברכנו אבינו" 12 — אַז עס זאָל נמשך ווערן צו יעדער איינעם ברכתו של הקב"ה ובתוספות מרובה על העיקר, בבני חיי ומוזני רויחי.

ג. די כלי ודרך להמשכת ברכות והשפעות איז דאָך לימוד התורה וקיום המצות — האָבן פיל פון די מברכים פאַרבונדן זייערע ברכות מיט אַ הוספה אין לימוד התורה [ובפרט — לימוד אגרת התשובה, וואָס דאָס איז דאָך מתאים צו דעם ענין כדלהלן סעיף ד'] און מיט נתינת צדקה (וואָס צדקה איז עיקר המצות מעשיות ונקראת בשם מצוה סתם 12).

און אעפ"י אַז אידן טיילן זיך אין צוויי סוגים: יושבי אהל וואָס עיקר ענינם איז לימוד התורה און בעלי עסקים וואָס עיקר ענינם איז קו ה"צדקה וגמ"ח, וויבאַלד אָבער אַז אין קדושה זיינען אַלע ענינים בהתכל־

במעמד עשרה מישראל (אלא שבדבר ד' קדושה — תנאי הוא), וא"כ הוא — ה"ז חידוש גוול, ולא אשתמיטתי להזכיר זה במק"א וכו'.

12 תניא פרק לב. ובנוגע לענינינו — ברכת הקב"ה שלמעלה מהשתל', הרי וראי שנוגע שם ה"כולנו כאחד", שהרי בבחינה זו הוא תכלית האחדות (והפשיות).

ובזה יובן מה שמבואר בדי"ה אריב"ל שם שהמעלה דברכת "ואני אברכם" (על "ואברכה מברכך") הוא, כי "תיבת אני היינו אוא"ס עצומה", בחי' ברכת הקב"ה — דלכאורה, מהי שייכותו של ביאור זה למ"ש בגמרא (חולין מט, סע"א) "דמוקי לי לברכת כהנים במקום ברכה דישאל" (ובפרט שבמ"אמר זה עצמו מביא דברי הגמרא) — כי הכלי לברכתו של הקב"ה — "ואני אברכם" — הוא מה שהכהנים מתברכים יחד עם ישראל — "כולנו כאחד".

13 תניא פל"ז (מת, ב).

14 עיין אנה"ק סי"ג.

15 יבמות קט, ב (האומר אין לו), ובלקו"ת ויקרא ה, א (הביאור — ראה סה"מ תשי"ח ע' 266 בהערה) מסיים: אלא תורה וגמ"ח.

16 ברכות (ת, רע"א), עה"פ פדה ב' שלום נפשי — והרי ימים אלו הם בסמיכות לחג הגאולה יט כסלו.

17 ולהעיר, שגם כללות ענין הנישואין שייך למספר ארבעים, כמרוז"ל (סוטה ב, א, סנה' כב, סע"א) שארבעים יום קודם יצירת הולד מכריזין בת פלוני לפלוני.

(וואָס דערפאַר זיינען דאָך די טעג פון ר"ח אלול ביו י"כ נקבע געוואָרן אַלס ארבעים ימי תשובה²¹. און אַזוי אויך בענין הספירות. איז דאָך תש"ו בה בספירת הבינה²². אין "בן ארב" עים לבינה"²³).

ו"ל רמז בזה וואָס די אַלע דריי ענינים — תורה תפלה און תשובה — הויבן זיך אָן מיט אַ תי"ו — צען מאָל ארבעים, ארבעים כ"א כולל מיו"ד.

ה. אַ מ"ם איז דאָך פאַראַן מ"ם פתוחה און מ"ם סתומה, וואָס דאָס איז מאמר פתוח — גליא דתורה, און מאמר סתום — פנימיות התורה²⁴.

איז דעריבער מהראוי, אַז די הוספה בלימוד התורה וואָס איז פאַרבונדן מיט מ"ם שנה, זאָל זיין סיי אין גליא דתורה, סיי אין סתים דאורייתא

— שואל צרכיו שהוא צריך להם בבקשה כו' ואח"כ נותן שבחו כו' על הטובה כו'.
(23) ראה או"ח סתקפ"א. ובב"ח שם ד"ה והעבירו.

ולעיר, אשר מספר תעניות של תשובה בכלל הוא ארבעים יום (נסמן בהוספות לאגה"ת (קה"ת תשכ"ח) ע' 9)**.

(24) וגם מצד זה, שייכות מיוחדת דתש"ו בה לגשראין, כי חופה הוא בחי' (ת"ת ד) בינה המקפת לזו"ן (חתן וכלה) — לקו"ת שה"ש מזו, ד. ולהעיר, שגם אגה"ת הוא חלק השלישי של ספר התניא, הכולל את בי' החלקים שלפניו: שער היחוד והאמונה (מלכות) וספר של בינונים המבאר פרטי הענינים דאהו"י (ז"א) (ראה "ביאורים ל" אגה"ת" בתחלתו)**.

(25) אבות פ"ה מכ"ב. וראה אוה"ת ר"פ תולדות (עה"פ ויהי יצחק בן מי שנה) וש"נ.
(26) והיא העיקר כו' והשאר טפילות אלי' (שי' היחודה"א פ"ב).

(27) שבת קד, א. פירש"י שם.

(** נדפס שם עי צח. המו"ל.
(*** נדפס שם עי זד. המו"ל.

איז להעיר אַז מספר ארבעים איז ספעציעל פאַרבונדן מיט די דריי ענינים הנ"ל²⁵ — תורה, [לימוד אגרת ה]תשובה און "מתפלל עם הציבור"; זיי האָבן אַ שייכות מיוחדת צו ארבעים.

ווי מען זעט אין די דריי מאָל ארבעים יום וואָס משה רבינו איז געווען בהר, אַז אין די ערשטע ארבעים יום האָט ער מקבל געווען תורה (וואָס דאָס איז דאָך אויך דער רמז אין וואָרט תרומה: תורה מ' ²⁶), די צווייטע ארבעים יום האָט ער מתפלל געווען, ווי עס שטייט אין פסוק ואתפלל גו' ²⁷. און די דריטע ארבעים יום האָט ער אויפגעטאָן דעם "סלחתי כדברך"²⁸ — ענין התשובה²⁹

(18) בשיחה לפני זו*.

(19) זח"ג קעט, א. תקו"ז תי"ז.

(20) עקב ט, כ. שם, כו (ראה פירש"י שם, כה).

(21) ראה פירש"י שם, יח. ובפרש"י (תשא לג, יא) דאז נתרצה הקב"ה לישראל בשמחה ובלב שלם.

(22) ולהעיר דשניהם בתפלה (תפלה בד" בר המוכרח, שלא "להשמיד אתכם" אל תשחת עמך" — תפלה דמי יום השניים; תפלה שיהי' כדברך — מי יום השלישים) ובתשובה (תש"ו"ת, מי יום השניים; תש"ו"ע, מרוצה — מי יום השלישים).

ותירה מזו י"ל שתפלה כדבעי ותשובה כדבעי — כל אחת מהן כוללת הן תפלה (במובן המצומצם, דרגא תתאה דתפלה, — מילוי ההכרח. תש"ו"ת) הן תשובה (עלי' אמרו גדולה תשובה שמקרבת כו' (רמב"ם הלי' תשובה פ"ז ה"ה, ו) ושיהי' כל ימיו בתשובה (אגה"ת ספ"א וז"א. לקו"ת ר"פ האויג), דרגא עלילאה דתשובה לא על חטא (חסרון) — תפלה על טוב ותענוג, יותר נכון תפלת ש"ק).

ולהעיר מרמב"ם הלי' תפלה בתחלתן שתפלה

(* נדפס באגה"ת עם ליקוט פירושים כו' עי קז). המו"ל.

מה) המשרה ולשלום³⁰ אין קץ" וואָס דאָס גייט אויף משיח'ן³¹ (וואָס אויך משיח הויבט זיך אָן מיט אַ מ"ם). יבוא ויגאלנו בקרוב ממש, בעגלא דידן. און עס וועט מקויים ווערן דאָס צוגעזאָגטע בסיום וחותם ההפטורה (און אויך אין דער סדרה וואָס מ'האָט ערשט געלייענט בתורה: אבוא אל אדוני שעירה³² — זאָגט רש"י (וואָס ענינו איז — פשוטו של מקרא³³). אַז דאָס וועט זיין בימי המשיח ש" נאמר) ועלו³⁴ מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' ה' מלוכה.

וואָס בדורותינו אלה איז ער נתגלה געוואָרן אין תורת החסידות.

ואעפ"י אַז אין אגה"ת גופא זיינען דאָ ביידע חלקים, וואָרום אין די ערשטע פרקים שבאגה"ת איז ער מבאר עניני תשובה הלכה למעשה, בעיקר — עפ"י נגלה, און אין די אַנדערע פרקים עפ"י חסידות³⁵ — פונדעסטוועגן, וויבאלד אַז דאָס איז אַ חלק אין תניא, וואָס איז בעיקרו — פנימיות התורה, דעריבער איז מהראוי אַז די הוספה אין גליא ד' תורה זאָל זיין נוסף אויפן לימוד פון אגה"ת.

* * *

(30) ראה ד"ה ביום השני תרכ"ט קרוב לסופו, שע"י ב' הממין שבשיתא סדרי מש' נה — מ' פתוח [גליא דתורה] שבתחלת המשניות, ומ' סתום [פנימיות התורה] שבסוף המשניות — באים לריבוי השלום (סיום ה' משניות). "עד גם שאפילו בחיות ובהמות יהי' ג"כ השלום" — היעוד דגאולה העתידה.

(31) ישע"י שם. סנהדרין צד, א.

(32) וישלח לג, יד.

(33) פרש"י בראשית (ג, ח) ובכ"מ. וב' מפורש כאן — שלאחרי שפרש"י כנ"ל (בפנים) מסיים: ומ"א יש לפי' זו רבים.

(34) עובדי' א, כא.

מ' פתוח און מ' סתום איז דאָך פאַרבונדן אויך מיט גלות און גאולה³⁶ — זאָל דער אויבערשטער בענטשן און געבן אַז מען זאָל זוכה זיין בקרוב צום "למרבה (שהמ"ם סתו"

(28) בפרטיות יותר י"ל: ג"פ הראשונים — בעיקר עפ"י נגלה, ה"פ האמצעים — עפ"י חסידות, ד"פ האחרונים — חיבור שניהם.

(29) ראה בחיי ר"פ ויחי (בשם מדרש). רד"ק לישע"י ט, ו.

מכתב כללי – פרטי ששלח כ"ק אדמו"ר שליט"א לכל המברכים ליובל הארבעים שנה, שנת ה'תשכ"ט

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטען פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, סו"ב כסלו, ה'תשכ"ט
ברוקלין, נ. י.

לכאו"א מהמברכים - כפי רשימת

הנהלת צעירי אגודת חב"ד
המרכזית - ברוקלין, נ. י.

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב מיום י"ד כסלו והמצו"ב.

וח"ת על הברכות - בקשר לחקופת הארבעים שנה.

ובלשון חז"ל: מלך כבר אמורה, פירוש כו' שברכתך כתובה,
מואברה (הקב"ה) מברכין.

ויה"ר שתהא באופן של חוספת, שחוספתו של הקב"ה מרובה על העיקר.

נעמה ביותר והביאה שמחה רבה הידיעה אשר רבים מהמברכים צרפו
להברכה וחזקו ואישרו אותה ע"י ענין של תומ"צ - תרומה לצדקה, לימוד
ענין בחורה וכו'.

ושלש מעלות בזה, זו למעלה מזו: עשיית מצוה - מוסיפה (בזה ובבא)
לא רק באדם העושה, כ"א בכל העולם כולו. יתרה מזה - באדם הגורם לעשייתו
(ואפילו בלא הודע), והעולה על כולנה - באם העש"י לזכותו ובעדו.

ובאחי בהצטעתי-בקשתי אשר על אחד מציבור המברכים יעשה שניהם, תלמוד
ומעשה, גם יחד - שהרי יש בזה מה שאין בזה. ולא עוד אלא שמעשה הצדקה
מוסיף עליוי "בכל מעשה המצות וח"ת כנגד כולן", וח"ת שהיא חיי בני"י
וכדוגמת רגיס בנים - מוכן שע"י הוספה בה, בחירות האדם - נתוסף חיות עי"ז
בכל מעשיו.

ובפרט שהימים - בין ימי הגאולה של אדמו"ר האמצעי - יו"ד כסלו -
ושל אדמו"ר הזקן - י"ט כסלו - שגאולת שניהם הייתה (מוסיפת) לקריאת
(וחזקת) הכתוב: פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים היו עמדי, וביארו
חז"ל פירושנו: אמר הקב"ה כל העוסק בחורה ובגמ"ח מחתפיל עם הציבור
מעלה אני עליו כאילו פדאני לי ולבני מבין או"ה.

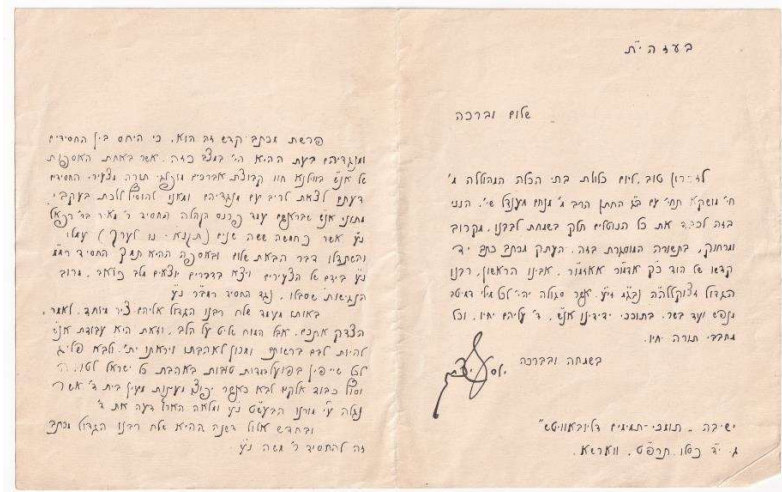
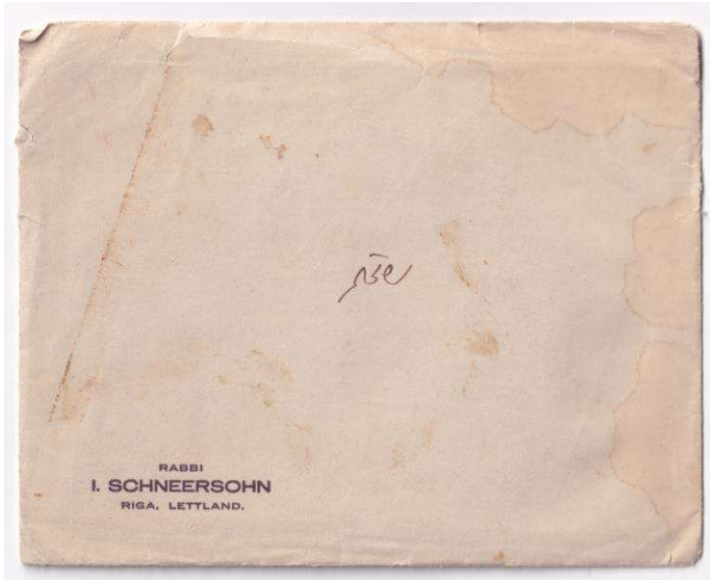
ברכה חג הגאולה

ובלשון חז"ל: ירושלמי הובא בחוד"ה ואברכה (חולין מס, א). ועיין ד"ה
אריב"ל כל כהן שמברך (תרכ"ט) על השינוי מירוש" שלפנינו (ברכות ספ"ח).
שתוספתו מרובה על העיקר: ב"ר פס"א, ד. וי"ל שזוהי דרגא נעליח ביותר
על המד"א (דב"ר פא, יג) יתרה מן העיקר. ואכ"מ. בכל העולם כולו: כגירסת
הרמב"ם הל" חטובה פ"ג ה"ד. ואפילו בלא הודע: במכש"כ ממדה הפסית (משנה
סנה" נד, א). לזכותו ובעדו: וכחפלה מי שברך כו' הוא יברך כו' בעבור
כו' לצדקה בעדו. וגם בת"ת שייך זה במתנה קודם הלימוד (עיין שו"ע יו"ד
סרמ"ו סוס"א). יש בזה, בזה: ראה קדושין (מ, ב, ושי"נ). נתבאר בארוכה בדרושי
הצ"צ ד"ה ושנחם (ארה"ח ואתחנן). בכל, כולו: אגמ"ק לרבנו הזקן סוס"ד.
ועייג"כ שם סוס"ג, דגיס במים: ראה ברכות (סא, ב). * נתוסף חיות: עיין
תניא ספ"ה. הייתה, פדה: כידוע באגרותו ושיחות רבותיו נשיאי חב"ד (ריס"ט
כסלו. ובכ"מ). וביאר חז"ל: ברכות (ח, א). וראה ד"ה פדה בשלום (לאדמו"ר
האמצעי - בס' שערי חטובה ח"א). ולהנשיאים אחריו בכל דור ודור).

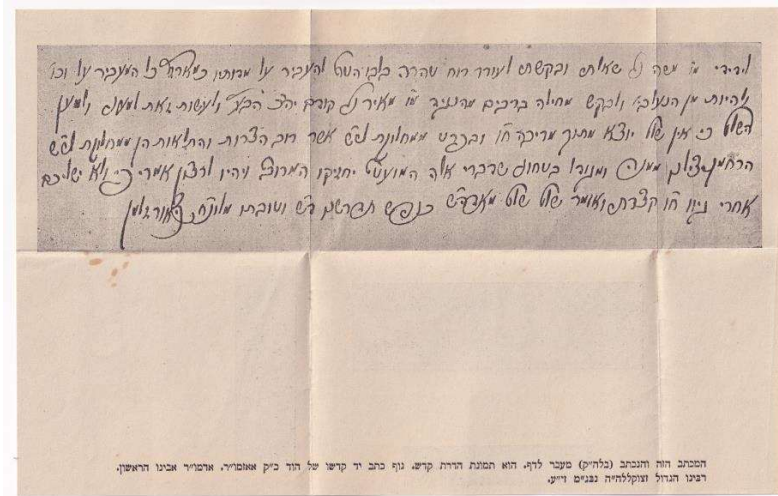
(* וראה זבחים כב, א. ושי"נ. ובשו"ע אדה"ז חאו"ח סק"ס סי"ד.)

קובץ "נישואי מלך"

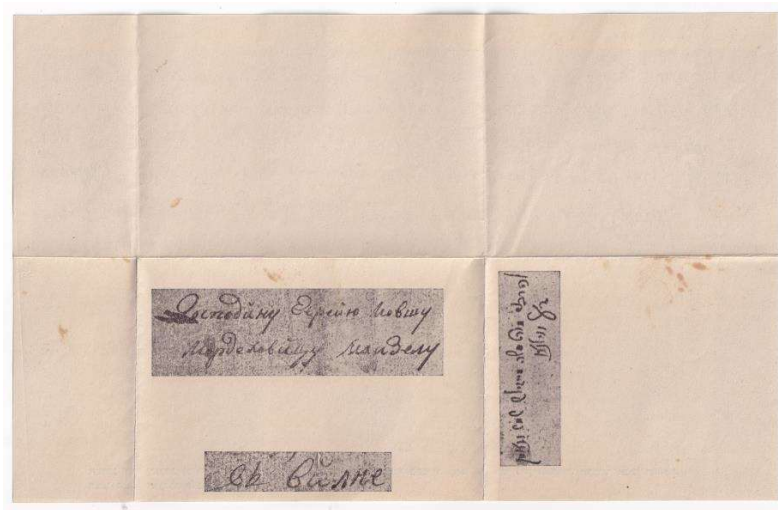
התשורה שחולקה בעת חתונת כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית הצדקנית נ"ע זי"ע

מכתב כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע שצורף להתשורה

צילום כתי"ק כ"ק אדמו"ר הזקן שחולק כתשורה

הנדפס מעבר לדרך

קובץ "נישואי מלך"

מכתבים ל"ארגון נשי ובנות חב"ד" מהרבנית הצדקנית נ"ע זי"ע
ומהרבנית הצדקנית מרת חנה נ"ע זי"ע
- תודה לאיחולים ליובל השלושים -
(כפי שנדפס ב"די אידישע היים" תשי"ט)

י"ד כסלו איז געווארן דרייסיג יאהר, לאיו"ט, פון דער חתונה פון כ"ק
אדמו"ר שליט"א. לכבוד דעם דאזיגען דאטום האט דער קאונסיל
פון נשי ובנות חב"ד געשיקט באגריסונג טעלעגראמעס צו משפחת
בית חיינו שליט"א. מיט צופרידענהייט גיבן מיר דא איבער די
ענטפערס מיט וועלכע דער קאונסיל איז באעהרט געווארן.

דער צווייטער ענטפער, דאטירט, "זאת
חנוכה", פון הרבנית ח. מ. שניאורסאהן
שתליט"א, פריי פון כ"ק אדמו"ר
שליט"א:

יער ערשטער ענטפער, דאטירט, י"ח
כסלו, פון הרבנית חנה שניאורסאהן
שתליט"א, כומער פון כ"ק אדמו"ר
שליט"א:

ב"ה, זאת חנוכה ה'תשי"ט.

ברוקלין, נ. י.

אגודת נשי ובנות חב"ד
פון גרייטער ניו-יארק.

שלום וברכה:

באשטעטיק מיט דאנק זייער
צייט ערהאלטענע פון אייך, טע-
לעגראפישע מזל טוב באגרי-
סונג און ברכות צו דער תקופת
השנה, שנת השלשים פון אונ-
זער חתונה.

איך בין טיף גערייט פון
אייער געדענקען און נאכפאלגן
מיט ברכות, דעם דאזיגען דא-
טום, און איך ווינטש אייך
אלעמען, גרויס הצלחה אין
אייער געזעלשאפטליכער אר-
בייט, און אויך אין אייער פרי-
וואטן לעבן, וועלכע זאלן אויך
פון אלעמען, געדענקט ווערן
און נאכגעפאלגט ווערן מיט
ברכות.

בתודה וכבוד,

ח. מ. שניאורסאהן

ב"ה, י"ח כסלו תשי"ט.

ברוקלין, נ. י.

נשי ובנות חב"ד תחיינה.

ברכה ושלום:

איך דאנק אייך פאר די גוטע
וואונטשן צו מיר. ס'איז דברים
היוצאים מן הלב ונכנסים ללב.
ג"ג איר זאלט גיין אין אייער
ציבורית'דיקער ארבייט מעלה
מעלה, און מצליח זיין, דאס
זעלבע אויך אין אייערע פער-
זענליכע לעבענס.

מיט תפלה לה' אז אלע אי-
חולים טובים צום מנהיג הדור
זאלן אין גיכן מקימם ווערן.
מיט שוועסטערליכן גרוס,

חנה שניאורסאהן

רשימה קצרה מהחתונה כפי שנרשמה ע"י הרה"ח ר' שמואל זלמנוב ע"ה
(רשימה זו העתיק כ"ק אדמו"ר שליט"א לעצמו בקיצור)

בי"ה

רשימה קצרה מסדרי מהלכי חתונת בת כ"ק אדמו"ר שליט"א
י"ד כסלו תרפ"ט בנוראשא

הכסורה הטובה אשר חתונה בת כ"ק אדמו"ר שליט"א נועדה להיות בין
י"ד כסלו בנוראשא קראה סמחה אדירה והתרגמה גדולה בין
ידידינו אנ"ט והתמימים יחי' חוסבי מדינת פולין ככלל וידידי ערינו
ונוראשא בפרט, לבר העונג הרוחני של כללות אנ"ט יחי' מסמחת בית חיינו
שליט"א, עוד זאת ערבה לנפסם אשר המה יזכו הודות לאל-עליון לקחת
חבל בסמחה הגדולה סמחה של מצוה הלזו, ואין פלא איפוא אשר בלב מלא
צפי' הכו לעת בוא כ"ק אדמו"ר שליט"א, לנוראשא, שהובל על יום ב' לס'
ויטלה,

ומאז הבקר אור יום ב' י"ג כסלו, התקבצו והתאספו לבית התיבות
כל ידידי אנ"ט, התמימים, הל' היליכה הק' והרבה יראים וחרדים מערצו
ומקדישי טמו היקרא לקבל פני רבינו שליט"א. בכמה שביעית בקר הופיע
כ"ק אדמו"ר שליט"א וכל בני משפחתו יחי' על בית החתונה. ברכות של סמחה
התפרצו מלב קהל הנאספים כראותם את פני מלכט כ"ק אדמו"ר שליט"א, ובחורי
חמד של הישיבה התאספו לפנות דרך לחת היכלת לרבינו שליט"א לעבור בין
ההמון הגדול אל החוב אשר שם כבר, ה"כן מראט מרטה כבודה, להוביל את
רבינו שליט"א ואת בני משפחתו יחי' נחאכסניא טהובת. עברט באחת
ההאטעלין הכבודות טבעיר.

במשך היום נתקבצו הרבה אנ"ט ותמימים יחי' מכל ערי פולין
וגבול ליטא הפולנית, טכאז לשמח המלך באו ג"כ הרבה אורחים מחוץ למדינה,
ובראש: חותן רבינו שליט"א, הרה"ח המצויין וכו' מה"ר אברהם טניאורסוהן
שליט"א מעיר קעטינוב ומנה"ר מנחם מענדיל גורארי' נ"י מחותנו של רבינו
שליט"א ועוד הרבה אורחים חשובים, המחתן אבי החתן הרה"ג והרה"ח ר' לוי
טניאורסאהן שליט"א רב דמחא יעקאטריניטלאוו (רוסי') לא הי' ביכולתו
מפני סבות טונות לבוא על החתונה בנו היקר טוהי'.

עברט בטעה הטמינות נערכה סעודה תנע' סעודה חתן טאהל בסביל
חלמידי הישיבה"ק ביחוד. להסעודה באו ג"כ כ"ק אדמו"ר שליט"א, החתן, חותן ר'
רבינו שליט"א, החתן מהר"ט גורארי' שליט"א המחותנים והמקורבים,
ג"כ הרבה אנ"ט ותמימים באו לראות בנועט הוד רבינו שליט"א, המשטעטע
את חלמידי הקירים חניכי המוסד הק' חומכי המימט, באמצע הסעודה אשר
לרבינו שליט"א דא"ח על פסוק וכל בניך לימודי ד' ורב שלום בניך כו', אשר
בו גינה מאד מדה הגאון ובפרט מבני תורה, ובהמשך דבריו טיפר מעטה,
אשר לזקנו הצ"צ נ"ע בא פעם אחת אחד מהחסידיים המפורסמים והחאונן לפניו
כי בביהמ"ד טבעירו טהא מחפלי טמה יש לו רדיפות מאנ"ט סי' מען טרעט א
אויף עס אינן בעמ"ד (החטיד ההוא לא הי' דרכו להתחיל בארכיות כו') וענה
לו כ"ק הצ"צ נ"ע בזה"ל ווער הייסט דיר זיך מחפטי זיין אינן גאנצען
ביהמ"ד, אז וואו גאר מען טרעט איז דאס רק אויף דיר כו'. אחר המאמר
דא"ח החתני והחלמידיים טיח' לטורר ניגונים טונים בניגוני חסידו חב"ד,
ויתרועעו אף יטיחו במטחה של סעודה ח"ח עד אחר חצות הלילה, אחר ברכת
המזון אשר רבינו שליט"א טברצונו לילך ריקוד עט התמימים הל' האולם
(הקייבון) של הישיבה"ק, ויעשו עיגול גדול ובחוכו רקד רבינו עט המקורבים
והתמימים עד בוט. אחרי כן עמד יו"ר הועד של הישיבה"ק הר"ר טרגא פייוויס
זאלמאנוב נ"י, ובקול רם הכריז בטט כל התמימים, המטמיחים, והמחלים של
הישיבה"ק ברכת מז"ט, מו"ט לרבינו שליט"א וכל המחותנים יחי' וברוב סמחה
וצהלה לך אר רבינו שליט"א להאכסניא.

לאחר היום י"ד כסלו בטעה חמיטית ערב הוחחלה "הקבלת פנים"
במעון הישיבה, חדרי הישיבה מצויירים מחדש לכבוד החתונה ומקורטים בכל
מיני פאר וחדר כראוי ויאות לשמחה כזו. אצל של איזה חודרים הי' מיוחד
לעזרת נשים, והאולם הגדול עט חדרים טבעידו מיוחד לאנשים בכדי טלא
ודחקו ויכנסו אנשים מ-ן הרחוב הבלתי רצויט העמידו על פתחי של מעון
הישיבה"ק מטבר אליציי, אשר הרשו לכנסו רק אלו טיחי' להט כרטיסי-כניסה,
ובכל זאת הי' דוחק גדול וחדרי הישיבה"ק הי' מלאים אנשים מפה אל פה
והי' צופפים ועומדים, בהאולם הגדול עמד שלחן גדול-אשר בראש יטב
החתן, רבינו שליט"א מימינו וחותן רבינו טמטאלו, ועל יד השלחן מטני
צדירו יטבו אורחים הטורבים, רביים רבניס, המחותנים, והמקורבים, ומסביב
הביב עמדו המון הקראיט, אנ"ט תמימים, ידידים, ומודעים, כולט עומדיס
בהדרה הכבוד ועיניהם נטואות לראט השלחן מקום עט יטב רבינו שליט"א
ומצנחה

-ב-

ומצפת הקודש (סטרימעל) על ראש, אטר מוסף לו חן מיצד לברכה קרטו, פניו מצהלים ועיניו הקדושות לזהטים באט של קדושה, דומי' חריטית שורר בהאולט, אחר יגיע קלה פתח כ"ק בהחלהבות ואמר:טע איז ידוע אז בא די קינדערטע חתונה קומען אל החופה די נשמות אבותינו רבותינו הקדושים מדורי דורות, אויף לברך את החו"כ בדור יגרים לבורך, כל האמר טמועה בטע אומרו כאילו בעל הטמועה עומד לפניו, איז בכדי ממטיף זיין די נשמות אבותינו רבותינו הק' מדור דורות וועלען מיר זאגען אז מאמר וואס איז דעט מיטעלער רבי"ז, ווערטען פון דעס זיידען הצ"צ, רבי"ן, ווערטער פון דעט מיטעלער רבי"ז, ווערטען פון דעס זיידען הצ"צ, וועטער פון דעט זיידען מצד החתן, פון זיידען מהר"ט, און פון דעס טאטען, והתחיל לשפר דרוש דא"ח בהחלהבות גדולה ע"פ לכה דודי לקראת כלה כו', אחרי הדרוש דא"ח הלך רבינו שליט"א ע' החתן כחור מיוחד לטוח טמה טעה קלה, אח"ז הובילו את החתן ל"הבאדעקענס" ומטע הלכו כולם אל החופה שהיתה בחצר הישיבה, המגרט הגדול קטנט רחבת ידיט שנחצר הישיבה, הי' מכווטה כהרבה אורות"אלעקטרי" שהפיקו אור גדול, באמצע החצר עמדה החופה ומסביב סביב לה עמדו המון גדול יותר מחמשת אלפים איט מקהל הקרואים והרבה אנשים מהעיר שבאו לראות את החתונה הקדושה, עד שבקוטי גדול עלתה בידו השרדניט לענות דרך לעבור להמחנותים אל החופה, בטעה שהובילו את החו"כ להחופה צוה רבינו שליט"א לטורר את הניגון הידוע של רבינו הזקן(הידוע בטע דעט אלטען רבינו"ט ניגון או דער ניגון פון די פיר פעל") וגט כ"ק אדמו"ר בעצמו טר אותו בהתעוררות נפלאה, המכרד קידושי'ן הי' רבינו שליט"א בעצמו, וגט הטבע ברכות אמר הוא בעצמו בקול רט ונעים במחיקות ודביקות עצומה הפליא מאד עד שנחטמוזמו והתפעלו כל הטומעיס, וכולם פה אחד אמרו שכינס היינח לא טמעו כזאת, אחרי סדרי החופה חזרו החו"כ והמחנותים למעון הישיבה לטוב ולנוח מעט וכל קהל הקרואים נטעו להאולט הגדול שהוכן מראש להעסיק בו כדה המטחה של החתונה, כי כן הי' רצון רבינו אשר במעון הישיבה יה' רק חלק הרוחני של החתונה.

לאט לאט התאספו כל הקרואים אל האולט הנועד, ואחרי עבור סעה ויותר באו כ"ק אדמו"ר שליט"א ע' המחנותים והמקורבים, בבית האולט עמדו שלחנות ערוכים בכל מיני מעדני מלך ויטבו העט על הסדר ויאכלו ויטחו לחיטם ולברכה ויטירו וירקדו וישמחו ושמחה של מצוה, אחרי כן הלך רבינו שליט"א בעצמו טביב השלחנות וחלק לכאו"א מטקה ויברך בברכתו הק' לכל אחד כפי ענינו ומבוקשו..... ויקרב גט אל המקום אשר עמדו טט החלמדיט על הישיבה ויצו להמטיח הר"ר אלטרי"א אהאוויץ נ"י לחלק מטקה לכל אחד מהחלמדיט יחי' ואח"כ פנה רבינו אליהט וידבר את הדברים האלה לאמר: **על**

המימית! איך התורה מחקיצמת אלא בני נממית עלי', קיוט התורה בא ע"י יגיע דמי טמתיגע בא על עומק הדבר, דגס מי טיט לו טכל טוב טכל דע והטפה ראטונה לוקח הענין בטג, מ"מ מי טאיך טכלו טוב כ"כ אבל מחייגע הנהו על הטכל בא אל העומק יותר, לפני טחכ" היא חכמה אלקים, דגס טכל הנגלה שבתורה הוא אלקות טבייל זה הוא מה טבאית הגלות, הגלות הוא בישראל בכלל ובלומדי תורה בפרט(אמר טיט בזה אריכות דברים נאר ניט דא איז דער ארט פון דעט און ניט יעצט איז דער זמן דערפון)

ועיקר קיוט התורה הוא במי טממית עצמו עלי' הדעו תפימקט טעליכט לבטל עצמכט מכל וכל און אויף דעט גייט, חלפדו תורה היגיעה, וזהו גט בתורה הנגליח וכן תלמדו חכידות ולא ייטאר רק ההטכלה לבדה כ"א יבוא ילידי פועל, הפי' במ-דות טובות וזו הנני מברך אהכט איר זאלט געהאלפען ווערען בכל הענינים הנצרכים לכ"ז והאריכו ימיט וטנים כו'.

אח"כ הלך כ"ק שליט"א ריקוד עט מנהלי הישיבה והמטיגחים יחי', אחרי הפסקה זמן מה יטב כ"ק אדמו"ר שליט"א על מקומו. והתחיל לאמר דרוש דא"ח עה"פ אשר ברא טעון וטמחה כו'. הדרוש נמשך עד וצוה הלילה, ואחרי זה רחצו כל המזומנים לטעודה, באמצע הטעודה צוה רבינו שליט"א לאחד החמימט לחלק בטמו לכל או"א המטוביט טכוט חסידה, החייה הזאת

שער

אגרות קודש

א

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYcodish 3-9250

חס מענדל שניאורסאהן
לוחבאוויטש

770 אימפרון פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"א סנ"א חשכ"ו
ברוקלין

האברך [redacted] ש'י

שלום וברכה!

במענה לשאלתו במכתבו מיום ה' סנ"א ,
יחיעץ עם הנהלת הישיבה ויעשה כהוראתם.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
1970-8-6
מזכיר

מכתב זה נשלח באמצעות שירות הדואר הארצי
מכתב זה נשלח באמצעות שירות הדואר הארצי

מכתב זה נשלח באמצעות שירות הדואר הארצי
מכתב זה נשלח באמצעות שירות הדואר הארצי

א

ב"ה, י"א מנ"א תשכ"ו
ברוקלין

האברך [.] שי

שלום וברכה!

במענה לשאלתו במכתבו מיום ח' מנ"א,
יתייעץ עם הנהלת הישיבה ויעשה כהוראתם.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
ש.מ. סימפסון
מזכיר

ב

ב"ה, י"ט מ"ח תשכ"ז
ברוקלין

האברך [.] שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו מיום י"ד מ"ח בקשת ברכה פ"נ,

כיון שהובטחנו יגעת ומצאת, הנה ילמוד בהתמדה ושיקידה נגלה וחסידות
ועד לאופן שהתורה קוראה לזה יגיעה והלימוד יביא לידי מעשה קיום
המצות בהידור. ואז תקוים ההבטחה – ומצאת.

בברכה לבשו"ט בהאמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
ש.מ. סימפסון
מזכיר

ב

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"ט ס"ח תשכ"ז
ברוקלין

האברך [redacted] ש"י

שלום וברכה!

ברכה פ"נ, במענה למכתבו מיום י"ד מ"ה בקשה

כיון שהובטחנו יגיעה ומצאה, הנה
ילמוד בהתמדה ושקידה נגלה והסידור ועד לאופן
שהתורה קוראה לזה יגיעה והלימוד יביא לידי
מעשה קיום המצות בהידור. ואז תקוים ההבטחה
ומצאה.

בברכה לבשו"ט בהאמור

בשם כ"ק ארמו"ר שליט"א

מזכיר
א.א.א.א.א.
10/1

קובץ "נישואי מלך"

ג

[redacted]
 RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N. Y.
 HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
 ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ס' שבט השכ"ז
 ברוקלין

האברך [redacted] ש"י

שלום וברכה!

במענה לשאלתו במכתבו מיום ה' שבט-

נכונה סברתו להניח (גם) תפלין דר"ה.
 ועין שן"ע אדה"ז סכ"ה סי"א, חניא רפס"א, סידורו
 ריש הל' תפלין.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
 מזכ"ר *מ.מ.ש. 10*

סדרי לימודיו - כהוראה הנהלת הישיבה.

קובץ "נישואי מלך"

ג

ב"ה, ט' שבט תשכ"ז
ברוקלין

האברך [.] ש"י

שלום וברכה!

במענה לשאלתו במכתבו מיום ה' שבט

נכונה סברתו להניח (גם) תפלין דר"ת.

ועיין שו"ע אדה"ז סכ"ה סיי"א, תניא רפמ"א, סידורו ריש ה' תפלין.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

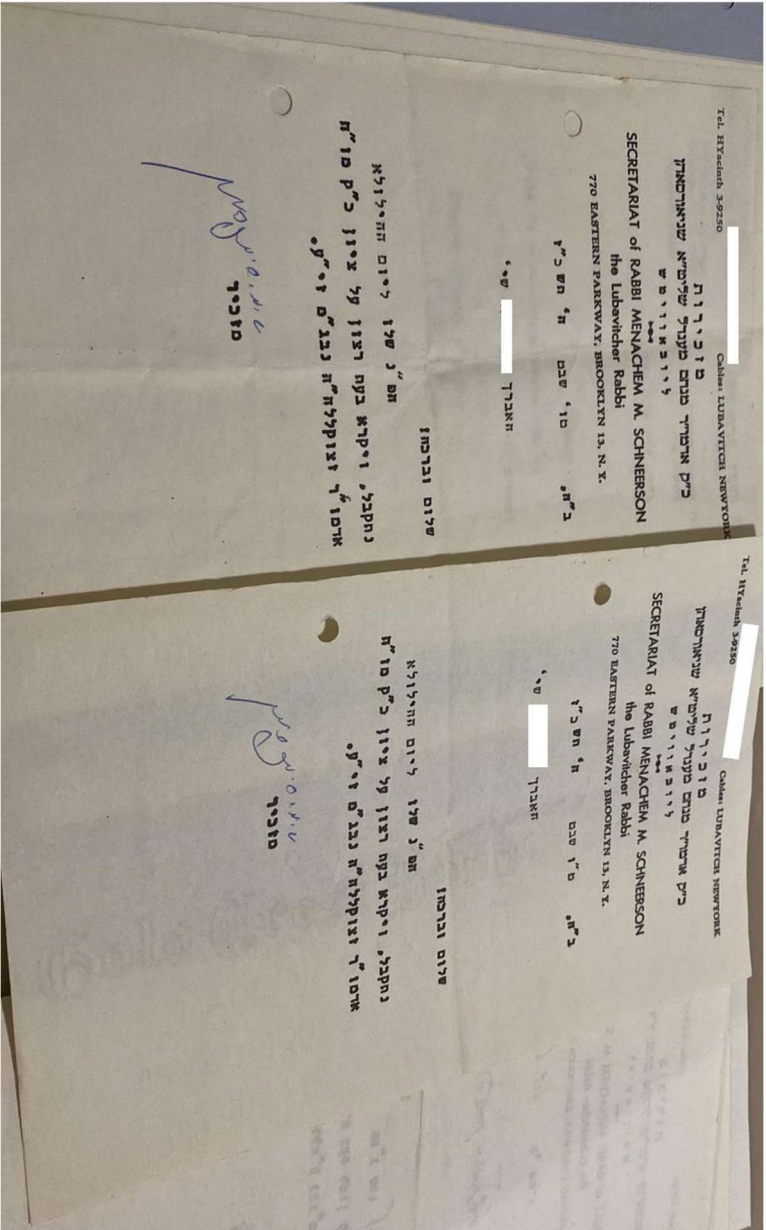
ש.מ. סימפסון

מזכיר

סדרי לימודיו – כהוראת הנהלת הישיבה.

קובץ "נישואי מלך"

ד

ה

ב"ה, ט' תמוז תשכ"ז
ברוקלין, נ.י.

האברך [. .] ש"י

שלום וברכה!

במענה למכתבו מיום כ"ב סיון, בקשת ברכה - פ"נ,

כיון שהובטחנו יגעת ומצאת, הנה ילמוד בהתמדה ושקידה נגלה וחסידות
ועד לאופן שהתורה קוראה לזה יגיעה והלימוד יביא לידי מעשה - קיום
המצות בהידור. ואז תקוים ההבטחה – ומצאת.

בטח שומר הוא השלשת השיעורים השוים לכל נפש בחומש תהלים ותניא
בכל יום, וישמור עליהם מכאן ולהבא ג"כ.

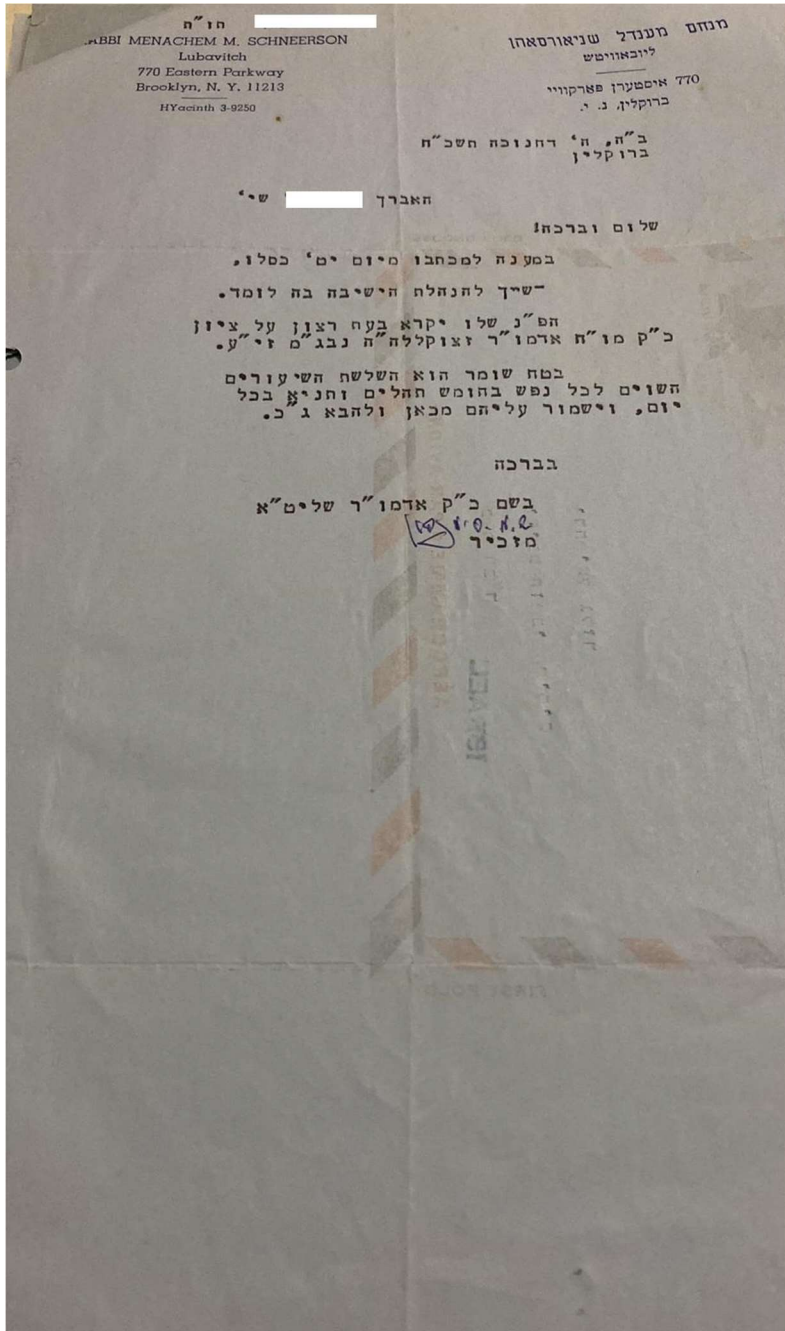
בברכה לבשו"ט בהאמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
ש.מ. סימפסון
מזכיר

בנוגע לסדר לימודיו והמצב הרוחני וכו' - ע"פ הוראת המשפיע ש"י,
וכמפורסם. ולפלא הכתיבה עד"ז.

בנוגע להגניבה - ע"פ הוראת הרב.

ו

ו

ב"ה, ה' דחנוכה תשכ"ח
ברוקלין

האברך [.] שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו מיום יט' כסלו,

שייך להנהלת הישיבה בה לומד.

הפי"נ שלו יקרא בעת רצון על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נב"מ
זי"ע.

בטח שומר הוא השלשת השיעורים השוים לכל נפש בחומש תהלים ותניא
בכל יום, וישמור עליהם מכאן ולהבא ג"כ.

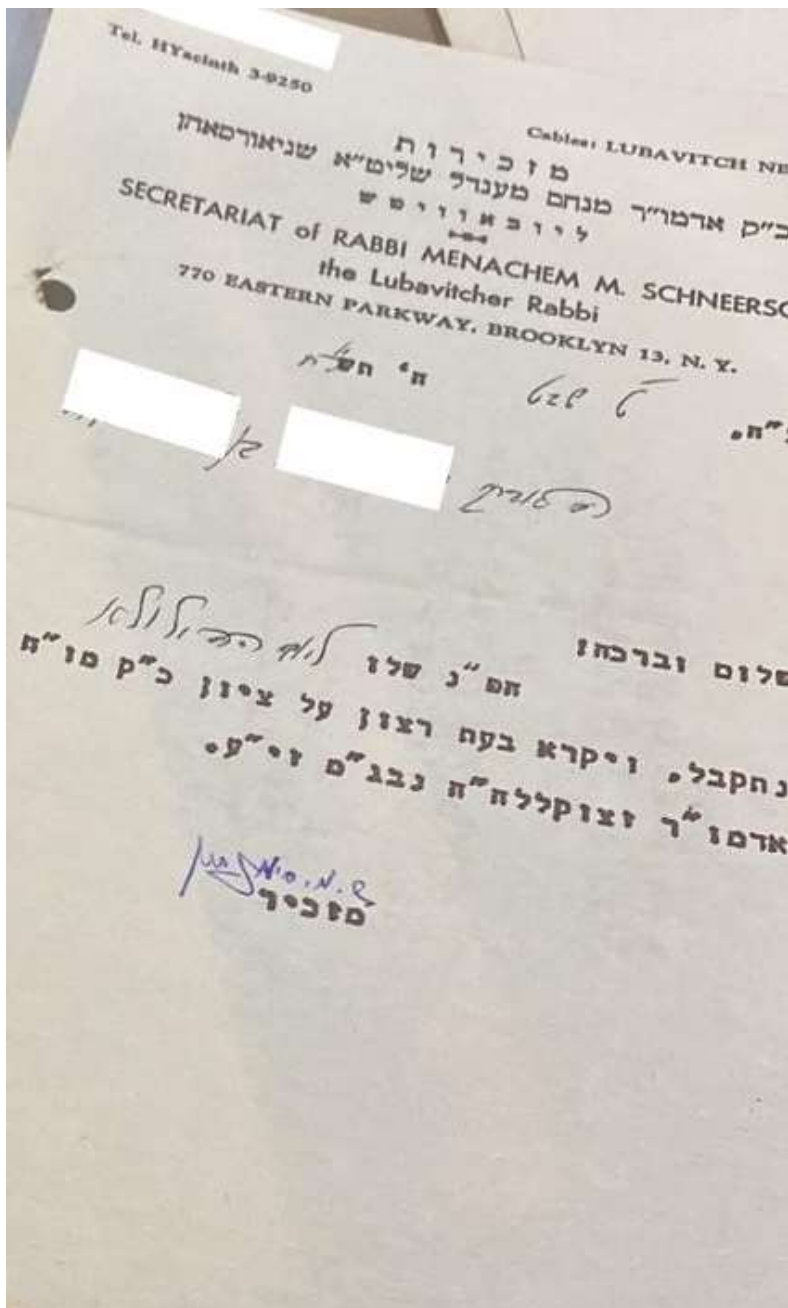
בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

ש.מ. סימפסון

מזכיר

ז

קובץ "נישואי מלך"

ח

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn, N. Y. 11213
 HYacinth 3-9250

חס מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 איסטערן פארקוויי
 ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ד ניסן השב"ח
 ברוקלין

האברך ש"י [redacted]

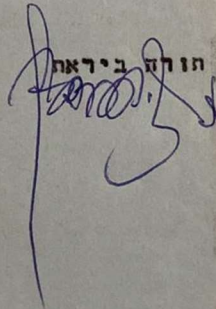
שלום וברכה!

במענה על הודעתו אודות יום הולדת שלו.

בודאי נהג במנהג אנ"ש בזמן האחרון
 ביום ההולדת. ויה"ר מהשי"ת שהת"י שנת הצלחה
 אצלו בלימוד תורה וקיום המצות בהידור.

בטח שומר הוא השלשת השיעורים השונים
 לכל נפש בחומש החלים והניא הידועים.

בברכה לתלמוד תורה ביראת
 שמים וזמנים

.. בברכה לתלמוד תורה ביראת שמים ולבשו"ט [חי"ק]

ט

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

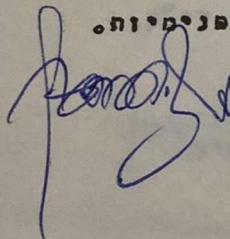
מונחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין נ. י.

ב"ה, עשק"ם סיון, ה'תשכ"ח
ברוקלין, נ. י.

האברך [redacted] שי'

שלום וברכה!
מאשר הנני קבלה מכתבו מכ"ד אייר,
ולקראת חג השבועות, זמן מהן הורחננו,
הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה, הנני בזה
לחביע ברכתי בנוסח הרב, הוא כ"ק מו"ח
ארמו"ר זצוקלה"ה נבג"ם זי"ע:
לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

בברכת החג

נ.ב.
בנתיים נתקבל מכתבו מכ"ח אייר, והפ"נ
שבו יקרא בעת רצון על הציון הק'.

קובץ "נישואי מלך"

ט

ב"ה, עשק"מ סיון, ה'תשכ"ח
ברוקלין, נ.י.

האברך [. .] שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מכ"ד אייר.

. . בברכת החג [חי"ק]

נ.ב.

בנתים נתקבל מכתבו מכ"ח אייר, והפ"נ שבו יקרא בעת רצון על הציון
הק'.

י

ב"ה, עש"ק פ' באר ענו לה, ה'תשכ"ח
ברוקלין, נ.י.

האברך [. .] שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתביו וכל הפ"נ יקראו על הציון הק'.

. . בברכה לבשו"ט בתוכן מכתביו [חי"ק]

קובץ "נישואי מלך"

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N. Y.
 HYacinth 3-9250

חכם מנחם מנדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 אסטערן פארקוויי
 ברוקלין ג.י.

ב"ה, עש"ק פ' עלי באר ענו לה, ה'תשכ"ח
 ברוקלין, נ.י.

האברך ש' [redacted]

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה מכתבו וס' יבין יצאנו ע' רש"ן ה'ת'.

אביע תקותי חזקה, אשר בימי סגולה, ימי הגאולה יב-יג תמוז
 הבע"ל, וכן בימים שלפניהם ושלאחריהם,

תעלה בזכרון כו"א פרשה הגאולה, פרשה המאסר שקדם לה ופרשה
 הסיבות שגרמו להם,

זכרון המביא לידי התבוננות, התבוננות ו"לימוד" פרשות אלו המביא
 לידי מעשה,

מעשה בפועל בפעולות שהן היסוד והפנימיות של הפרשות האמורות: הפצח
 היהדות, התורה (הנגלה והפנימית) ומצותי ועד כדי מסנ"פ,

מסנ"פ (רצונו וכל עניניו) מחוץ הרחבה אמיתית, שהרי גם במצב שמתקיימת
 במילאה ההבטחה: פחדכם ומוראכם יתן ה' וגו' צ"ל קבוע בלבד תמיד ממש ענין
 מסירת נפשו לה,"

לעמוד חזק נגד כל מונע ומעכב, אויב ומתנקס - הן מחוץ והן מבית,
 ולהיות בטוח אשר סוף סוף יבטלו כל המניעות ועיכובים וחצליחנה
 הפעולות הלון והוסיף ואור

וגם מספר הפועלים בזה - פעלי דיממא, מאכען ליכטיג - יגדל הלון
 ובדל עד כי חדל לספור -

עדי לקיים היעוד כי תרבה הדעה והחכמה והאמת ומלאה הארץ דעה את ה',
 בגאולתנו הקרובה האמתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

ברכה ליהודים ירושלים תש"ח
 [Signature]

עלי באר: סיעור היום (בשיעורי חת"ח הידועים). עלב באר ענו לה: באר
 נקראו כנס"י וכמסנ"נ מעין גנים באר מים חיים וענו לה שמעוררים אותם
 מלמעלה, וע"י תומ"צ עולים ממאסר הנה"ב לאור באור החיים (עיינן לקו"ח
 ואוה"ח עה"פ). פרשת הגאולה והסיבות: ראה בזה רשימות המאסר (לקו"ח
 ח"ד). קונטרס יב תמוז, חרצ"א (בס' הקונטרסים). מסנ"פ (רצונו: ראה
 ד"ה פ"י מסנ"פ לאדה"ז (בונה ירושלים סע"א, מאה שערים סמ"ג). ד"ה
עחדיים צדיקים, ה'תש"ג. ההבטחה: פחדכם: ראה בכ"ז תניא ספכ"ה ופמ"א. אויב
ומתנקס: ראה ד"ה וקבל היהודים, חרפ"ז. פעלי. ליכטיג: עירובין סה, א.
 וכפי"ה הצ"צ (הובא בלקו"ח ח"ב עה"כ. ונאמר ויקרא אלקים לאור יום).
חרבה. אה"ה: ראה רמב"ם הל' חשובה פ"ט, ה"ב. שם בסיום וחותם הל'
 מלכים. פיה"מ סנה" ר"פ חלק (קרוב לטוף ההקדמה ל"ג היסודות). מו"נ
 ח"ג ספ"א. חרבה. החכמה. דעה את ה': בזה"א (קמ, סע"א): אותו זמן ישבא
 החכמה בעולם כו'. אלא שמשמע שמדבר בתקופת תחלה"ם (וכן מוכח בזה"א
 קיג, ב. קל, סע"א). משא"כ ברמב"ם. הדעה והחכמה והאמת: הוסיף ביאור
 בסוף הל' מלכים: ולא יהי' עסק כל העולם אלא לדעה את ה' בלבד (להעיר
 מהל' יסוה"ח פ"א ה"ד: הוא לבדו האמת. ועייג"כ תניא פל"ה בהג"ה בשם
 הרב המגיד) ולפיכך יהיו ישראל חכמים כו' ושייגו דעה בוראם כו' (להעיר
 מהל' יסוה"ח פ"ג ה"ט). ובזה יובן ג"כ מה שרק בהל' מלכים ובמו"נ הובא
 סיום הכתוב: כמס' לים מכסים.

קובץ "נישואי מלך"

יא

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubovitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-8250

נחום חנונדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 אסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ערב ש"ק פ' בא אל מרעה, ה'תשכ"ט
ברוקלין, נ. י.

האברך [] ש"י

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב מיום עשרה בשבט - יהפך בקרוב לשלשון ולשמחה, והקודמים והשנים שבה יקראו עליי ויהי העשירי בשבט, יום ההילולא של רבינו הגדול ימים שלווים לעולמי אמן מרזין אלא המזרזין, כ"ק מו"ח אדמו"ר ונשען על מחז"ל אין מרזין אלא המזרזין, הנני לעורך ע"ד התחזקות והוספה בהליכה בדרך ישרה אשר הורנו מורכיו ונלכה באורחותיו במעשה בפועל בשלשת הדברים (הקווין) שעליהם העולם עומד - כולל העולם קטן זה האדם - תורה ועבודה (תפלה) וגמ"ח, ביחד עם החשובה - שאז המעשים טובים ומאירים, ובלשון הרמב"ם שאז מקבלין אותן (המצות שעושה) בנחה ושמחה כו"ו ולא עוד אלא שמחאוים להם, שגם החשובה ז"ל בכא"א וכמחז"ל להיות כל ימיו בחשובה (עילאה), להוציא ולהעלות נשמו האלקית כגלוהה להשיבה אל ביה אבי"ו (כל ימיו בחיים חתון בעוה"ז) שהאז כלולה ומיוחדת בו יח"ע ע"י שישים כל מגמתו ותמצו בחורה ומצות, כי המעש"ט שעושה משיבין (נפשו שהיא) חלק ה"ל למקורא ושרשא דכל עלמין.

זאת בעבודה ה"ל במילי דשמיא ובמילי דעלמא ידועים דברי נשיאנו בעל ההילולא אשר מסוגל הוא היום הזה להתקשר בעץ החיים כו"ו להושע בבני חיי ומזוני רווחי.

בברכה הצלחה ולהעדריות פעילות
בחורה ועמידה וגמ"ח באופן דגדל
והולך

ערב ש"ק: שייך לחשובה (ראה אגה"ה ספ"י). ש"ק פ' בא: שנה ה'תש"י - נסחלק כ"ק מו"ח אדמו"ר, אין מרזין: בטדבר"ר פ"ז, ז. (עד"ז סכות כג, א). בדרך: באורחותינו: אגה"ק ס"י דך. ולהעיר מזכ"ב טו, רע"א. חז"ג ס"ם קדושים: לקו"ת שה"ש (יכ, ב). בשלשת הדברים (הקווין): וי"ל שאלו הן ג' הדברים "אמונה ויראה ואהבה" שבאגה"ה הנ"ל (והביאור). ועפ"ז מובן סדרן שבאגה"ק. שעליהם: וגמ"ח: אבות פ"א מ"ב. וראה לקו"ת ש"ח מט, ב. ד"ה על ג"ד ה'ש"ה. כולל: האדם: לפירוש הראשון בפרישה (רוש סחוי"ה) אורבא עיקר כוונה המשנה להאדם. העולם קטן זה האדם: החומרא פורי ג. ועבודה (תפלה): שבמקום קרבן תיקונה (ברכות כו, א). ועפ"ק מתענית (כו, ב) סדר קרבנות דוקא) ונקראת עבודה (תענית ב, א. רמב"ם הל' תפלה בחהלתן. סה"צ מ"ע ה. רבנו יונה באכות סס). שאז: ומאירים: לקו"ה (שמע"צ פה, א. שה"ש י, ז ג). ובלשון הרמב"ם: הל' חשובה פ"ז ה"ז. וכמחז"ל: שבת קנג, א. בחשובה (עילאה): ראה אגה"ה ספ"י א. תניא פל"א (מ, סע"א). וברמב"ם הל' חשובה (פ"ז ה"ב) מדבר בחשובה על חטא. ועפ"ז מובן מה שמביא הכתוב בכל עה יתיו בגדיך לבנים ולא מחז"ל כל ימיו בחשובה. כן במואר דיוק הל' בשבת (סס) ואף שלמה אמר (ולא כל' הרמב"ם הוא שלמה אמר) ומה שהובא גם סיום הכתוב ושמן על ראשך לא יחסר (והרמב"ם השמיטו) - עיני תניא פל"ה וספ"ג. הוציא: דברי עלמין: ראה תניא פל"א. זאת בעבודה כו": ראה אגה"ק סו"ס דך. דברי נשיאנו: בסכתבו ליום ההילולא של אביו כ"ק אדמו"ר (קונטרס ג'). להתקשר בעץ החיים כו": רויחתי: י"ל דשייך בפרט לתשובה - המשיבה למקורא כו"ו ומוציאה מגלות והגבלות כו". בבני חיי ומזוני: בג' קווין - דעת חכמה בינה (מא"א ב' ס"ו). הובא ונתבאר בכיאוה"ז להצ"צ פ' וירא). וכ"מ בתקו"ז בהקדמה (טו, ב). וראה ביאיר נתיב (למא"א סס) צ"ע מל"ה להאריז"ל פ' תולדות (ולקוסי הש"ס ברכות). דגדל והולך: עיני אגה"ק סו"ס דך.

נ.ב. במה שומר על שלשה השיעורים השווים לכל נפש בחומש תהלים וחניא, ועכ"פ יעשה כן מכאן ולהבא.

הפ"נ שבמכתבו יקראו בעת רצון עה"צ חק'.

ימלא בקשה הוריו שי' לבקדם למשך חדשים אחדים, ובשם ניצל זה ג"כ להפצת המהדורה ועניניו, ובעיקר - כנוגע למצוות מעשיות.

יא

ב"ה, ערב ש"ק פ' בא אל פרעה, היתשכ"ט
ברוקלין, נ.י.

האברך [.] ש"י

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב מיום עשרה בטבת – יהפך בקרוב לששון
ולשמחה, והקודמיו, והפ"נ שבהם יקראו עה"צ הק'.

ובעמדנו ימים ספורים לפני יום העשירי בשבט, יום ההילולא של כ"ק
מו"ח אדמו"ר ונשען על מחז"ל אין מזרזין אלא המזורזין,

הנני לעורר ע"ד התחזקות והוספה בהליכה בדרך ישרה אשר הורנו
מדרכיו ונלכה באורחותיו

במעשה בפועל בשלשת הדברים (הקווין) שעליהם העולם עומד – כולל
העולם קטן זה האדם – תורה ועבודה (תפלה) וגמ"ח,

ביחד עם התשובה – שאז המעשים טובים ומאירים,

ובלשון הרמב"ם שאז מקבלין אותן (המצות שעושה) בנחת ושמחה כו'
ולא עוד אלא שמתאווים להם,

שגם התשובה צ"ל בכאו"א וכמחז"ל להיות כל ימיו בתשובה (עילאה),
להוציא ולהעלות נפשו האלקית מגלותה להשיבה אל בית אביו (כל ימיו
בחיים חיתו בעוה"ז) שתהא כלולה ומיוחדת בו ית' ע"י שישים כל מגמתו
וחפצו בתורה ומצות,

כי המעש"ט שעושה משיבין (נפשו שהיא) חלק ה' למקורא ושרשא דכל
עלמין,

זאת בעבודת ה' במילי דשמיא ובמילי דעלמא ידועים דברי נשיאנו בעל
ההילולא אשר מסוגל הוא היום הזה להתקשר בעץ החיים כו' להושע בבני
חיי ומזוני רוחי.

בברכת הצלחה ולהתועדויות פעילות בתורה ועבודה וגמ"ח ובאופן דגדל
והולך [חיי"ק]

ערב ש"ק: שייך לתשובה (ראה אגה"ת ספ"י). ש"ק פ' בא: שנת ה'תש"י –
נסתלק כ"ק מו"ח אדמו"ר. אין מזרזין: במדב"ר פ"ז, ז. (עד"ז מכות כג, א).
באורחותינו: אגה"ק סי' זך. ולהעיר מזח"ב רטו, רע"א. זח"ג סי"פ

קדושים. לקו"ת שה"ש (יב,ב). בשלשת הדברים (הקווין): וי"ל שאלו הן ג' הדברים "אמונה ויראה ואהבה" שבאגה"ק הנ"ל (והביאור). ועפ"ז מובן סדרן שבאגה"ק. שעליהם. וגמ"ח: אבות פ"א מ"ב. וראה לקו"ת שלח מט, ב. ד"ה על ג"ד היש"ת. כולל. האדם: לפירוש הראשון בפרישה (ריש טח"מ) אדרבא עיקר כוונת המשנה להאדם. העולם קטן זה האדם: תנחומא פקודי ג. ועבודה (תפלה): שבמקום קרבן תיקנוה (ברכות כו,א). וצע"ק מתענית (כו,ב) סדר קרבנות דוקא ונקראת עבודה (תענית ב,א). רמב"ם הל' תפלה בתחלתן. סהמ"צ מ"ע ה. רבנו יונה באבות שם). שאז. ומאירים: לקו"ת (שמע"צ פה, א. שה"ש י, ג). ובלשון הרמב"ם: הל' תשובה פ"ז ה"ז. וכמחז"ל: שבת קנג, א. בתשובה (עילאה): ראה אגה"ת ספ"א. תניא פלי"א (מ,סע"א). וברמב"ם הל' תשובה (פ"ז ה"ב) מדבר בתשובה על חטא. ועפ"ז מובן מה שמביא הכתוב בכל עת יהיו בגדיך לבנים ולא מחז"ל כל ימיו בתשובה. כן מבואר דיוק הל' בשבת (שם) ואף שלמה אמר (ולא כלי הרמב"ם הוא ששלמה אמר) ומה שהובא גם סיום הכתוב ושמן על ראשך לא יחסר (והרמב"ם השמיטו) – עיין תניא פלי"ה וספ"ג. להוציא. עלמין: ראה תניא פלי"א. זאת בעבודת כו': ראה אגה"ק סו"ס זך. דברי נשיאנו: במכתבו ליום ההילולא של אביו כ"ק אדני"ע (קונטרס ג'). להתקשר בעץ החיים כו' רויחי: י"ל דשייך בפרט לתשובה – המשיבה למקורה כו' ומוציאה מגלות והגבלות כו'. בבני חיי ומזונני. בג' הקווין – דעת חכמה בינה (מאוי"א ב' ס"ז). הובא ונתבאר בביאור"ז להצ"צ פ' וירא. וכ"מ בתקו"ז בהקדמה (טו,ב). וראה ביאיר נתיב (למאוי"א שם) שצ"ע מל"ת להאריז"ל פ' תולדות (ולקוטי הש"ס ברכות). דגדל והולך: עיין אגה"ק סו"ס זך.

נ.ב. בטח שומר על שלשת השיעורים השוים לכל נפש בחומש תהלים ותניא, ועכ"פ יעשה כן מכאן ולהבא.

הפ"נ שבמכתביו יקראו בעת רצון עה"צ הק'.

ימלא בקשת הוריו שי' לבקרם למשך חדשים אחדים, ובטח ינצל זה ג"כ להפצת היהדות וענייני, ובעיקר – בנוגע למצוות מעשיות.

יב

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacnlh 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין 13 נ.י.

ב"ח, ה' סיון ה'תשכ"ט
ברוקלין, נ.י.

האברך עוסק בצ"צ [redacted] שי

שקום וברכה
מכתביו נחקבלו.
ולקראת חג השבועות, זמן סתן תורחנו,
חבא עלינו ועל כל ישראל לטובה, הנני בזה
לתביע ברכתי בנוסח חרב הוא, כ"ק מו"ח
ארמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע:

לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

בברכה החב זצוקלה"ה
[Handwritten signature]

נ.ב.
נחעכב המשלות ובנתים נחקבל מכתבו מי"ז
סיון, תשכ"ט י"ח י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט
[Handwritten signature]

קובץ "נישואי מלך"

יב

ב"ה, ה' סיון ה'תשכ"ט
ברוקלין, נ.י.

האברך עוסק בצ"צ [.] שי

שלום וברכה!

מכתביו נתקבלו.

. . בברכת החג ולבשו"ט [חי"ק]

נ.ב.

נתעכב המשלוח ובנתים נתקבל מכתבו מ"ז סיון וכל הפ"נ יקראו על
הציון.

יג

ב"ה, ועש"ק ואתחנן, ה'תשכ"ט
ברוקלין, נ.י.

האברך [.] שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב מיום ב' מנ"א והקודמיו והפ"נ יקראו עה"צ.

. . בברכה לבשו"ט בהנ"ל [חי"ק]

קובץ "נישואי מלך"

יג

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 12, N. Y.
NY 3-2520

הנהגת מנהל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 אסטון פארק
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ועסקי ואחזקה, ה"חש"כ
ברוקלין, נ.י.

האברך [שם] שי

שלום וברכה!
מאשר הנני קבלת המכתב מיום ב' מנ"א והקודמיו: *אשר* וכו'...
ועל של עחה באחי, אשר שלוני חוות דעתי בקשר עם "מבצע תפלין",
השתרלות - ובכל הדרכים המתאימות - לחזק קיום מצות תפלין והצטחה
בכל מקום שיד אדם, אתם קרוים אדם, מבעה,
תאם גם עחה צ"ל השתרלות מיוחדת בזה ובכל החוקף ובכל החובים,
אף כי, כמובן, בכל חוג וחוג ע"פ דרכו הוא, אבל כל הדרכים והגישות
יסודתן בהררי קודש, הוא צד השווה שבכל החובים, בלשון חכמינו ז"ל "אני
ישנה (אבל) ולבב ער לעשותם (המצות) כו" להקב"ה שיבאלני (מן הגלות)",
ובקשר מצות תפלין שהושקע כל התורה כולה לתפלין,
וכאשר ידבר המשתדל בדברים היוצאים מן הלב הנה הובטח "כי כל דבר
שיצא מן הלב יכנס בלב", וכיון שכל האברים תלויין בלב, הרי סוף סוף יפעול
פעולתו -
ודעתי ברורה אשר התעוררות והבקשה והדרישה ע"ד "מבצע תפלין",
שמדובר בהן זה שנחיים ימים ויותר - בחקפן עומדות גם עחה. ואזרבה ביתר
שאת וביתר עז, כי המצב בהוה הוא שזקוקים כעת לא רק לזה אשר "כל עמי
הארץ... יראו ממך" - יראה הבאה ע"י מצות תפלין - אלא גם - לזוהך ההלכה
הידועה - כמ"ש הרא"ש (הל' קטנות - הל' תפלין ס"טו) וז"ל:
מפני קיום מצות תפלין ותיקונן יתקיים באנשי המלחמה וטרף ורוב
אף קרדן.

וע"פ האמור מובן גודל המצוה והזכות הפרט הלכה זו בין כל אנשי
המלחמה וקרוביהם וידידיהם וכל בני - שליט"א - בכל מקום שהם.
ויהי ברצון אשר בקרוב ממש נזכה - בחוככי כל אחי" - לאמר אשר מצב
זה ה"ל ביום אתחול, כי שלוש השלום בעולם ובפרט בארץ הקודש עלי" נאמר:
ונחתי שלום בארץ,
ויסופו כאו"א מבנ"י בתורה ומצוה"י מתוך שלום השקט ובטח -
ברכה

של עחה: ומשיעור היום ב"פ השבוע: וקשרתם לאות על ירך והיו לטוטפת
בין עיניך. לחזק: ראה שבת (קל, א); מוחזקת כו' מרופה כו'. ודעניתי
(יד, סע"ב) ד"ה א"צ חידוק (שלא יקילו בהם), היינו ע"י ד"א. ובאבות
(רפ"א) ועשו סיג לתורה, היינו הרחקה (כפיה"מ שם. ראה אר"ג רפ"ב,
שבת יג, סע"א. וברמב"ם הל' ממרים פ"ב הל' ד' לחזק הדה ולעשות סיג"ב.
וראה ספ"א ה"ב. ואכ"מ). וברכות (לב, ב), היינו שיהי' תמיד בכל
כחו (פרש"י סט), או שאף שלא הצליח יחזור עוה"פ (כ"מ באגה"ק דאדה"ז
בית רבי ע' קנ), וי"ל דהוכחו ממאמר הסמוך לו: אם ראה כו' שנאמר קוה
(כו'). אתם קרוים אדם: יבמות סא, רע"א. בהררי קודש: היא בחי' חכמה שנכנס
האלקית שבה מלוכש אור א"ס ב"ה (תניא ספ"ט). ולהעיר מהתרגום (תהלים פז,
א). אני ישנה הגלות: ילקוט שמעוני שה"ש רמז תתקפח. וראה ד"ה אני ישנה
חר"ץ וביאורו (ס' הקונטרסים ח"א). שהושקע: לתפלין: קדושין לה, א. - והכוונה
לכל המצוה. - ועפ"ז יומתק מה שאמר אלישע על תפלין כנפי יונה (שבת א),
אף דדרז"ל עה"פ (תהלים סח, יד) היא "מצוה" סח. ועפ"ז יל"פ בדברי רש"י שם
ד"ה כנפי יונה מפני שהם מצוה" (אף דפשוט"י - "הם" קאי אכנפי יונה). הובטח:
ס' הישר לר"ת שי"ג. של"ש האותיות אות ל". שכל לב: קיי"ש תרומות ספ"ח.
וראה זח"ל קסא, ב. וראה שכל שם. כל עמי: תפלין: ברכות (ו, א) ושם "אלו
תפלין שבראש". אבל ראי צ"ל כל זמן שבין עיניך יהו תשים (מנחות לו, א).
וראה זח"ל פ"ג (להגאון הרבצוני) על הרמב"ם הל' תפלין (פ"ד הל' ד) דהש"י מוסיפה
במות תפלין וראה ג"כ בחיי סמות לב, לב. מפני: ותיקונן: נ"א: ע"ש קיום
מצות תפלין שהקנו. ורוב אף קרדן: חש"י גם בפ"ע - לא רק שמוסיפה בתשרי דלעיל
- כי שם הפעולה "ויראו" היא באחרים - וחש"י לא לאחרים לאות (מנחות לו, ב),
מא"כ "וטרף". ונחתי שלום בארץ: להעיר ממרז"ל כל הנותן בעין יפה נותן,
ובפרש"י - ב"ב ע"א, א ד"ה אבל - מוסיף: יותר מדאי. ולהעיר מפרש"י ר"פ השבוע:
ואחזקו כו' מחנת חנם אעפ"י כו'. שלום השקט ובטח: להעיר מאגה"ק סי"ב. ד"ה
אתה אתה לאדמו"ר האמצעי. אוה"ל לאדמו"ר הצ"צ (וכן מפ' ואחזקו ע' שכז -
ושם מביא משל"ה מס' חולין ר"פ חו"א, קסז, א) עה"פ ונחתי שלום.

יד

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

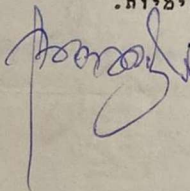
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ה' סיון ה'תש"ל
ברוקלין, נ. י.

האברך [redacted] שי'

שלום וברכה!
מכתביו מכבר נתקבלו.
לקראת חג השבועות, זמן מחן חוררתנו, הבא
עלינו ועל כל ישראל לטובה, הנני בזה להביע
ברכתי בנוסח הרב הוא, כ"ק מו"ח אדמו"ר
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע:
לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

בברכת החג

נ.ב.

נתעבב המשלוח ובנתים נתקבל מכתבו מי"ח סיון.
- עליו להסדר בפרנסה הקשורה בהפצת היהדות ומצפתי
או שתהי' לו אפשרות רבה לעשות בזה (אבל לא להיות
בצבא או טייס וכיו"ב).

י

ב"ה, ה' סיון ה'תש"ל
ברוקלין, נ.י.

האברך [.] שי

שלום וברכה!

מכתביו מכבר נתקבלו.

. . בברכת החג [חי"ק]

.נ.ב.

נתעכב המשלוח ובנתים נתקבל מכתבו מי"ח סיון.
- עליו להסתדר בפרנסה הקשורה בהפצת היהדות ומצותי או כזו שתהיי לו
אפשריות רבה לעשות בזה (אבל לא להיות בצבא, או טייס וכיו"ב).

ט

[יום ג' בשבת, ב' דחנוכה, ה'תשל"ב (צילום צד א' חסר ונדפס באג"ק חכ"ז
ע' רצו)]

. . נ.ב.

ז"ע נתקבל מכתבו מיום כ' טבת.

ובמענה לכתבו – אודות הענין הידוע – יסיח דעת מזה לגמרי (עיין שו"ת
הצ"צ שער המילואים ח"ב) וירבה באותיות התורה והתפלה. כן ילמוד בע"פ
פרקים (אחדים לפחות) מש"ס משנה ומס' התניא, וירבה בנתינותיו לצדקה
גם כי הסך הכולל אחד הוא (כמ"ש הרמב"ם ז"ל בפי"מ. ראה אגה"ק לרבנו
הזקן סכ"א).

בטח שומר על שלשת השיעורים השוים לכל נפש בחומש תהלים ותניא,
ועכ"פ יעשה כן מכאן ולהבא.

בודאי עומד בקשר עם אנשי ליובאוויטש ב[.] ומשתתף בהפצת היהדות.

הפ"נ שבמכתבו יקרא בעת רצון על הציון הק'.

הרשב"א מ"ט. וראה ד"ה בכ"ח בכסלו, תרי"ט. ד"ה ויהי ביום השמיני, תש"ד.
 ליום כשרותו ראה שו"ת מן השמים ל"ט. ובנואר בפי"א. ובשנתו בפמפבוני נדעם
 בכ"ח רבי ח"א מ"ח. כמה ענינים: ראה אורח"ה (להצ"צ) בראשי ד"ה ויאמר אלקים
 הושיע. וראה שו"ת מ"ח להרשב"א ריש מאה. פמח"ל: קידושין מ, א. תורה (לקח טוב):
 אבות פ"ו מ"ג. מעשים טובים: ראה חו"א ד"ה יביאו לבוש. שער אורה שם.
 וכללותם - פנות הפרקה: בל"א אבה"ק סל"ב: כל הגוף נכלל ביסוד. וראה תניא זל"ז.
 ובכ"ט. ובל"א אדמו"ר הזקן אבה"ק סו"ת. כלול מפמבוני: להעיר מוח"א ר"מ נ"ד:
 הרחוקים מצדקה דמהרקי מאורייתא. ושם קצט, פ"א. וראה המסך והחרים תרל"א
 (מאמר דם) אמר - בסופו) בפי' וצדקה כנחל איחך. במ"ח דאברהם: סוטה י, ב.
 וההגיון ירושלמי (וירא כא, לב) שלא היו זזין משם עד שגייר אותם. אמר להם
 כו' של פו': הרי זה לימוד תורה (דו' מצוות דידהו). ואחח: דחיובו ללמוד
 הלכות הגריכות להן כו' וכל מ"ע שאין הזמ"ג כו' (הל"ה לאדה"ז ספ"א). והרי
 המצוות בדרביו - הראשונות בצדו (בכלל), והאין היא הדרך לאהבו ויראהו
 בשעה שיתבונן האדם כו' (רמב"ם יסוה"ח רפ"ב). וראה קונטרס לימוד החסידות.
 וביתר שאה וביתר עז: ראה לקוטי לוי יצחק לחניא רמנ"ג. שהא. מ"ע: קונטרס
 אחרון (בתניא ע"ז ספ"א). שקיומה. הוא כו': תניא מ' לב. כדבעי לי' למיעבד:
 מרובות סו, רע"א. ובתוראת ימי חנוכה: שהתהלחן בתוך שבעה הימים (היה"ק - כל'
 הרשב"א שם) רע"ט כסלו, הנס הי' בשמן - הרומז על פנימיות התורה (ברכות נד, א.
 דה"ל ל"ט. א. ובכ"מ) ועוד. דמנהג הפשוט: רמ"א שו"ע או"ח סח"ע"א ס"ב. הדלקת
 נרות חנוכה: על פתח ביתו מכחוך ועי"ז מאיר להעוברים ברה"ר (וע"ז דכליא - ומכלה
 בחך - גבלא דהרמזא, הדומר אותיות מורדה (קהלת יעקב בערכו. אוה"ת חנוכה
 [288]). ע' 1882 סוף ס"ד. סד"ה מצוה משחשק, רע"ח. התמים חו' ג' ע' נו
 א"י והניחה תחת יעקב - דלא הי' צריך לנסוע ממקום למקום לברר הניצוץ דשם
 (כתובה פס"ט - לבעל החולדהו - פ' בהעלתך. ודוקא יעקב - תורה).

נ.ב. ז"ע נהקבל מכתבו מיום כ' טבת.

ובמענה לכתבו - אורות ענין הידוע - יסיח דעה מזה לגמרי (עיינן שו"ת
 הצ"צ שער המלוואים ח"ב) וירבה באותיות התורה והתפלה. כן ילמוד בע"פ פרקים
 (אחדים לפחות) מש"ס משנה ומס' התניא, וירבה בנתיבותיו לצדקה גם כן הסך
 הכולל אחד הוא (כמ"ס הרמב"ם ז"ל בפי"ה מ) ראה אבה"ק לרבנו הזקן סכ"א).

בטח שומר על שלש השיעורים השווים לכל נפש בחומש התלים ותניא, ועכ"פ
 יעשה כן כמאן ולהבא.

בודאי עומד בקשר עם אנשי ליובאוויטש ב [] ומשתתף בהפצת היהדות.
 הפ"נ שבמכתבו יקרא בעת רצון על צד הציון הק"י.

טז

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"א ניסן ה'תש"לב
ברוקלין, נ. י.

האברך [redacted] שי'

שלום וברכה!

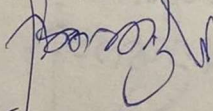
המכתב מאז נחקבל.

ולקראת חג המצות, זמן חירותנו, הבא
עלינו ועל כל ישראל לטובה, הנני בזה להביע
ברכתי לחג כשר ושמח ולחירות אמיתית, חירות
מדאגות בגשם ומדאגות ברוח - מכל דבר המעכב
עבודה ה' בשמחה ובטוב לבב.

ולהמשיך מחירות ושמחה זו בימי כל השנה
כולה.

ובפרט שעבודת השם, כמצווה עלינו בתורתנו
חורת חיים, הרי היא בכל עניני האדם ובמשך כל
היום וכל הלילה, וכמו שנאמר בכל דרכיך דעהו.

בברכת החג

נ.ב.

ז"ע נחקבל מכתבו מס' ניסן תשל"א י"א ע"ב

קובץ "נישואי מלך"

טז

ב"ה, י"א ניסן ה'תשל"ב
ברוקלין, נ.י.

האברך [. .] שי

שלום וברכה!

המכתב מאז נתקבל.

. . בברכת החג [חי"ק]

נ.ב.

ז"ע נתקבל מכתבו מט' ניסן והפ"נ יקרא עה"צ.

יז

RABBI MENACHEM M. SCHNEIERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYastinb 3-8230

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 אסטמן פארשיי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, זאת חנוכה, ה'של"ג
ברוקלין, נ. י.

האברך [redacted] שי

שלום וברכה!

מאשר אני קבלת המכתב.

ובעמדנו בסיום וחזתם ימי חנוכה - יה"ר שיאירו הנרות הללו
ובמילואם ושלימותם במשך כל השנה כולה, ובאופן דמוסיף והולך
ואור בגו"ר גם יחד,
עדי נזכה לקיום היעוד והי' לעת ערב יהי' אור, דלילה כיום
יאיר.

בברכה
[Handwritten signature]

זאת חנוכה: להעיר אשר בזאת חנוכה מרבים בקריאת התורה, קוראים סה"כ של
כל ימי חנוכה המזבח, קוראים פ' הדה"נ - והרי הקריאה הוא כאו"א בזמנו
ואכולה מהני" קאי (רש"י מגילה לא, רע"א). - בכחהאריז"ל שכלל יום חנוכה
יכוון למדה אחת די"ג מדה"ר וביום הח" מנוצר עד ונקח. - במאמר הצ"צ ד"ה
ברוך שעשה נסים (ברוקלין, תשי"א) סוס"ד: ח" ע"ד א"ז כו". עיי"ש. וחזתם
ימי חנוכה: את"ל אשר ח" ימי חנוכה הם מצילות אחת לא נפרדים (מהד"ת להגאון
הרגאצובי ע" קיח) - עכ"פ בנוגע לנס השמן שחלוי ברגע דנמצא פך השמן (ועפ"ז
יתרוץ ענין הנס ביום ראשון (והב"י וכו') מחדצים גם את"ל דנפרדים הם), יומת
היתור: נעשה בר נס והדליקו מפנו, תובן הסברא דנר שכבה אסור להשתמש בהנר
ובהשמן לצרכיו כל ח' הימים (ריא"ז בשה"ג לרי"ף שבת הל' חנוכה סוסה"ק) -
הרי שלימות כל הימים היא בזאת חנוכה דוקא. שיאירו הנרות הללו: ביאורם ב'
האדם - ובכ"מ, ומהם במאמרי חנוכה דכאו"א מרבוהינו נשיאינו. במשך כל
השנה: בארוכה קצת במכתב דימי חנוכה שנה זו. היעוד: זכרי' יד, ז. וראה
יל"ש שם. לקו"ח במדבר ח, א. והי' לעת: והסיום שם והי' הוי' למלך על כל
הארץ גו', ובזח"א ס"פ נח שזהו בהמשך לאז אהפוך אל העמים גו' ולעבדו
שכס אחד. ועיין אוה"ל לצפני' (ג, ט) הדיוק ד"אז" - ע"ד הנ"ל בזאת
חנוכה.

ב. ז"ע נחקהל מכתבו מר"ח שבט.

קובץ "נישואי מלך"

יז

ב"ה, זאת חנוכה, ה'תשל"ג
ברוקלין, נ.י.

האברך [. .] שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב.

ובעמדנו בסיום וחזרתם ימי חנוכה – יה"ר שיאירו הנרות הללו ובמילואם
ושלימותם במשך כל השנה כולה, ובאופן דמוסיף והולך ואור בגו"ר גם יחד,
עדי נזכה לקיום היעוד והי' לעת ערב יהי' אור, דלילה כיום יאיר.

בברכה [חי"ק]

נ.ב.

ז"ע נתקבל מכתבו מר"ח שבט. . .

יח

ב"ה, מוצאי שבת, ב' דר"ח אדר ראשון
שנה השביעית, ה'תשל"ג.
ברוקלין, נ.י.

האברך [. .] שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב.

. . בברכה להסתדרות טובה ולשידוך טוב בקרוב [חי"ק]

[נ.ב.] ז"ע נתקבל מכתבו מאדר"ח אד"ר וכל הפ"נ יקראו עה"צ.

יח

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

גדל שניאורסאהן
'וכאוויטש
מספרן פארקוויי
דקליון, נ.י.

ה, מוצאי שבת, ב' דר"ה ארר ראשון
שנה השביעית, ה'תשל"ג.
ברוקלין, נ.י.

האברך [redacted] שי

ום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב.

כבר נדבר כמה פעמים במשך השנה ע"ד נקודה המיוחדת של שנה זו -
כנה וכמה מעניני "קשורים ביום השבת:

כל השנה כולה - שנה השביעית - עלי' נאמר שבת שבתון ירי' לארץ
ו להוי',

ראש השנה, שבו נידונים ונקבעים מאורעות כל ימי השנה - חל להיות
ה,

ר"ה לדא"ח אשר הנחילונו אבותינו הק' זצוקלה"ה נ"ע זי"ע והיא
חורת הבעש"ט ז"ל - יס כסלו - חל להיות בשבת,

יום הסחלקות של נשיא דורנו - כ"ק מו"ח אדמו"ר - יו"ד שבט - חל
וח בשבת,

ובהיותה שנה מעוברת - הרי ראש וחולת חדש העבור - חל להיות בשבת.

ונה ענין העיבור בכללותו - שעל ידו משלימים את החסר (במספר הימים -
לשנת החמה) במשך שנים שעברו וגם מוסיפים כמה ימים על ימי שנת החמה.

ענין יום השבת הוא - מנוחה ועונג וכמש"נ וקראת לשבת עונג וכל פעולות
בו ועניניו ה"ה מתוך עונג ובאופן דעונג.

ויה"ר שכה"ג יעורר את כאו"א, בתוככי כלל ישראל, ועד שיצליח למלאות
ל החסר במשך כל ימי חייו ולהשלימו ולהוסיף עליו, הלוך והוסיף ואור

וע"פ הציווי הלהך אחר מדותיו של הקב"ה שמהם: וצדקתך אלקים עד מרום
ומחהומו הארץ גו',

להאיר בעניני מרום (חומ"צ) ובעניני ההום (עוה"ז הגשמי והחומרי ממש
חתתון למטה ממנו),

ולעשות כ"ז מתוך מנוחה ועונג אמתיים,

עדי נזכה בקרוב ממש בגאולה האמתית והשלימה עלי' נאמר: בשונה ונחת
ו'ן.

בברכה (החתימה) וזה אלונין יודי צדוק ולי
ד"ע נחבל מכתבו מאדר"ה אד"ר"ג הרב' יעלוי ע"ל -

מענות קודש

א

[חסר תאריך]

מענה לר' יוסף גאלדשטיין (מהעתקה):

במכתבו כתב:

[1] "בקשר ענין של פנים שוחקות בשין ימנית אולי יש להעיר בדרך אפשר מה שלעתיד לבא בקריאת השם תהי' ככתבה ונרמזה בהפסוק אז ימלא שח"ק פינו. דהיינו, אז, לעתיד לבא נוכל לקרא את השם ככתבה, וכאשר קוראים את השם ככתבה הרי הניקוד שלו הוא שוא חולם קמץ ר"ת שח"ק, דאז ימלא שח"ק פינו בקריאת השם ככתבה."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[ימנית אולי יש להעיר] **וצ"ל שמאלית** – וא"צ [להעיר] **וכו'****אף שבפשוט שייכות זל"ז שהרי שתיהן שין**

[2] "גם להעיר מה שהפסוק יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם ר"ת ח"י אלול.

אולי נרמז בחלק הראשון של הפסוק (יודו לה' חסדו) הבעל שם טוב נ"ע, ובחלק השני (ונפלאותיו לבני אדם) נרמז אדמו"ר הזקן נ"ע.

תקופת הבעש"ט היתה בגדר הודאה לה' חסדו, חסד שלו, גלוי וידוע רק אצלו ועדיין לא נתגלה לבני אדם. (התנוצצות התגלות אור החסידות.)

אמנם בתקופת רבינו הגדול, נ"ע, התחילה ההפצה של המעיינות של דא"ח חוצה. ומאז התחילה התגלות רזין דרזין (נפלאותיו) לבני אדם דכולם ידעו אותי מקטנם ועד גדולם."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

"[תקופת הבעש"ט היתה בגדר הודאה לה' חסדו, " (בפסחים קי"ח א) ["חסד שלו"]

ות"ח על ההערה היפה

ב

[חסר תאריך]

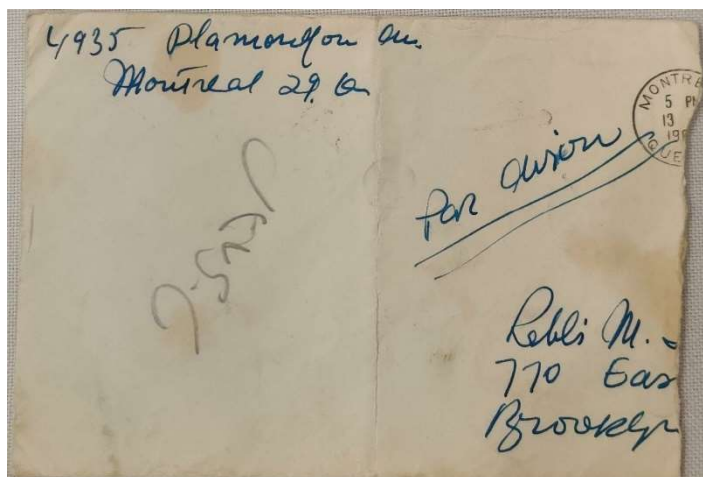
מענה לא' ממקורבי חב"ד בברזיל על מכתבו בעניני עסקיו (מהעתקת המזכיר):

להשקיע חלק ממונו בארצה"ב

לא [בפורטוגאל]

אזכיר עה"צ

כתב יד קודש

[על מעטפת הרב מנחם זאז הלוי גרינגלאס כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:]

להחזיר

שער

"יומנים" מבית חיינו

מכתב המשב"ק ר' מאיר ע"ה הארליג

ימי הסליחות והתחלת חודש תשרי שנת תשל"א – חצרות קדשנו

ב"ה, יום א' ד' תשרי תשל"א
ברוקלין,

לכבוד ידידי הרב התמים בעל מדות טובות
מנחם מענדל שי'

שלום וברכה !

גמר חתימה טובה ! ! בטח כבר קבלתי כל הענינים ששלחתי לך בטח תכתבו לי.

בשבת סליחות היה ההתועדות קצרה מדברי אד"ש: ע"פ המבואר ברס"ג, שאחד מהרמזים דתקיעת שופר בר"ה, הוא, להזכיר את עם ישראל את ה,,קולל שופר" דמ"ת, (וה"ז ג"כ מפסוקי שופרות ויתרה מזו – התחלת וראש ברכת שופרות אתה נגלית כו' ובקול שופר עליהם הופעת כו') ונקבל ע"ע כו' נעשה ונשמע שבוה קבלו עליהם מצות, ד', ואחד הענינים דמ"ת – שאז נעשה המבדיל בין ישראל לעמים" (שלכן הפס"ד שבאמרו ובנו בחרת יזכור מ"ת) זאת אומרת שיהודי (באיזה מצב שהוא) הוא יהודי, ואה"ע (וגם חסידי אוה"ע ה"ה מהאוה"ע, ומפרוסי' עניי עכו"ם עם עניי ישראל, ומ"מ יהודי ה"ה יהודי ואוה"ע – אוה"ע,

לכן הצעתי שבימי ר"ה הבעל"ט ידברו הרבנים בענין ,,ה(ג)זירה האיומה דמיהו יהודי, ואשר כל אחד שהיכולת בידו הפנה בבקשתו לראש ההמשלה שם שיבטלו הגזירה האיומה דמיהו יהודי ויוחקק החוק דגיוור ע"פ הלכה דוקא.

בכלל היה כל ימי סליחות כמה בכל שנה וגם סליחות ערב ראש השנה, היה התרת נדרים כמה בכל שנה ואחרי זה נתוים הפ"נ ואחרי זה הפ"נ כללי, אחרי קריאה הפ"נ כללי אמר כ"ק אד"ש

דער אויבערשטער זאל ממלא זיין משאלות לבב כל אחד ואחת בטוב הנראה והנגלה ובקרוב ממש ובחסד וברחמים,

עם זאל מקוים ווערן די כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בטוב הנראה והנגלה אין אלע ענינים ובפרט אין די ענינים וואס מען שרייבט דא (בהפ"נ כללי)

און כל הענינים יהפכו לטובה ולברכה כי אהבך ה' אלקיך, ובקרוב ממש זאל מען זוכה זיין צו די גאולה שלימה ואמיתית דורך משיח צדקנו יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו מתוך שמחה וטוב לבב.

א גוט יאהר א שנה טובה ומתוקה.

ואחרי זה בשעה 1430 (?) הלך אלא האלה ושבה אחרי 6.00, ובכלל מעריב היה כמה בכל שנה קדום אמר תהלים ואחרי זה צווי לנגון אבנו מלכנו וגם יום א' היה כמה בכל שנה, היה תקיעה בשופר אחרי, לא כמה בכל שנה,

ליל ב' ס(עו)דות יום טוב דברי קצת:

א שאל: כתוב ויתודה בלחש בין התקיעות מהי הפירוש בלחש בדבור או במחשבה, אד"ש: בדבור יש שיחה מכ"ק אדמו"ר מוהרי"צ שזהו ענין הגעגועים און פון דארטן ווייזט אויס אז עס דארף זיין בדבור, שאלה: ויתדה בלחש הכונה הבעל תוקע או גם הקהל? אד"ש: כפי ששמע בסדור ויתודה בלחש קאי על כל או"א אולם לא ראיתי שיעשו כן (אולי ישנם אחדים שנוהגים כן) שאלה: הלא כל הוידוים הם בלחש, אד"ש: על חטא לא בלחש ועל אשמנו הרי יש ניגון מיחוד, שאלה: היה רצון שלאחר הקמות (?) אם כל הקהל אומרים זה, אד"ש: כן, שאלה: הלא נזהרים בראש השנה לא לומר בתפלת אבינו מלכנו חטאני כדי שלא ליתון פתחון פה וכו' ? ? ב"וכן יהי רצון שאומרים לאחר התקיעות הלשון הוא לכפר על כל חטאתנו אד"ש: משום שזהו כבר לאחר התקיעות.

שאלה: מהו הפי' ביכון עצמו וכו' אך כל זה דיבר כ"ק אד"ש מאריכות בהתועדות דשבת תשובה, גם אמר ששמע מכ"ק מו"ח אדמו"ר שמנגן כמה-תנועות מניגון וכן אדמו"ר נ"ע הי' עושה כן, והוסף שהניגון נדפס כבר בספר הניגונים.

ביום ב' דר"ה, שאלה: אודות תשליך הלשון טוב לילך מחוץ לעיר

אד"ש: דכתיב ותשליך במצולות ים כל חטאתם במצולות שלא יהי מקום ישוב, שאלה: בשו"ע כתוב נהר ובסידור באר המים או מעין, אד"ש: הלשון הוא פרע"ח, שאלה איך הי' בביתו של אד"ש: אד"ש: בניקאליעב הלכו אל באר מים חיים,

?? שאלה: מהו החילוק בין טעם הרס"ג (מה שאד"ש אמר) דתקיעת שופר שבר"ה הוא להזכיר את עם ישראל את הקול שופר דמתן תורה, ובין המשל דרלוי"צ מבארדיטשוב ז"ל (ופה פ"ע הובא במ"מ להמכתב דכלל דהאי שתאן. אד"ש: חילוק עיקרי טעם הרס"ג מזכיר מתן תורה וכו' שאז היו בדרגת צדקים, ומשל הרלוי"צ שייך לכל או(?) אפילו(?) בא שלא כדבעי, ואמר שהרס"ג הי' איש פלאי וחי מ"ט שנה אוך האט אויפגעטאן אין אלע ענינים. מה שנוגע אלינו הוא שבחסידות ישנם הרבה ענינים מהרס"ג וכדפסו בפולישע ספרים מאמר הבעש"ט העצם כשאתה תופס במקצתו אתה תופס בכולו הוא מהרס"ג (וכן ענין אוודת קריעת ים סוף).

גם אמר בהמשך להענין שלעיל יכין עצמו וכו' דבשער הכולל אומר שכונת אדה"ז הוא לומר למנצח ז' פעמים, אז זה הוא ויאמר קפיטיל זה ז' פעמים וא"כ עדין ד"צ הכונה ביכין עצמו. והפליג בשבחו של זקנו שער הכולל שהרבה ענינים שכתובים שם התייעץ כם כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע,

ביקשו מאד"ש שיאמר לחיים ואמר (שאומר בהתועדות אבל) כאן אינו רוצה לומר דאס איז דעם שווערס א טיש ואינו רוצה לשנות ממנהגו שלא הי' אומר לחיים בר"ה,

ואחרי זה בשעה 6:20 היה התועדות קודש עמד ורקד על מקום כי אלה' יושיע ציון וכו' ואחר זה עוד כמה נגון ואחר זה היה מאמר ואחרי זה ברכת המזון, וקבלת שבת, והלך אלא הבית שלו בשעת 10:30,

וגם בשבת היה התועדות, ואחרי זה כוס של ברכה! יותר אין חדש כאן ב770,

קבלתי כל הענינים ששלחתי לי ובת"ח ובת"ח לך לך לך !!! ! !

שמעתי שאביך שי' קבלתי ב' מכתבים אחד מן אד"ש ואחד מן מזכירות בנוגע השיחות שיצא בכל שבוע פ' ?? בטח תשלך לי !!! ! !

ידידיך עוז מאיר

ב"ה, יום א' ד' תשרי השל"א
ברוקלין,

לכבוד ידידי הרב התמים בעל מדות טובות
מנחם מענדל שי

שלום וברכה!

גמר הותמה טובה! בטה כבר קבלתי כל העניינים ששלחתי לך

בטה תשאא תכתב לי.
בשבת סליחות היה ההתועדות קצרה מדברי אד"ש: ע"ם המבואר
ברס"ג, שאחד מהרמזים דתקיעת שופר בר"ה, הוא, להזכיר את עם ישראל את ה', קול
שופר דמ"ת, (וה' ז' ג"ג) מפסוקי שופקות ויתרה מזו-התחלה וראש ברכת שופרות אחת
נגליה כו' ובקול שופר עליהם הומעת כו') ונקבל ע"ע כו' נעשה ונשמע שבזה
בלו עליהם מצות, ד', ואחד העניינים דמ"ת-שאז נעשה המבדיל בין ישראל לעמים"
(שלכן המס"ד שבאמרו ובנו בחרת יזכור מ"ת) זאת אומרת שיהודי (באיזה מצב
שהוא) הוא יהודן, ואח"ע (וגם הסידי אוח"ע ה"ה מהאזה"ע, ומפרוסין עניי עכו"ם
עם עניי ישראל, ומ"ם יהודי ה"ה יהודי ואזה"ע-אוח"ע,
לכן הצעתי שבימי ר"ה הבעל"ט ידברו הרבנים בענין, הזירח
האיומה דמיו יהודי, ואשא כל אחד שהיכולת בידו חפנה בבקשתו לראש הממשלה
סם שיבטלו הגזירי האיומה ד מיחו יהודי ויוחק החוק דביור ע"פ הלכה דוקא.
בכלל היה כל ימי סליחות כמה בכל שנה וגם סליחות ערב ראש
השנה, היה התרת נדרים כמה בכל שנה ואחרי זה נתוים חפ"נ ואחרי זה צאלאא
הפ"נ כללי, אחרי קריאה הפ"נ כללי אמר כ"ק אד"ש
דער אובערשטער זאל ממלא זיין משאלות לבב כל אחד ואחת בטוב
הנראה והנגלה ובקרוב ממש ובחסד וברחמים,
עם זאל מקוים ווערן די כתיבה וחתומה טובה לשנה טובה ומתוקה
בטוב הנראה והנגלה אין אלע עניינים ובפרט אין די עניינים וואס מען שרביט
דא (בהפ"נ כללי)

און כל העניינים יה'כו לטובה ולברכה כי אהבך ה' אלקיך, ובקרוב
ממש זאל מעל זוכה זיין צו די גאולה שלימה ואמייתיה דנרן משיח צדקנו יבוא
ויגאלנו ויולייכנו וקממיות לארצנו מתוך שמחה ורוב לבב.

א גוט יאהר א שנה טובה ומתוקה.
ואחרי זה בשעה 1430 הלך אלא האלה ושבה אחרי 6.00, ובכלל
מעריב היה כמה בכל שנה קדום אמר תהלים ואחרי זה צווי לנגון אבנו כלכנו
וגם יום א' היה כמה בכל שנה, היה פקיעה בשופר אחרי לא כמה בכל שנה,
ליל ב' סדות יום טוב דברי קצת:

א שאל: כתוב ויתודה בלחש בין התקיעות מהי הפירוש בלחש בדבור
או בכתב, אד"ש: בדבור יש שיחה מכ"ק אדמו"ר מוהרי"צ שזהו ענין הגעגועים
און פין דארטן ווייזט אויס אז עם דארף זיין בדבור, שאלה: ויתודה בלחש הכונה
הבעל תוקע או גם הקהל? אד"ש: כמי שמשמע בסדר ויתודה בלחש קאי על כל או"א
אולם לא ראיתי שיעשו כן (אולי ישנם אחדים שנוהגים כן) שאלה: הלא כל הוידוים
הם בלחש, אד"ש: על תשא לא בלחש, ועל אשמנו הרי יש נייגון מיוחד, שאלה: היה רצון
שלאחר הקמת אם כל הקהל אומרים זה, אד"ש כן: שאלה: הלא נזהרים בראש השנה לא
לומר בהפלת ארינו מלכנו חסאני כד שלא ליתון מתחון מה וכו' מיתוע ב"ובכנ יהי'
רצון שאומרים לאחר התקאות הלשון הוא לכפר על כל חסאתני אד"ש: משום שזהו
כבר לאחר התקאות.

שאלה: מהו הפי" בייכון עצמו וכו' אך כל זה דיבר כ"ק אד"ש
סאריכות בהתועדות בשבת השובה, גם אמר שמע מכ"ק מ"א אדמו"ר שמנגן כמה
הנאות בניגון וכן אדמו"ר נ"ע הי' שאצא עושה כן, והוסף שהניגון נדמם
כבר בסדר הניגונים.

ד"ה שאלה: אודות תסליך הלשון טוב לילך מתוך לעיר

קובץ "נישואי מלך"

ב

אד"ש דכתיב וחשליך במצילות ים כל מטאתם במצמות שלא יהי
 קום ישוב שאלהו בשו"ע כתוב נהר ובסדור באר המים או מעין, אד"ש הלשון הו
 מרע"ח, שאלה איך הי' בביתו של אד"ש בניקאליעק הלכו אל באר מים
 ים, בשו שאלהו מהו החילוק בן טעם הרס"ג (בא שאד"ש אמר) דתקיעת שופר
 :בארדיטשוב ז"ל (ומה פ"ע הובא במ"מ להמכתב דכלל דמתן תורה, וכיין המשל דרלי"ג
 ועם הרס"ג מזכיר מתן תורה וכו' שאז היו בדרגת בדקיס, ומשל הרלו"ג שיקן לכל
 נו א אפ"ע בא שלא כדבעי, ואמר שהרס"ג הי' איש מלאי וחי מ"ם שנה אין האט
 לויפגעטאן אין אלע ענינים. מה שנוגע אלינו הוא שבחסידות ישנם הרבה ענינים
 אחרס"ג וכדמסו בפוליסע ספרים מאמר הבעש"ט העצם כשאתה תוסם במקצתי אתה
 תוסם בכלול הוא מתרס"ג (וכן עדין אודות קריעת ים סוף).
 גם א מר בהמשך להענין שלעיל יכין עצמו וכו'. דבשער הכולל אומר שכונת
 אדה"ז הוא לומר למנצח ז' מעמים, אך זה חוב ויאמר קמיטיל זה ז' מעמים
 וא"כ עדין ד"צ הכונה ביכין עצמו. והמליג בשבחו של זקנושער הכולל שחרבה
 ענינים שכתבים שם התייעץ עם כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע,
 ביקשו מאד"ש שיאמר לחינם ואמר (שאומר בהתועדות אבל) כאן אינו רופח
 לומר דאס איז דעם שווערס א טיש ואתו אוצה לשנות מנצחגו שלא הי' אומר לחיים
 בר"ח, ואחרי זה בשעה 6:20 היה הוועדות קודם אממור ורקד על מקום כי
 אלה"ו יושיע ציון וכו', ואחר זה עוד כמה נגון ואחר זה יהי מאמר ואחרי זה
 בכרות המזון, וקבלת-שבת, והכלל אלא הבית שלו בשעה 10:30,
 וגם בשבת היה הוועדות, ואחרי זה כום של ברכת! יותר אין חדש כאן
 ב770, קבלתי כל הענינים ששלחתי לי ובת"ח ובת"ח לך לך לך לך!!!!
 שמעתי שאביך שי' קבלתי ב' מכתבים אחד מן אד"ש ואחד מן מזוכירות
 בנוגע השיחות שיצא בכל שבעעל פ' שבע, בטח תשלך לי!!!!

ידידיך עוז

יומן א' התמימים – תיאור ימי שמע"צ, שמח"ת וסיום חודש תשרי בבית חיינו – שנת ה'תשל"ח

י"ג

בס"ד

"זה לפני מנחה". לאחר ססיים ברכה אחרונה של אד"ש "האם כבר התפללת מנחה?", לא! היחה תשובתו, א"כ – אמר לו כ"ק אד"ש – התפלל עכשיו – והוא ציית לדבריו של כ"ק והחל להתפלל. בחפלתו החל שוב לבכות, אד"ש הרגיעו שוב ואמר לו – כשהיך נסוך על שפתתיו – הרי עתה זה זמן שמתחנו ואסור לבכות! סוכ"ס לאחר ססיים הלה את תפלתו יצא את הסוכה ואד"ש המשך לחלק לנותרים. בסיימו הלך לחדרו ובעמדו על מפתח חדרו רמז ליהודי הנ"ל שיגב אליו ושוחח ביניהם. כ – 10 דקות, כססיימו לשוחח בקס היהודי הנ"ל תהלים.

ביהמ"ד לספה הי' סגור בשעות אחה"צ בכדי שה'ועד המסדר' יוכל לסדר את ביהמ"ד שיהא ראוי להקפות בשמע"צ ושמח"ה.

בשעה 4:30 יצא כ"ק אד"ש לתפלת מנחה למעלה ומיד לאחר שיצא נהרו הבחורים אל דלתות הכניסה של האולם (שבצד מערב) בכדי להכנס פנימה ולחפוש מקומות. בשעה 5:00 לערך נפתחו הדלתות והאולם – כמרקחה, כולם רצים זה סוחב ספסל וזה פיגום וכדו' כן היו קריאות וצעקות שנמשכו כ – 20 דקות עד שקטה הסערה. רוב הבחורים הלכו להתכונן לקראת החג, אך יחידים נשארו לשמור על המקומות.

כשעה לפני כניסת החג, נסע אד"ש לביתו, שהה שם כמחצית השעה ושב ל – 770.

ליל שמע"צ. כרגיל בכל שנה נכנס הרבי אל הביכ"נ כשהוא צועד בצעדיו המחוננים, בעלותו על הבמה מחא כפיו ושרו את ניגונו של ר' לניק המיועד להקפות, אח"כ התפללו מעריב ובתום התפלה החל לסייר "הושיעה את עמך" ויצא את האולם. לקראת ההקפות הוצבו פירמידות ענק מסביב לכל כחלי הביכ"נ שעליהם יעמדו התמימים ואנ"ש, בחוץ גדרו שטח של כפעמיים ד' על ד' בשלחנות פלדה חזקים שלא יתפוצצו כתוצאה מהלחץ האיום, בחוץ שטח זה העמידו במה שאותה יקיף כ"ק אד"ש בעת שיערוך את ההקפות (ובכן שאר המכובדים יעשו זאת), כמו"כ עשו דרך מבמתו של כ"ק אד"ש עד הריבוע הנ"ל וגם אותה גדרו כנ"ל ומסביב – פירמידות (פיגומים). אנשי ה"הצלה" התכוננו במיוחד ליום זה והעמדו במצב חירום היות ובכל שמע"צ ושמח"ה ישנם הרבה אנשים שמתעלפים וכדו' ר"ל מחמת הלחץ והדחוק.

בשעה 9:00 ירד כ"ק אד"ש כדי לערוך את ההקפות ועלה אל במתו. (מכאן זאילך אסחפך שוב בתיאור העובדות – והשמעות – בלבד וכמובן שיש לסנן חומר זה וכן ישנם הרבה דברים חסרים, אבל זהו החומר שהגיע לידי ואתו אכתוב). לאחר שאמרו ג"פ "אתה הראת" שאה הפסוק הראשון והאחרון אמר כ"ק אד"ש וזה הי' בפהירות יוח' מהרגיל מידי שנה (היות וכבר החלחשו בין קהל שהרבי לא מרגיש בטוב ובקס? לערוך את ההקפות בזריזות), התחיל הרבי לסייר "הושיעה את עמך", "ונפרצת" ו"פרצות חשב ירושלים". לאחר מכן ירד כ"ק אד"ש להקפה הא' אותה רקד עם גיסו הרש"ג יחי' והכל הי' כרגיל והוא נענע בראשו לקהל שרקד על מקומו. אפשר הי' לראות כובעים מהרוממים ויורדים בצורה מפליאה כמו גלי הים הסוערים. בסיום ההקפה חזר אל במתו. בהקפה ב'

י"ד

י"בס"ד

וג' מחא הרבי כפיים ובפרט בהקפה ג' - בה כובדו הישראלים ושרו "חילי אדונינו" - הי' זה ביתר שאת ויתר עוז. אולם בהקפה ד' (שבה כובדו כל האורחים) מחא הרבי כפיו בחלישות וזמן קצר מדי. בסיומה בקש את כסאו שהי' עומד בצד - לשבת עליו ובנתיים נשען בכל כוחו על הסטנדער, ר' י.ל.ג. הגיש לו את הכסא והוא החיישב. הקהל הרב בראותם זאת לא תפסו מה הולך כאן, חלקם החלו לבכות ויתרם הגבירו את שירחם כיון שר' י.ל.ג. הראה בידו שיסירו יותר חזק. רופא מטורונטו שהי' בין האורחים נגש אל הרבי, אחד הגיש מים לרבי והרבי הראה בידו כאות ביטול. ב.ק. נגש גם למקום.

כמה מה"ועד המסדר" הראו לעומדים ע"ג הפירמידה שע"י ארון הקודש שיצאו החוצה כי יש צורך באויר ואנשי הפירמידה סממול הראו להסאר במקום כך שבהלה אחזה את כולם ולא ידעו מה לעשות, הוסיף לזה ר' י.ל.ג. שהראה לעשות את ההקפות יותר מהר. ואכן בנתיים החלה כבר ההקפה החמישית שערכוה במהירות ובאמצע קם הרבי מעל כסאו והחל מוחא כפיו בקצב איטי מאד, פניו היו חיוורות מאד ולאחר שמחא קצת זמן החיישב שוב. הקהל ההמום שהחל לחפוש את המצב החל להתפזר ולצאת את הביהכ"נ. אנשי הפירמידה שע"י ארון הקודש פרצו את הזגוגיות המפרידות בין העזרת נשים לביהכ"נ בכדי שיוכלו לצאת יותר מהר ושיהי' יותר אויר לרבי. רביס פרצו בבכי. מס' מועט של אנשים שנשארו בביהכ"נ גמרו את ההקפות במהירות ולהקפה השביעית מאן כ"ק אד"ש לעשותה ע"ג במחו כשהציעו לו זאת, אלא ירדוצעד לאיסו עד למרכז ביהכ"נ שם ערך את ההקפה יחד עם גיסו הרש"ג - כהרגלו, אך הרבי הלך לאיסו ג"פ מסביב לבמה הקטנה שעמדה שם ולרש"ג הפסיק במיוחד (לאחר הג"פ) הראה הרבי בידו כאות מדוע הפסקה? לאחר שנגמרה הקפה זו חזר כ"ק אד"ש אל מקומו, אח"כ ירד בכדי ללכת לחדרו וצעד באיטיות רבה, תוך כדי הלכו הורה בידו הק' - בצורה מאד חלשה - להגביר השירה. כמו"כ החזיק בידו ע"י הלב ופניו היו מאד תיוורות. באמצע הדרך נגש רופא לרבי בכדי לבדוק והרבי הראה בידו כאות ביטול. חסד הלבדשטס הלך לקרוא לרבנית חתי' (בכדי שהרבי לא יצטרך ללכת לביהו להוציא את הרבנית ידי חובת קידוש). ר' י.ל.ג. רצה להכנס לחדרו של כ"ק אד"ש ולראות מה נשמע, הוא דפק על הדלה, אך הרבי לא פתח לו. גם הרבנית חנה (גיסתו של הרבי, אשתו של הרש"ג) דפקה בדלת ולא ענה לה, בראותה שאין הוא פותח לה, הלכה ודפקה בחלון ואז פתח לה. לאחר כמה דקות יצאה ואמרה שהרבי אמר לה שהוא לא מרגיש טוב מפני שלא אכל במשך היום, עמד על רגליו וחילק "לעקאת". אל הרבי נגש הד"ר אבוהצירה - רופא צמחוני - והגיש לרבי כוס חם עם עלה מסויים העוזר ומשתיק כאבים, הרבי אמר לו תודה רבה, אבל אינו יכול לשתות מחוץ לסוכה ולפני קידוש. אח"כ יצא הרבי מחדרו ללכת לסוכה ולעשות קידוש ובאותו רגע הגיעה הרבנית, היא נכנסה לחדרו של הרבי, שהחה שם כדקה ויצאה מיד לסוכה בכדי לשמוע קידוש. הרבי עשה קידוש ובמשך זמן שהותו בסוכה הגיעו כמה רופאים שנכנסו לסוכה בכדי לבדוק את הרבי. היות והם היו צריכים לבדוק בגוף הורה הרבי לרבנית לצאת.

ס"ו

בס"ד

כל הזמן עמד הקהל בחוץ מבוהל ומוכה הלם היות ולא ידעו מה נשמע, הגדילו לעשות אנשי ההצלה שנסעו פעמיים להוביל מחעלפים וכדו' ר"ל לביה"ר, כל האנשים חסבו שזה ח"ו... וזה גרם לפאניקה גדולה ועצומה יותר, אולם היא שככה לאחר שהודיעו לכולם שהנסיעות היו בשביל מתעלפים וכדו' ר"ל מבין הקהל. מפעם לפעם יצא מישהו והודיע בקצרה - לקהל העומד בחוץ - מה נשמע. גם זה הוריד קצת את המתח, אבל ככלול הכל לא עזר. זה רבות.

הרבנית חנה הורתה להוריד מטה לחדרו של הרבי והורידו מטה מדירתה, כשראתה את המטה צעקה ואמרה שירידו מטה אחרת והורידו את מטתו של ה"פריערדיקער רבי", וסדרו אותה בחדרו של הרבי. באמצע נכנס הרש"ג לסוכה - בה ישב הרבי - והרבנית הורידו מביה הרש"ג - דבר מאכל לרבי, הוא אכל קצת מאד ובקש שיביאו לו מיץ הפוזים, או מיץ לימוז. .

לאחר כחצי שעה לערך יצא הרבי מהסוכה ואמר שישירו "ושמחת" ועשה פעמיים בידו הק' הנועת. שמחה, אך הן היו חלשות מאד מכפי הרביל. לאלו שעמדו סביבו אמר שירודיעו לקהל "שאלו שעשו כבר הקפות - ילכו לביהם לטעוד סעודת יו"ט ואלו שעדיין לא עשו הקפות - ילכו לערוך הקפה בשמחה".

במשך הלילה הגיעו הרבה רופאים מרחבי אמריקה וכן הביאו מכשירים בכדי לבדוק את הרבי. כשסידרו לרבי איזה מכשיר הכולל מחטים וכיו"ב שאל הרבי את הרופא מהו תוכן המחט? הלה לא השיב וענה לו הרבי שכרופא מוציא דם ע"י המחט הרי"ז דוקא ע"י שיוצא האויר שהי' קודם במחט ובמקומו נכנס הדם וכדו' ועד"ו ע"י הצמצום נמשך האויר (בנושא זה היתה השיתה שאמר הרבי לי.ל.ג. להודיע בהתוועדות כדלהלן). באמצע אמר הרבי לי.ל.ג. שילך לאכול סעודת יו"ט ולרופאים אמר ג"כ לאכול סעודת יו"ט בסוכה שב - 770 ואפשר להבין איזו סעודת היתה זו. לד.ר. אמר הרבי לרדת לרקוד עם הקהל למטה. הרופאים שבדקו את הרבי חיוו את דעתם שהרבי צריך ללכת לביה רופאים בכדי לנוח ולהבריא, כך היתה גם דעתה של הרבנית תחי', אבל הרבי התנגד לזה בתוקף. הרבי אמר לרבנית גם שתלך לבייתה - בליווי מישהו, אך למעשה היא נשארה בבית הרש"ג.

היות והרבי לא נרדם, הזריקו לו זריקות הרדמה והוא ישן במשך כ - 45 דקות. כל הלילה עמדו בחורים בחוץ וחיכו לשאוב ידיעות מהמצב בו נחון הרבי שליט"א. באמצע הלילה יצא ל.ב. והודיע שיש לומר תהלים, הבחורים נזעקו - כתוצאה מכך - לומר תהלים. משמועות: שבתחילת הלילה בקש הרבי מהרופאים לצאת מהחדר והם יצאו ולאחר זמן מה נכנסו שוב. לאחר זמן מועט בקש מהם הרבי טוב שיצאו, אך הפעם סרבו ואמנם באותה שעה קבל הרבי את ההתקפה הקשה ביותר - היל"ח - (עד כדי כך שהי' קשה לו לדבר? - היל"ח) וזה הי' בזמן של.ב. יצא לבחורים לומר להם להגיד תהלים (ב"א כו"כ). בשעה 4:00 לפנות בוקר הלכה קבוצה של כ - 17 איש רובם בחורים ועמם ר' י. כהן אל האוהל של הרבי הקודם (מהלך כ - 5 - 4 שעות), לבקש רחמים ולומר תהלים.

ט"ז

בס"ד

באמצע הלילה הגיע רופא גדול וכשראה שיסגסג כבר הרבה דופאים - התעצבן, בדק את הרבי ואמר שהרבי צריך ללכת לביה"ר וכמובן שהרבי התנגד טוב. כשהוא התחיל להתווכח עם הרבי, ענה לו הרבי "מה הינן עושים פעם בעיירות שלא הי' בי"ר?", ע"ז ענה לו הרופא שבאמת עתה זה יותר טוב, הוא התעצבן מאד והסתלק.

היו כאלו שהלכו להודיע בבתי כנסיות שבשכונות אחרות כגון: בבארא פארק, פלעטבוש, איסט פלעטבוש ועוד, ובקשו שיאמרו תהלים.

כאמור נרדם הרבי לפניו בוקר רק ל - 3/4 השעה. כשקם היו לו כאבים חזקים וכבר הכינו את האמבולנס, אך ב"ה שהכל עבר בשלום ולא השתמשו בו בפועל עבור... .

יום שמיני עצרת. לקריאת התורה נכנס מניין לחדרו של הרבי. הרבי ישב במשך כל זמן הקריאה ובקש שיהגו לו עלי, אכן נתנו לו מפסיר והוא המשיך לשבת בקריאה, אך בברכות ההפסדה התרום קצה, אולם בהפסדה עצמה - ישב. אחר מפסיר אמר שיתפללו מוסף ורמז - חוץ כדי שכיבה ע"ג המטה - לשיר "אתה בחרתנו", "הוא אלוקינו" וכן "הושיעה את עמך". בין המניין שנכנסו הי' גם הר" כ"ץ י. משיקאבא, אנשי המזכירות והרופאים, ר' ד.ר., ר' ל.ב. ועוד כמה. לאחר התפלה אמר הרבי שכולם יעמדו בשורה ויעברו לומר לו "א בוס יום טוב" וכן הי'. ר' י.כ. בדרך את הרבי ובכה, אמר לו הרבי "מה אתה בוכה, זה נגד רצוני, צריך להיות בשמחה" ואמר שרוצה שיהיו בשמחה. לט. גורארי מח"א אמר שבשבת בראשית ימכרו את המצוות כרגיל בלי שינויים רק עם הוספה. אלו שהיו קרובים לאד"ש היו יורדים מפעם לפעם ומבשרים לקהל הצמא - על שיפורים שחלו וכדו'. לאחר התפלה כשירד ל.ב. ובשר את אשר הי' בחדרו של הרבי במשך זמן התפלה שבמשך הקריאה שכב הרבי על המטה, אך כשקראוהו למפסיר התיישב עליה, נשק את הס"ת (שהייתה ע"ג הספסל שלו שעמד ע"י המטה וע"ג קראו את הקריאה) ואמר הברכות בקול ברור, וכך גם את כל ההפסדה, ושאח"כ שוב נשכב ע"ג המטה והורה לשיר את השירים ולאחר התפלה החל לשיר ושמח בחגין, ואף זאת שאמר שכולם יעברו לומר א בוס יום טוב וכן את אשר אמר לאלו שברכוהו ובקשתו שיהיו בשמחה, השתפר מצב רוחינו והיינו בשמחה. ר' נ.ס. מאנגלי" קם והכריז שאם הבריאות של הרבי יקרה לנו, יש לשמור על מעשינו ולהתעורר קצה. כמו"כ אמרו - בביהכ"נ למטה - פעמיים "מי שברך" לרפוא"ש לרבי, פ"א אמר ז.ש. ובפעם הב' אמר הבעל קורא הר" ש. בקשר למפסיר (שנהוג הי' שהרבי מקבלו) אמר הרבי שיחננו לרב, ונחננו להר" ד. חנזין מא"י כי לא הי' רב מכובד - אחר וגדול ממנו.

באמצע היום הביאו אמבולנס - חירום מיוחד לבעיות לב (ד.א. כל שעת החזקה עלתה ב - 100\$). ב - 770 לא הי' מתח גבוה (וכן הרבה כח) בחשמל עבור כל המכשירים וניצלו את הקשרים שיש לאנ"ש עם הראש עירי' החדש מר. עד קאטש והוא הורה מיד להוציא בענעראטאר ממחנני החירום של המסורה ולהביאו ל - 770 ולהרכיבו. כן הגיעו רופאים נוספים וביניהם רופא שומר תורה ומצוות ומקורב (ע"י הר" אלבסקי) מקליוולאנד וכשראה שיסגסג כבר הרבה רופאים המספלים, שאל את הרבי הלא הוא בא ביז"ט מקליוולאנד וכשמגיע

הוא רואה שיש פה כבר הרבה רופאים ואם יחיה את דעתו סאלה גדולה אם יקבלו זאת א"כ למה הי' לו לבוא? ענה לו הרבי שליט"א שזה כמו בעדות לקידוש החדש שאומרים לעדים שיבואו ומחללים שבת ע"ז אעפ"י שיש ספק גדול באם יקבלו עדותם, כיון שאם לא יבואו לא ידעו אף פעם על מולד החדש, כך גם כאן בכדי לרפאות יהודי מחללים גם על ספק. הרבי הוציא הוראה לקהל שיילכו להבחי כנסיות לכמה כרגיל ושיילכו עם שיר "און מיט א גרויסען שטורעם". כן מסר הרבי להודיע שיהוועדו כרגיל וכן שההקפות ההיינה כרגיל ובשטחה "און מיט א גרויסען שטורעם".

באמצע היום הגיע הד"ר א. ווייס משיקאגא, בהגיעו נבהל לראות את הרבי בכזה מצב והרבי שהבחין בזה ענה לו - באנגלית - שעכשיו אין הוא כמו חסיד עם רבו, אלא כמו רופא המספל בחולה. כשהרופאים חיוו לו את דעתם שעל הרבי ליסוע לביה"ר, ענה להם: אם הרבי אומר שהוא לא צריך ליסוע לביה"ר - אפשר להאמין לו, כיון שאם הוא יכול לקבוע לגבי אחרים באם ללכת לביה"ר, כ"ש שהוא יודע מה שהוא קובע לגבי עצמו ונאמן על זה.

באמצע הבדיקות בקס הרבי כוס יין בכדי לעשות קידוש, הרופאים נבהלו לשמע בקשה זו ומיאנו למלאוה, אולם הד"ר ווייס אמר שצריך לתת לו. הרופאים התפלאו ג"כ על הקצב המשתפר מרגע לרגע באורה פלאי. מכונה לבדיקה לב מסויימה (א.ק.ג.?) היתה צמודה לחזהו של הרבי והיא הקרינה את מצב הלב, הדופק וכיו"ב ע"ג סלנוויז' שה הביטו הרופאים (ד.א. שמעתי שלפנ"כ היו חוטים שחיברו את המכונה אל הטלוויז' ולרבי זה הי' מאד לא נוח, ע"כ הוא הלש את זה והביאו מכונה אחרת אלקטרונית המקרינו ללא עזרת חוטים וכדו". מפי השמועה). באמצע היום בקס הרבי סיהי' שקס כי הוא רוצה לישון. הרבנית תחי' היתה יורדת כל שעתים לראות מה המצב ומספרים: שכשהיתה נכנסת לחדרו של הרבי היו פניו נראות כרגיל. באמצע היום שאלו טוב את הרבי באם רצונו ליסוע לביה"ר וחשובתו היתה שהוא הביע כבר את דעתו. במסך היום סלפנו לכמה מקומות להודיע על המצב וכמו"כ לצפה טבאה"ק (מצפה נמסר שבטמח"ה צלצל אצלם הטלפון במסך כ - 40 דקות, כשראו שזה משהו לא מן הרגיל, נתנו לילד להריט השפופרת ובמכשיר בקשו את אביו. ואכן מיד כשנודע הדבר, הלכו לביה החיים העתיק שבעיר לבקש ולבכות עבוד הרבי).

בלילה היתה ההתוועדות כרגיל, דברו בה זקני החסידים, הרש"ג ועוד. להתוועדות שלה הרבי שני בקבוקי משקה. ההקפות התנהלו ג"כ כרגיל, בפסוק הראשון והאחרון של "אתה הראת" שהתתפו כל הקהל לזכות בריאותו של הרבי ואמרו זאת כולם ביחד. כך הי' בכל הג"פ של "אתה הראת" ובפעם הג' שהתתפו כל התמימים - ב - 55 - עם כל מי שרצה עד שהגיע למנין - 770 - בפסוק "והי' זרעך". בלילה הגיעו אנשים מהקונסול' ועוד אישים חשובים מאה"ק שעובדים בשליחות המדינה כאן בארה"ב - כהרגלם מידי שנה - וכיבדו אותם בפסוקים וכן בהקפה. בתחילה ההקפות הכריזו שאה הס"ת הא' מכבדים את

ח"י

בס"ד

כ"ק אד"ש וכן ה"י הסדר בשני הימים. היוה והרבי אמר שהקפות תהינה "מיס א גרויסען שטורעם" רקדו כולם מאד חזק בענים על כל הבלאק של - 770 כשבפי כולם נישא השיר "זאל שוין קומען די רפואה, דער רבי זאל שוין זיין געזונט" בניגון של השיר "זאל שוין זיין די גאולה" ואח"כ סרו את המלים בצורה יותר קולעה "דער רבי איז געזונט, משיח זאל שוין קומען" מלים אלו הלהיבו את הקהל ועוד יוחרי המלים שהרבי אמר - שיהיו בשמחה ושהשמחה תפרוץ את כל הגדרות - בהזדמנויות שונות במשך היום - על שא"א לחאר את השמחה והריקודים וכל מי שלא האה שמחה מימינו והכח לזה ה"י בהשראת הרבי - כאמור - שאמר להיות בשמחה כיון שהשמחה פורצת כל גדר וזה יפרוץ את כל המניעות וההגבלות ובקס - כאמור - בהזדמנויות שונות שיהיו בשמחה. באמצע ההקפות בא ר' י.ל.ג. והודיע בשורה טובה שהרבי הלך הקפות בחדרו, כאובן שזה הלהיב עוד יותר את הקהל השמח עד ש... א"א לחאר זאת ע"ג נייר כי קצרה הזריעה מהכלל כו". הד"ר סיפר שכשטרו את השיר "דער רבי איז געזונט", שמעו את זה למעלה וכמובן גם הרבי שמע זאת והגיב ע"ז לד"ר "דאס איז חסידים..." והוסיף הד"ר שאם החסידים היו רואים את השמחה יעל"ש הרבי היו קונים את כל הכשקה של נ.י. וכך אמר גם לגבי ההבדל שבין שמע"צ לשמח"ת שאם החסידים היו רואים זאת לא הי' מספיק המשקה של נ.י. הריקודים נמשכו כל הלילה עד אור הבוקר ומידי פעם בפעם הי' ר' י.ל.ג. יוצא ומודיע על המצב. בלילה מסר הרבי שיחה לר' י.ל.ג. ואמר לו שידבר עם החוזר ר' י.כ. איך למסור זאת לקהל ושיגיד זאת מחר בהתוועדות. באמצע הלילה קרא הרבי לר' י.ל.ג. ושאלו "האם רוקדים למטה חזק?" וענה סכן, שאלו שוב "בשטורעם?" וענה טוב סכן, והרבי שאלו שוב "האם מיס א גרויסען שטורעם?" וע"ז לא ענה לו, אמר לו הרבי לך רד ואמור להם שכמו שרקדו הלילה בשטורעם, שירקדו מחר "מיס א גרעסערן שטורעם!", ר' י.ל.ג. מסר זאת לקהל מלה במלה. כמו"כ הודיעו שהרבי משהלך כבר בחדר אנה ואנה, כל אלו ועוד שמחו את לבנו והוסיפו למצב רוחנו שישתפר.

יום שמחת תורה. היום היו שוב הקפות ורקדו "מיס א גרעסערן שטורעם" כפי הפקודה... וכנ"ל שאין ביכלתי לחאר זאת. הרבי הלך הקפות בחדרו, קבל "חתן תורה", עמד בעלי", כמו"כ בקדושה וכן בהגבהה, אפנס בחפלה ישב כל הזמן וכן ישב בשמו"ע. הרבי אמר שהלילה יתוועדו כמו אחמול בלילה ואכן התוועדו התוועדות עם זקני החסידים. ר' י.ל.ג. אמר את השיחה כפי שהרבי אמר לו אותה. ור' י.כ. באר זאת ותוכנה (כנ"ל בקשר למה סבאר לרופא אחמול) שכשרופא מוציא דם הרי"ז ע"י שמוציא האויר מהכלי ועי"ז נכנס הדם לכלי, ועד"ז ע"י צמצום האור נמשך הקו, ועד"ז ע"י חסרון הופעתו בהתוועדות יהווסף בכל הענינים וזאת באר ר' י.כ. לאורך, לרוחב ולעומק. במשך התוועדות נגנו רב. הד"ר ווייס ירד ג"כ להתוועדות וחאר את מצבו של הרבי בצבעים מרהיבים ואמר שהוא משתפר בקצב מהיר מאד. שביעות רצונו הייתה ניכרת על פניו בעה דברו, אח"כ התחיל לשיר "הושיעה את עמך" כשהקהל עוזר לו בכל מרצו. הפתיע בהתוועדות ר' י.ל.ג. שירד עם כוס של ברכה ואמר שיחלקו זאת לאחר הבדלה וכמו"כ אמר שהרבי אמר לו למסור לקהל לאחר הבדלה לפני כוס של ברכה - משהו.

הקהל הרביע שנכונה לו הפתעה ואמנם לאחר מעריב הודיע שהרבי ידבר שיחה בחדרו - אותה יטעמו באמצעות מייק ופטיקערס למטה וכן בכל העולם כולו. בטעם זאת, היו כל הקהל בשמחה עניינית עצומה, כולם החלו לרקוד ע"ב מקומותיהם במשך זמן, אח"כ חילקו כוס של ברכה ומפני קוצר הזמן וכן מפני שלא רצו שייהי' יותר מדאי בלבול הסדר (שמעתי שלזה כיוון הרבי בר"ה באמרו שיש לנו ב' ברירות בקשר לחלוקת כוס של ברכה ולדאבוננו לא זכינו לאופן הא' והרבי לא חילק בעצמו במוצאי שפח"ת), מפני סיבות הנ"ל בקשו שמכל פינה²³ מישהו ויהי' ממונה לחלק בסביבתו.

הרבי, לפני שהתחיל לדבר, שאל את הד"ר "עכשיו אפשר כבר לדבר" ובקש מי.ל.ג. את ה"גארטל", ה"סורטוק" והכובע והחל לדבר. באמצע השיחה - שנמשכה כ - 25 דקות - בכה הרבי כפעמיים שלש. לאחר שגמר לדבר הודה לרופא שנתן לו לדבר ולא הפסיקו כי התנאי ביניהם הי' שהרבי ידבר רק 5 דקות ולא יותר. הרופא שאל את הרבי האם כבר גמר לדבר והרבי אמר לו שאם הי' מתחיל לדבר לא הי' גומר היות ויש לו הרבה מה לדבר. בתום השיחה השמיעו אותם שוב מחוך "טייפ" ואח"כ חילקו שוב כוס של ברכה לאלו שעדיין לא קיבלו. מהרופאים נמסר שהבכיות שבכה הרבי לא השפיעו עליו לרעה ח"ו אלא ההיפך זה עזר והמכשיר מראה שהלב פועל יותר טוב. מיד בלילה הודיעו שתתקיים אסיפה לכל התמימים מכל הישיבות ונתאספו כולם באולם של ישיבת "חובבי תורה" שב - 835 איסטערן פארקוויי. נאם הת' חיסריק מהסלוחים לאוסטרלי' ותבע שיהיו בסדרים ושהסדר יתחיל ממחרת שפח"ת ולא מתום חודש חטרי - כנהוג מידי שנה בשנה - ואמנם למחרת הי' סדר מלא ב"חובבי תורה" וכן בשאר הישיבות.

יום ה' כ"ד חטרי. היום הודיע ר' י.ל.ג. שהרבי מרגיש יותר טוב ב"ה והרופאים שבעי רצון מהמצב. כמו"כ הודיע שלאורחים - הצריכים בי²⁴ להכנס

ליחידות - תהא אפשרות לעבור על יד חדרו של הרבי ולתת לו את הפתח ושהרבי ישב על כסא ע"י הדלת של החדר ומלפניו יעמוד שלחן. הרופאים לא רצו להרשות לרבי לעשות זאת, אבל לבסוף הסכימו ואמרו שאם הם יראו שהרבי יצטרך להתאמץ - יפזרו את הקהל. כמו"כ אמר ר' י.ל.ג. - שהרבי אמר לו שימסור שהוא - הרבי - לא יקרא את הפתקים במקום ולא יענה עליהם שום חשבות מיד בעתם. הרופא אמר לי.ל.ג. שהוא שמע שביחידות צריכים לפעמים למשוך אנשים מבפנים וע"כ הוא - י.ל.ג. - יעמוד בצד והד"ר ישמש בבאי היות וי.ל.ג. הינו חסיד ואינו יכול לעשות זאת באם הרבי יאמר לו לעזוב, משא"כ הוא - הד"ר - לא חסיד א"כ איננו חייב לטמוע. בהמשך דבריו הודיע סאלו הצריכים ליטוע ביום ראשון - יעברו ביום חמישי, הצריכים ליטוע ביום שני - יעברו ביום ראשון ואלו הצריכים ליטוע בימים שאח"כ - יעברו ביום שני. היחידות התחיל בשעה 8:00 - 8:30 לערך ואם הרבי ירגיש טוב - זה ימשיך בימים הנוספים והלילה זה יהי' כמו נסיון. כמו"כ הודיע שבשום אופן אין זה שייך לאנשים הדריס בארה"ב וקנדה, רק אלו שהיו צריכים בין כך להכנס ליחידות.

היחידות החלה בשעה 8:00 וארכה כ - 40 דקות. כל אחד עבר ע"י החדר, מסר את

מכתב א' מהתמימים – תיאור מאורעות ימי שמע"צ ושמח"ת ושלאח"ז בבית חיינו

בס"ד. העתק מכתב ל... הכל מפי השמועה ובלי אחריות כלל וכלל

פעטערבורג, תשל"ח

ערב שמע"צ: לתפילת מעריב ירד אד"ש בזמנה, ישנה שמועה אשר אד"ש הורה לרי.ל.ג. לפני ההקפות, ש"יסדר אשר ההקפות יסתיימו במהירות, "ושלפחות שמח"ת יעבור טוב". השעה 9:00, כולם כבר עומדים במקומותיהם, ע"ג פיגומים ענקיים, אשר מתנשאים לגובה ולרוחב וכו', אד"ש נכנס, והקהל פורץ בשירה אדירה, על פני אד"ש נראה צהיבות הפנים, ואד"ש מורה בידו להגברת השירה.

אד"ש נעמד על הבימה, ומתחיל סדר "אתה הראת", כרגיל מכבדים את אד"ש בפסוק ראשון ואחרון, ואילו את שאר הפסוקים "מכבדים", דהיינו מוכרים, אמרו שלשה פעמים את "אתה הראת", בסיום כל סדר "אתה הראת", אד"ש פנה לעבר הקהל והתחיל לנגן, (את סדר הניגונים בדיוק איני זוכר, אולם בערך זה הי': "פרזות", "ופרצת", "הושיעה"). בהקפה הראשונה מכבדים את אד"ש עם הרש"ג שי', חאדאקאו, וכן כו"כ מה"עלטערע חסידים", אד"ש יורד, מקבל לידו ס"ת קטן, וכן הרש"ג, בראש השורה צועד החזן עם ס"ת של משיח, אחריו אד"ש, ולאחוריו אד"ש צועד הרש"ג, וכן כל ה"עלטערע", וכאן מתחילה המולה רצינית, כולם רצים לגעת בס"ת, ולאחל "לאד"ש שתחי' לשנה הבאה", היות ואד"ש עונה "גם אתם",

כשאד"ש מגיע לקירבת הבימה, אד"ש מסתובב על עמדו ומחכה – באם יש צורך – עד שהרש"ג יגיע, כשהרש"ג מתקרב אד"ש ממשיך נעמד באמצע, ממתין עד שהס"ת של משיח נעמד, אוחז את שוורלו בידו, ומניח אותה על כתפו של הרש"ג, וברגע זה ממש פורץ כל הקהל בניגון של ההקפות, אד"ש רוקד מניע את ראשו בחזקה, ושירה עולה ועולה ואיתה פורצת ההתלהבות פני כולם להבים ועיני כולם מרוכזים במרכז, כולם קופצים ורוקדים, לפתע הרש"ג מאבד את השליטה ע"ע מאן דהו אוחז בו, עד שהוא – רש"ג – שב לאיתנו, אד"ש הולך למקומו, ושוב אותה המולה כולם קופצים לנשק את הס"ת כנ"ל, אד"ש מחזיר את הס"ת, ושב למקומו.

ההקפה שנייה אד"ש פונה לעבר הקהל ומוחה כפיים ממש בצורה מבהילה.

הקפה שלישית, כובדו הטנקיסטין "מישראל-ל", אד"ש פונה שוב לעבר הקהל, ולפתע מתחילים לנגן... "חיילי אדונינו", על פני אד"ש נראה חיוך דק, אולם אד"ש לא מגיב, דהיינו – לא מוחה בכפיו -, לפתע פונה אד"ש לחאדאקאו שי', אומר לו כמה מילים ועושה בידי, נראה שאד"ש אומר "מה רוצים ממני?", ותיכף התחיל למחוא כפיים בצורה מבהילה.

הקפה רביעית, התחילו לשיר "על הסלע הך הך", אד"ש כרגיל פונה לעבר הקהל ושוב החל למחוא כפיו במהירות, אולם ניכר על פניו חיזרון בולט, לפתע אד"ש החל להאיט את קצב המחיאות כפיים, נשען על הסטנדר ומחא כפיו באיטיות, וניכר הי' אשר כל תנועה עולה לאד"ש במאמץ רב, אד"ש מסתובב ונשען על הסטנדר, פונה לרי.ל.ג. ואומר "גיב מיר מייך ביינקל", אדהכי והכי כבר הספיקו להוציא את כל הקהל מהפירמידה שלצד ארון הקודש, אד"ש לביינתיים עשה לעצמו עישוי לב, (להעיר, שלמחרת סיפר אחד הד"ר שחלוצתו של אד"ש היתה קרועה באיזור הלב וד"ל).

רי.ל.ג. הזעיק ד"ר שעמד ליד הבימה של אד"ש, ולפי בקשה הד"ר נגשו להביא מים, ורי.ל.ג. הביא ספל מים, הד"ר ניגש וניסה להוריד לאד"ש את הכובע ע"מ לשים לאד"ש מטפחת רטובה על מצחו, אולם אד"ש דחה זאת, ובכלל אד"ש לא הסכים שיגעו בו, רב.ק. הביא כוס מים שאד"ש ישתה כהוראת הד"ר, אולם אד"ש דחה זאת.

הבהלה שאחזה את אנ"ש והת' אין לתאר, תו"מ שברו את כל החלונות של ה"עזרת – נשים" והתחילו לקפוץ החוצה, בכדי שיהי' אוויר בביהמ"ד, את צורת ההקפות החמישית והשישית אין לתאר, אוי ווי לאותן ההקפות, אד"ש נעמד ומחא כפיים בקושי רב.

כשהגיעו להקפה השביעית, ובביהמ"ד נשארו רק מתי מעט, אד"ש קם ממקומו ניגש ולקח ס"ת, את הבהלה שאחזה בד"ר אין בכוחי לתאר, אד"ש ניגש לבימה ורקד עם הרש"ג שי', כשאד"ש סיים את הריקוד נראה הי' כאילו אד"ש זקוק שיאחזו בו, ואמנם י.ל.ג. ניסה לאחוז באד"ש אולם אד"ש דחה זאת.

אד"ש... למקומו וסיימו את התפילה, אד"ש החל לצאת, ניסה לעשות בידי להגברת השירה אולם לא..... אד"ש נכנס לחדרו, סוגר את הדלת אחריו, הד"ר נשארים לעמוד בחוץ, מנסים שאד"ש יפתח את חדרו, אד"ש לא פותח את חדרו, הד"ר נבהלים, אולי קרה משהו בפנים, ובכלל נשמע בקול חבטה בתוך החדר, מנסים לדפוק, אולם זה לא עוזר, ניגשים מהחלון, לא הולך, אד"ש פשוט לא פותח, [. .] (אשת הרש"ג) ניגשת, דופקת על הפתח וקוראת [. .] עפן אוף", אד"ש פותח, והיא שואלת "וואס הערט זיך?" אד"ש מואיל לענות "השבע לא ישנתי, וכל היום עמדתי על הרגליים חילקתי לעקך, וכן לא אכלתי, ועייפתי, הלילה אני אנוח, ובע"ה מחר יהי' סדר רגיל".

מה שהלך בחוץ זה מבהיל, כולם נעמדו מסביב ל-770 וחיכו שאד"ש יצא אל ביתו ופתאום, מן שהוא התעלף, אחר קבלת התקפת סוכר, אי לזאת, הזדקקו לשרותיו של האמבולנס, כולם שעמדו בחוץ חשבו שח"ו זה בשביל.... בקיצור את הפחד והבהלה אין לתאר, השיא הי' כשהכניסו את המטה של האמבולנס, אנשים התחילו לבכות וכו', סוף סוף נזכרו האחרים, שהאנשים בחוץ דואגים ורק אז הואילו להודיע ברמקול, אשר כל התכונה סביבות האמבולנס הינה בשביל פצועים ולא בשביל אד"ש.

אד"ש יצא מ-770 עם המעיל-גשם ונכנס לסוכתו, איך שאד"ש נראה בפתח פרצו כולם בשירה, אד"ש הורה בידו פעם אחת.

לסוכה נכנסו כמה ד"ר, והספיקו להביא את הרבנית תליט"א, (ד.א. הרבנית באה דרך הכלל מחמת הדוחק שהי' על הכביש), הרבנית נכנסה ל-770 ולאחר זמן מה נכנסה לסוכה, בפתח הסוכה פנתה הרבנית ל-י.ה. ואמרה: מה כולם עושים בחוץ שילכו לאכול סעודת יו"ט. הביאו לה כסא מחדרו של אד"ש, ונכנסו לסוכה גם הרש"ג שי', בסוכה גופה התחולל ויכוח אודות "על מה אד"ש יעשה קידוש" אד"ש תבע לעשות על יין, אולם הד"ר לא הסכימו ותבעו שאד"ש יעשה על מיץ תפוזים טבעי, למסקנא הי' שאד"ש עשה על רוב כוס מיץ והשאר יין וישב לסעוד סעודת יו"ט, במשך הסעודה אד"ש שתה מאוד הרבה מיץ תפוזים, היות ואד"ש לא הסכים שהד"ר יגעו בו, לכן הרב חאדאקאו בדק את הדופק של אד"ש כל הסעודה, באמצע הסעודה נכנס ר' י.ה. ואד"ש אמר לו שיכריז בחוץ "שהללו שעדיין לא גמרו הקפות שייסימו את ההקפות, ואלו שכבר עשו הקפות שילכו לביתם לאכול סעודת יו"ט". (מפי השמועה הרבנית שתליט"א סיפרה לד"ר אשר היה לאד"ש כבר פעמיים כזה מקרה, בתשי"ז (ואז אף אחד לא ידע) ובתשכ"ה (אז ידעו כמה וכן ד"ר, אולם אד"ש פסק שהוא יטפל בעצמו, וכך הוזה)). אד"ש סיים את סעודת היו"ט, ויצא ל-770, איך שאד"ש יצא פרצו כל הקהל בשירה ואד"ש הורה להגביר השירה, רד"ר עמד בכניסה ל-770, אד"ש פנה אליו ושאל מה הולך למטה? "שיהיה שמחה פורץ גדר".

אד"ש נכנס לחדרו, בעת שאד"ש הי' בחדר ניגשו לרש"ג ואמרו לו שיכנס להגיד לאד"ש גוי"ט והרש"ג ענה אני מפחד, אני מפחד, ורצה אד"ש ללכת לביתו, אולם הד"ר התנגדו, וכן הרבנית לא הסכימה, אד"ש הפטיר "היות והד"ר לא נותנים והרבנית לא מסכימה שאלך הביתה, אז אם יסדרו מיטה וועל איך איבערנעכטיקן", נו, תו"מ הביאו את המיטה מהבית של הרבי הקודם, אולם מיטה זו – משום מה – לא ישרה בעיני אד"ש, והביאו מיטה אחרת ושוב מביתו של הרבי הקודם, ואמנם על מיטה זאת אד"ש החליט לנוח, את המיטה העמידו בקרן דרומית מזרחית כשאד"ש ראשו למזרח. (מפי השמועה: אשר המיטה שאד"ש שכב עלי' היא מיטתו של הרבי הקודם.)

הד"ר יצאו, [. . .], לבינתיים הזעיקו ד"ר וכן הביאו מכשירים שונים וכו', הד"ר נכנסו לאד"ש וניסו לשכנע את אד"ש שיסכים ללכת לביה"ר, ברגעים מסוימים הד"ר ממש תבעו בתוקף, אד"ש בשלו: לא באל"ף רבתי! ! אד"ש הואיל להסביר שסירובו ללכת לביה"ר הוא מחמת ב' סיבות: (א) זה יגרום לבהלה בקרב אנ"ש והת', (ב) עצם העובדה שהוא ידע שהוא נמצא בביה"ר זה יגרום להרע במצבו, אי לזאת החליטו לעשות מ-770 ביה"ר זוטא. (האמת הוא שביה"ר זוטא זה הצטיין בהרבה מביה"ר הטוב ביותר) ואמנם האמבולנס נכנס לפעולה ועד תחילת האשמורת השלישית כבר הי' ג"ע התחתון וכן הזאל הקטן ממש לחדר טיפול נמרץ, היות שכוח החשמל ב-770 לא הי' מספיק בשביל המכשירים, אי לזאת פנו למשטרה, והמשטרה הביאה ממחסני חירום שלה גענעראַטאר, ואמנם גענעראַטאר זה סיפק את כוח החשמל הדרוש.

היות והד"ר מאד התעקשו שאד"ש יסע לביה"ר, הובאה סכרא להרדים את אד"ש ולקחת אותו לביה"ר, אי לזאת אד"ש נשאר ער כל הזמן.

הביאו מערכת א.ק.ג. זו רצועה המחוברת לחזה ומהרצועה נמשכים חוטים למכשיר הטלויזי והטלויזי מראה את כל תנועות הלב. אולם היות ומערכת זו מתחברת לטלויזי ע"י חוטים לכן זה גרם לאד"ש טורח גדול וכו', בקיצור, זה חתיכת מעמסה. הד"ר נכנסו והלבישו את זה על החזה של אד"ש, הד"ר כשנכנסו השתוממו מאד כשראו שאד"ש מסייע להם במעשה ובעצות איך להרכיב, היות והד"ר חששו שזה מהלב ח"ו, (אליבא דאמת הד"ר לא ידעו בדיוק ממה זה בא היו סברות שזה חוסר סוכר ואולי... בקיצור אפי' הד"ר בעצמם לא ידעו).

אד"ש ביקש אשר היות וכל הד"ר הינם יהודים אי לזאת צריכים לדאוג להם לסעודת יו"ט. וכן אד"ש אמר בפרטיות ליל.ג. שיגש לאכול סעודת יו"ט, ובאמת ערכו לד"ר שולחן בסוכה ומה אני אני? אוי ואבוי לאותה סעודה! וד"ל.

אד"ש הורה לד"ר שלא יאמרו אמתיות המצב לאף אחד, ואפי' למזכירות, וכן לרבנית, אולם לא ננעלו דלתי האזנה, וכשעת ההתייעצות של הד"ר שהתקיימה במזכירות, האזינו המזכירים מעבר לדלת, אולם הם נצרו לשונם ולא גילו דבר. (ד.א. הרש"ג היה ממש מבולבל בכה ומילמל דברים לא ברורים, ובשעת ההתייעצות הנ"ל ניגש הרש"ג ודפק על הדלת ואמר בקול בוכים: מה מקיימים את ההתייעצות פה? שיקיימו בדירתו של הרבי הקודם!).

לבינתיים חזרו קבוצות קטנות ל-770 חלקם נעמדו מול 770 ושוחחו בלחש, נכנסו לבהמ"ד ועשו דיונים איך? ומה? ואיפה? אפשר לשפר וכו'.

והיות ואד"ש הורה שיהי' "שמחה פורץ גדר" כנ"ל לכן התארגנו מעגלים עלובים וד"ל, וכן סתמו את החלק המערבי של הבהמ"ד בשולחנות וספסלים, ובכלל חסמו את כל דרכי הגישה, ל-770 (ז.א. לקומה העליונה), ובכלל חשבו שאד"ש ילך מחר להקפות (הלילה אד"ש ישן וכו') אולם... למעלה הזעיקו את ד"ר איירא וייס משיקאגא אחד מגדולי הד"ר באה"ב, וכן ידיד גדול של אנ"ש, והיות שיש לו ביה"ר פרטי, ובו מכשירים שונים, אשר יכול להיות שיחסרו, לכן שיעמדו איתו בקשר ישיר (ז.א. הרופאים) וידווחו לו על מהלך הריפוי, וכשהוא יבוא מהר (ז.א. בשמ"ע) יביא איתו מביה"ר שלו את המכשירים שידרשו למהלך הריפוי – ויחסרו. כך הוה.

לבינתיים שהו ב-770 6 רופאים, ועם אד"ש בחדרו שהה רק רופא אחד, בשעה 1:00 אחרי חצות, הגיע איזה ד"ר נכנס לאד"ש ורצה לבדוק אותו, אולם אד"ש לא הניח לו ליגע בו, הד"ר הזה התרגז ואמר יש פה הרבה ד"ר אין לי מה לעשות פה, ותו"מ הסתלק משם.

כן התקינו קווי טלפון לד"ר.

בשעה 4:00 לפנות בוקר הנה ל"ע אד"ש התחיל להרגיש מאוד לא טוב, ובמיוחד סבל יסורים בחזה, הזריקו לאד"ש זריקות מורפיום לשיכוך כאבים ואילמלי הא.ק.ג. לא הי' עולה על הדעת של הד"ר שאד"ש סובל.

לקראת השעה 6:00 בבקר המצב הלך והחמיר, עד אשר אד"ש לא יכל... לנשום והיו צריכים לחבר לאד"ש מכשיר חמצן להקל על הנשימה (גם לא הי' יכול לדבר) לקראת השעה 7:00 בבקר אד"ש החל להרגיש יותר טוב.

בשעה שאד"ש לא הרגיש בטוב, יצא הרי.ל.ג. כשפניו מוריקות, ואמר לי.כ. שיקח איתו מניין וילך לאוהל, ואמנם כך נעשה.

וכן צלצלו לאה"ק שילכו למקומות הקדושים, ויאמרו תהילים, וב"ה אשר לא עזב חסדו מאתנו, ואד"ש החל להרגיש בטוב, כן יתן ה' וכן יוסיף.

סו"ס אד"ש נרדם בשעה 7:00 לערך עד שעה 9:30 בבקר.

הד"ר עדיין עמדו על דעתם בכל התוקף אשר על אד"ש ללכת לביה"ר, אי לזאת עשו אסיפה של וועד רבני ליובאוויטש והוציאו פס"ד אשר על אד"ש ללכת לביה"ר, והכניסו את הפס"ד לאד"ש לא הגיב, אולם עדיין עמד בדעתו, אי לזאת הכניסו הוועד עוד פס"ד שעל אד"ש לשמוע בקול הפס"ד הקודם וללכת לביה"ר הכניסו א"ז לאד"ש ואד"ש הגיב: "איך וויל נישט הערן אזא פס"ד".

אד"ש רצה לרדת למטה להתפלל, אולם הד"ר לא רצו אפילו לשמוע ע"ז, שכן הם החמירו מאד בענין הטילטול וממש החמירו שאד"ש לא יזוז, אולם אירגנו מנין בג"ע התחתון אד"ש התיישב על המטה, י.ל.ג. סייע לאד"ש ללבוש את הטלית, אד"ש לבוש בחלוק בתפילה. כל התפילה התפללו בג"ע התחתון וקה"ת התקיימה בקה"ק, למפטיר קראו את אד"ש, הקריבו את התיבה למטה ואד"ש בירך בישיבה, וכן את המפטיר, אד"ש הורה בידו לנגן האדרת ואמונה", וכן "הוא אלוקיננו".

אחרי התפילה נכנס לאד"ש ש.א.ק. עם כוס לחיים וביקש לברך את אד"ש שיהי' בריא ותוך כדי דבור פרץ הנ"ל בבכי סוער, אד"ש ענה לו אם אתם דואגים לבריאות שלי אזי עליכם להיות בשמחה, כי עצבות זה היפך רצוני.

בצהריים הגיע ד"ר איירי וייס עם 4 מזוודות (יותר נכון ארגזים) וכן עם העוזר שלו, הוא נכנס וישר התחיל לטפל באד"ש, בהתחלה הוא היה צריך לתת לאד"ש זריקה, ובעת נתינת הזריקה הוא התרגש מאד, אד"ש שהבחין בזה, נענה: "עליך לטפל בי כמו פעציענט רגיל, הביאו אמבולנס מיוחד עם כל המכשירים לשעת חירום, ובעד כל שעה שילמו 100 דולר סה"כ עמד האמבולנס הזה כ-6 שעות (משעות הצהריים המוקדמות עד שעות הערב).

בשעה 5.30 אחה"צ אד"ש שאל את י.ל.ג. אם יצאו לשמח יהודים, ואד"ש הורה לו שיכריז שייצאו לשמח יהודים, ושיהי' מיט א שטורם.

אד"ש קרא לרש"ג ואמר לו שיכריז בשמו... ע"כ נמצא בכתב יד קודש חבל על דעבדין וכו'.

הוספות

קובץ "נישואי מלך"

תשובת כ"ק אדמו"ר שליט"א על דו"ח מהמבצעים ועש"ק פ' פקודי ה'תשנ"ב: "ויהא בהצלחה".

ב"ס
 על דו"ח מבעב תפילין מעש"ק פ' פקודי (רשימה חלקית) בתוספת שמות התמימים הערותיהם וכו'

הואיל לעונת כ"ק אדמו"ר שליט"א (ו' אדר ב'): "ויהא בהצלחה"

יהודה לייב מארטס שניאור זלמן גבאר שמעון מוסאש שמואל פילער צבי הירש פינסקי שלמה גלמן ברוך ברוימן יוסף הכהן פטי שלום פטי אריה הלוי ציסראן אשר ברוך ציחולניק חיים ציק יהודה קאוואקס שניאור זלמן אהרן קאנטאר שמואל קארנעפלד חייאל קוצר דובער קניג לוי יצחק קפלן (בריש) מנחם מענדל רובין מנחם רויסבלט מנחם מענדל הכהן ריבין דוד חייאל רמפרט מרדכי שיין אלקנה שמוטיץ מאיר אריה שמעילינג מנחם מענדל שמעילינג משה צבי שמעילינג שלום דובער שפילטאן רטאל שפירצ'ר (צ"ח) חיים שפירא לוי יצחק שפירא מנחם מענדל שפירא (בריש) שמואל שפירא	ישראל חאנין (צ"ח) מנחם מענדל חוקליץ בן ציון דוד טויבענפלעל מנחם מענדל טויבענפלעל יוסף יצחק טויבער שלמה טענענבוים אלחנן יעקובביץ לוי יצחק יעקבסון סימון יעקבסון שרגא כהן מנחם מענדל הכהן כץ ברוך שמואל הלוי לון הלל אהרן לויפר יוסף יצחק הלוי ליבערמאן יעקב לייסוויץ אברהם לויק ליפקער יעקב לנדא יצחק יעקב משה הלוי לעווענטאל משה יעקב לענינסקי אברהם לרר חיים ישראל מוצקין יוסף ברוך מארקוס מנחם מענדל מיניץ דובער שמעון מילטבסקי שרגא מייזיש מראב אפרים נוימאן מרדכי נוימאן ישעי' יעקב הלוי סאסקער דובער טול נחמן מרדכי הלוי טול קלניטוס קלמן הלוי טול אברהם שמואל סטאליק אליהו נתן הכהן טילבערבערג צבי חיים טלונים	אשר אביעז שלמה חיים אברהם צבי מרדכי אהרונוב שניאור זלמן אסטער דוד ישראל אומער לוי יצחק אויסאו שניאור זלמן איידעלמאן ישראל ראובן שניאור זלמן באראן אהרן אייזיק הלוי בייטעלמאן אברהם בענעטמאן גלעז משה בר טוב חיים יעקב בראנער יוסף יהודה גאלבלאט מאיר שמועה גיינסעסקי דוד גליס מיכאל גימין הכהן גרין מנחם מענדל גרינבערג יעקב גרונשטי נחמיה משה גויס משה הלל מנחם מענדל הכהן הענדל ישראל הלוי העלער שלום דובער הרצל יוסף וואלאוויץ אריה יצחק הכהן וויינשטיין יוסף יצחק וולף (בריש) נח וויסמיש יצחק מנחם ווישניץ נחום וויקאל זאייניץ אברהם חיים זילבער יהודה לייב זילבערסורם אפרים ישיל זאלצמאן מנחם מענדל חאנין שמואל חאנין
--	---	---

רשימת דברים

- תשי"ד -

[נכתב ע"פ זכרון ובלי אחריות כלל]

ב"ה

רשימת דברים (השי"ד)

א. מר ווינטער, הי' לו קור, פורים (מוציק), ולא בא להתחווה ושאל אד"ש, ועז הענים כנ"ל ואמר אד"ש שצ"ל ככאן ונסעו אחריו, כשבאו חזרה כבר הי' מאוחר מאז ואחר האחר ההחווה, והכה אד"ש (כי הרי צוה לבא) אד"ש פסח לבסוף הדלה ונכנס וישאלהו כנ"ל ונחץ לו פכוס של כרכה ואמר שיועיל יותר פינצלין.

ב. לא"ה היתה אשתו חולנית גדולה עד שהונחה בשפיטל 110 יום והלך הרבה מאות, ולבסוף עשו הרופאים אסיפה ביניהם והתייעצו שבוכרה לעשות ניתוח, והניתוח הוא פסוכן מאד, וצאלו לו ליל ש"ק שיבא מחר ש"ק בקר לחתום כי כאל אחל לעשות הניתוח, והלך בבקר לראות כ"ק אד"ש, (הייתי נוכח כשתיכה) והמתיץ עליו כשיצא מחדרו לביהמ"ד וסיפר לו וציוה שלא לעשות ניתוח. כשבא להשפיטאל והרופאים שאלוהו ואמר שזחה לא בשוא', לבסוף אח"ז הוקל לה עד שבוע זמן קצר נחרפאה לגפרי.

ג. דוד ראסקין שאל איך לפתור האיננויטיישען וציוה אד"ש בל' הרב.

ד. נוסח הטע"ג על פורים, פורים שנה בהתעוררות לעשות הינוקות וגדולים לתלמידי חכמים, ותלמידות מרדכי, ושפחה פורץ גדר והעולמות.

ה. על פורים הייתי בניו יארק, אד"ש יצא להתוועד ביום ש"ק אחר מנחה (פורים חל עש"ק פ"צ) בשעה ששית לערך, נסל ידיו ישב עד לשעה 1 לערך, דיבר הרבה שיחות. באפצע אמירת לחיים ציוה איוה פעמים לנגן ניגון שפחה, גם אני מאמין הג' חנועות, הבינוני של אדמו"ר, וניע זשוריצע ולבסוף כי בשפחה, דיבורים לפרטים לא היו הרבה, לא"ה קרא בשם המשפחה ולא שפע ואח"כ אמר ראביי..... ואז שפע ואמר כ"ק אד"ש כשאמרם ראביי שופע.

קודם המאמר בחרו הקדמה שיחה קצרה תוכנה שיש דיעות בענין הפשלוח מנוח וקריאה המגילה בשושן פורים כשחל ש"ו בשבת, משלוח מנוח בשבת א"א כי ראשית שמקושר במגילה (שהחיינו) ומגילה א"א בשבת כי ילך אצל הבקי כו' והג' שמקושר בסעודה פורים א"א בשבת כי סעודה שבה הוא מיקודשא וקייא יו"ט-אפי"ג-כ רק ההתעוררות כלפסה והעיקר פלמע'. ופורים הוא ענין של י"ד (בו), לענין המגילה איחא בירושלמי שצ"ל ביום שאח"ז (איני זוכר הטעם) אך בענין המאמר הנה שייך לשבת וע"כ יכולים לאמרו ופחה המאמר ד"ה מגילה נקראה כו'. אחר המאמר דיבר שיחה.

ו. מצוח על חה"פ ציוה אד"ש לאפות אחר חצות (לא כמו בכל שנה) וגם של ביה הרב (של הרבניית החי' ליו"ט) צוה בניסן שרצו קודם ניסן.

ז. על חנונת דוד (ראסקין) בשטו"מ הי' רק מסדר קידושין.

שבת מברכים החודש ניסן דיבר אודות מנהג של הרב השמש וכו' לחלק ה להבעה"ב ואמר שנחבטל המנהג ואלו ישר כח יקיימו (ונדפסה קצרו מההחווה אודות זה).

על האהל לא נסע ב' ניסן.
אחר מעריב י"ג ניסן לילה (ציוה לרש"ל לומר גם קדיש דרבנן.) אמר שיתוועדו אחר בדיקה חמץ במילא הי' א פרייליכע פארברענגען, כי זה יכול להיות רק כשהל פסח יום א' אין מיין דאס טאקענפועל ממש וויילע אנדערע וועלען מורה היתר זיין און פארברענגען ואח"כ ילכו לבדוק חמץ. נאר פריער זאל מען בודק חמץ זיין סיי בגשמיית און סיי בבוחניות במילא וועט זיין א פריילעכע פארברענגען. הלואי אויף אלע פארברענגענישן געזאגט געווארען, ונחן ס"ו שקלים. מים שלנו לא מלא (כי בא באיחור) מצה חלקם בשעה 4. לכ"א אמר א כשר'ן און א פריילעכען פסח.

ב"ה

כ"ז נקט משני ימים הראשונים (במשך הסדרים והסעודות) של חג הפסח בשנת ה'השי"ד

ס. בסדר הראשון (כפי מה שרשם ש"ב) הוחלל בשעה עשירית. על השלחן היחה מונחת מכבר הקערה של אד"ש על סט של כסף, כשברא אד"ש הסיר המצות מעל הסט שהיו מונחים על ניר שעל הסט וסידר בעצמו תחלה העליונה הכהן ורחתי' הלוי ורחתי' הישראל. תחת המצות הניח מפה של בד וקצה השני על המצות, ובין כל מצה מפה של ניר, וכל מפה כפל מעט כדי שיראו המצות כשפסטיים מפה העליונה, ומדיק שיהראו אז כל המצות לא רק אחת, ככל פעם בעת סידור המצות מביט בהגדה שלו, מסיר הבשר מעט הזרוע, המרור טוחט היטב ביד כדי שיהי' כזית גדול (ואפשר משום החלוחית הכי') המרור מניח על החיכה סאלאט וכן על המרור מניח איוה החיכה (בלילה הראשונה הניח לאורך שבעה ובשני כחמשה) ואח"כ לקח מהקעפהלן מרור שמונחים על השלחן וחתך החיכה קטנה לארכו של המרור והניח בצד שמאלית של המרור (המרור וכן הכרפס מניח לרחבם ולא לארכם?) (ספס?) לכרפס לוקח בצל שלם עם הקליפה, כן גם החזרה מוחט היטב ופניח ע"ג חתיכת סאלאט וכן מלמעלה מכסה סאלאט, הכוס נוטל בשתי ידיו ואח"כ מעמידו בשמאלו על ימינו, בדרך הורדה מעט, מגביהה מעט ידו הימנית, הכוס הוא גדול(ע' ברשימות חשי"א הכ') למה נשתנה חיכו מעט וכשראו שאד"ש החחיל לומר בחש, החחילו כל המטובים לומר אד"ש מוזג כל הכוסות בעצמו, ההגדה שקודם הסעודה אומר בהסיבה, ההגדה שלו מונחה בסידור האר"י ז"ל? וכן מונחים שם עלים בודדים לבנים, ברכה המוציא לאכילה מצה עושה מיושב, פורס המצות כשהם מכוסים (תחת המפה) בין המוציא לאכילה מצה מביט בהגדה, אח"כ מסד המצות, שרך זו תחת זו כמו בכורך ואוחזים בשתי ידיו ואמלם בהסיכה, ואינו מכניסו לפיו בב"א, לוקח המרור ומשבילו ג' פעמים בחרוטה. החרוטה קודם שמשבילו בו נותנו בהכלי שבה נחמד הכוס. ואוחז את המרור ג"כ בשתי ידיו ואינו מניח לפיו בב"א, אח"כ לוקח החיכה מהראש של המרור ומשבילה בחרוטה וכורכה בסאלאט ואוכלה ג"כ, באמצע הסבילה את המרור בחרוטה לכורך לא ראיחי (ש"ב?) איך שנחה עם הסבילה בחרוטה בליל הא', לכורך מניח החזרת(כריזין) בין הסאלאט ע"ג המרור, ואח"כ לקח גם החחיכה מהראש של המרור ונותנה בסאלאט בין שתי החיכות מצה, הרבה פעמים מנגב השפתים במפות ניר, אינו אוכל מרק המצה, מכסה את כל המצות שלא יהראו כלום (משום חשש שרוי') הביצה אינו בודק קודם שאוכלה אלא מטבילה כמות שהיא בתוך המי מלה(ע' ברשומתי מהסדר חשי"א או חשי"ב, הכ') מויגה הכוס של אלי' הי' קודם ביהמ"ז, מוזג תחלה כוסו של אלי' ואח"כ כוסו, אחז הכוס בידו כל ביהמ"ז עד שעשה בפה"ג (!?) הרבה פעמים מסתכל על הכסה של אדנ"ע, כל ההגדה אומר במהירות השעה היחה מאחרת וקיצר. בשלחנו כ"פ שאל השעון, כשהגיעו לחלל הגדול רמו להנוכחים שאמרו ג"כ (קודם לזה הסתכל לצדדים) ודלת פוחה הרש"ג(כמו בכל פעם) כשברא חזרה הסתכל עליו אד"ש בפניו חזק. בסעודת יום הראשון נטל ידיו הימנית ד' פעמים והשמאלית ג'. בתוך הסעודה אומר אד"ש לחיים לכל א' המטובים, אד"ש אבל רק בידו הימנית.

ט. בסדר השני כניל הביא הקערה מוכנה רק הניח המפות בין המצות, המרור מהראשים חתך לרחבם, והניח בצד ימין, לכורך לקח המרורכמו שהוא והסביל בחרוטה ואח"כ מניחו על סאלאט ועליו סאלאט ומצה המרור הי' חזק מאד, נשאר אצלו מעט על הקערה, הסדר הוחלל קודם שעה עשירית, עד קודם שעה ראשונה לערך, בנשמת ככה אד"ש מאד ואמר בקול רם מעט לה' זכרנו רמו להנוכחים שיאמרו ג"כ, מויגה כוסו של אלי' קודם ביהמ"ז אחז הכוס רק עד לאחר בונה ברחמו ורגו'. א' העמיד כוסו של אד"ש על שאר הכוסות ואמר אד"ש או ער קען דאס צונעמען, ביום א' שאל הרש"ג שליט"א מהו הפי' מיכלא דאטווא, דשאל אד"ש מהכוונתו אם מהו הרפואה וענה ה', ואמר אד"ש שהרי איתא כזה משל מתינוק שהי' חולה וא"א לו לאכול עד שהירפא, ושאל הרש"ג שליט"א מהו הנמשל, וענה אד"ש שבנ"י היו במצרים משוקעים במ"ט ש"ט וכדי שיהיו שיוכלו לקבל הגילויים של שכועות צ"ל אכילה מצה, ושאל מהו מיכלא דמהימנותא וענה אד"ש שבלקוטי חורה איתא ר"ל איתא בזהר אבל בזהר אינו-ז"א לא רחא-אך משמע שהמיכלא דאטוואה נותן ופועל חיוזק באמונה. בלילה הראשונה צוה לנגן א-לי אהה. דאמר שהוה סגולה לגילוי אלי' וגילוי אלי' הכנה למשיח ובהנוגע אלינו שצריכים להביא משיח ע"כ ינגנו א-לי אהה וזה יביא משיח, הגאולה שלימה ואמיתית למשח מעשרה ספחים, (א' רצה לשפון המי מלה בעת מעשה, לא אמר לו אד"ש כלום ואח"כ ציווה להחזירו זמרה ואמר אד"ש טעם אן איני זוכה ש"ב ב:).

(י) יש לי ספס אם האות האחרון הוא "ק" או "ך" ואם זו "ק"אחר מרק צ"ל עם.

המשך לע' ב' (הדיבורים שבהסעודות)

י. הוכן השיחוח: של ליל א' אודות פסח, שהארז פסח נמשך ממיד ובכל היו"ש בכל יום (כתב זה במכתבים ליחידים וגם דיבר ליל ב') בקיצור ההפרש שכל היו"ש הם במצות פרי"ט שבעות חורה, טוכות מצות מקיף ובפרט צדקה (ומציין בפ"ה דחניא) ויש הגבלה על קיומם משא"כ פסח אמנה שזהו המיד, ודיבר אודות נשמה שהיא חלק ממעל ומוסיף תיבה משב"ה הפכים ממשות, ומש ממעל, וזו הנשמה מתלבשה בגוף וע"י מחקרת בחומרי' (גם תיבה משב"ה בלי שינוי) ואמר הינש שפעל זיך פאר אידן די נשמה כו' טוט זיך אן אין קיין גוף און איער גוף (לאלו שעמנו בסמיכות) וגם לאלו שאיני יכול להגיע בידי וגם אפילו לל. ז. הגם שעשה שטוח גדול (וזה דבר המעשה שאיזה בחורים הי' להם סיכסוך עט ההנהלה דעגליש (ובחוכם הי' ג. ז. פיק. שהלך באמצע לתו"ד ואמר לו אד"ש אז דאס וועט עט פארדריסען דעם גאנצן לעבן ומשו"ז חזר) ונכנסו בהלייברערי והפכו הכוס וכו' וקרא אום אד"ש ונחן להם תיקון להענות בה"ב, ללמד דרך החיים ומסכת הענית, קודם פסח פגע באחד מהם ושאל אם כבר קבל התיקונים וענה שחשב שארז פסח וענה לו אד"ש מדוע לאכר הזמן ודיבר בזה בארוכה איך שזוה להם דברים אלו ולא הי' לו ברייטיקייט לאמר שיעשו זה בחדש ניסן כידוע ההפרש בין ניסן חדשי הקיץ צדיקים, ובין השרי חדשי דחורף בע"ה, ולא רצה לצוות מין של מורה שחורה) אן אם הי' בעצמם עושים זה תבא עליהם ברכה, ודיבר אודות עמנואל שכותב לו, (כתב לו מתכב ארוך וענה לו אד"ש וחזר וכתב עוד הפעם) שהוא יעקע ונחתך בחינוך יעקע ומדד אצלו שכך וכך חסידות ביכולתו ללמוד ולא יותר, בחון הדברים אמר שבכאן עומד ב.ב.א. שלמד בפאניוועטש ויכול להבנה פני חבירו(אודות עמנואל כי יש לו איזה סכסוך עט ב.ב.א. וקרא וסוף בלייזנסקי ושאלו האם גם הוא למד בפאניוועטש וענה לא, ואמר תבא עליך ברכה. וסיים אודות יצי"מ לצאת מהגבלה (אודות שיעשו התיקונים גם בימי ניסן אמר שאם יחכו עד אחר הפסח הנה באמצע זיינען זיי דאך ניסן פארבונדען מיט עצומה א"ס וזהו ע"ד בתורה שאין שייך להשלים כי אם יש לו פנאי לחקן הלא צריך אז ללמוד וכן בזה שכל רגע שאין מקושר בעצמות חסר לו זה, והתקשרות זהו נצחית.) סיים בזה שמאחר שזהו למע' מהגבלה אינו נובע מה שיאמר פלוגי שאינו יכול להיות לו כניס, ויהי' לו ב. ז. ניסן זכרים איש דרכו לכבוש הנח"ב ויתן לו שם של הצ"צ או של אדמו"ר נ"ע, אח"כ רקד זמן רב ביחד עם העולם בהמחול (באמצע נכנס לחדרו ויצא עוה"פ), התחיל ממצרים גו"א ח"כ קלי אהה גו"א ואמר שמח מברכים של שזהו אתעדלע' שלמע' מאתעדלע' שאחר אתעדלע' ולכן לא מיעצר, והשי"ח יעזור שמה' גאולה בלימה, און דער פסח שיעיד זאל זיין אתחלה דגאולה, אח"כ רקדו העולם ונכנס בכל החדרים והביט איך שמרקים, ואח"כ אמר אודות ליל שימורים מהמויקים, שימושך זה על כל השנה.

י"א. אחר סדר ב' יצא עם ההגדה חצי אחר 1 ואמר שהמנהג של הרביים שהיו מפרשנם ההגדה בעת הסדר וכעת מפני כמה טעמים א"א בעת הסדר ע"כ יפרש כעה ויפרש שמנה פיסקאות(כבר הדפיסו בהנחוח וכדומה) באמצע הדיבורים ציוה לנגן ממצרים, אני מאמין, יעקב כץ פגש אד"ש קודם אור הבקר ואמר לו שכבר הגיע זמן ק"ש של שחרית וענה לו אד"ש שזהו מה שהלמדיים צריכים לומר לרבם, ואח"כ הוסיף, שהלשון הוא עד שבאו תלמידיהם שמרחוק הרגישו ובאו לומר שכבר הגיע זמן ק"ש של שחרית.

י"ב. נישא"פ נכנס אד"ש לביהמ"ד ושאל א' הבחורים (שפ.א. התוועד ומובן שעדיין לא ידע מזה) וענה שר"ל שאינו יודע ואמר אד"ש... (כאן חסר)

י"ג. אחש"פ יצא המטובים קודם השקיעה, נטל ידיו וציוה להכריז שיסלו הידים וכשהכריז ז. ז. אד"ש צי"ה, אמר שאינו מצוה. אמר לחיים אח"כ דיבר שיחה. אחר השיחה אמר ד"ה ונחה עליו גו"א ונחתך כמעט שעה מאמר עמוק מאד. אחר המאמר דיבר שיחוח, ובאמצע דיבר לפרטים, ציוה באמצע לנגן הבינוני, נישון שמחה, נישון מצ"צ(ב' האחרים קודם המאמר אח"כ אמר יעצב א' נישון היינו נישון קודם דא"ח) ניעו: וצויה כמרומה גם לנגן א-לי אהה כולדה(ג' פעמים) רקד באמצע איזה פעמים(שעמד מקומו), ציוה להרבה בחורים לשחזר כוסות מלאים ש(הרב) מענטליק יתן, ונחן י"ג לערי השדה ואלו שיש חשש דנגיעה יבשלו, (עבור פ. נחן ל. ואמר דא איז דאן פאראן דער משפיע פון פ.) ואמר שמצד האחר שאסור סתם יינם מצד לא תתחנן (וכמדומה שאמר גם מצד חשש שלא יתערבו (קירוב)) ואמר שכלי' מתנגדים. אמר יהי' חשש שישתדכו עם חסידים מאכט ניסן אונס' ציוה להבחורים שהלכו לחזור דא"ח שיאמרו לחיים ולכ"א שאל אם חזר, הי' נוכח המנהל מעליית הנוער(ודבר אד"ש הרבה אודות נוער וגם סיים שכתהי' הגאולה שאז יהי' עליית הנוער באמיתית) מנהל סקולס, והלאיער, ומעקאניק גדול(ולכלם דיבר באמצע השיחוח) הלאיער הכריז(עפ"י בקשת הנועד) שהי' שקט ואמר אד"ש אם גם בהגעריכט שומעים אליו כמו בכאן,

ב"ח

המשך לע' ע' ג' (בנוגע אחש"פ)

ציוה להבחורים לשחות ד' כוסות ורש"ג שליט"א יתן ויהי' בהרחבה עד שיספוק גם לחמשה, ציוה להכריז שלמעריב יעמוד כ"א על מקומו ולכוס של ברכה יעברו דרך צד אחד חלק לבסוף אחר שעשה הנדלה כוס של ברכה ואח"כ ישב על מקומו ועשה ברכה אחרונה והתחיל נו(שינגנו) עסן עסט זיך וכו' אח"כ כי בשמחה, (נגמרה ההתוועדות בשעה 2:30), ציוה לש"י לאמר לחיים ואח"כ גם לשו"ג (או להיפך) ואמר שבא"ל יהי' קנאה בהוועד.

י"ד. חוכן השיחות: א) קודם המאמר: אודות סעודה של משיח שהי' מנהג אצל (הרב"מ) הבעש"ט לאכול סעודה ג' הגם שלא הי' שבת, והטעם הוא כי בניסן נגאלו ועהרין להגאל הגם שבגם מחלוקת אך בכמ' פוסק כן והגם שאין פוסקין מאגדה אך במקום שאין סחירה מהלמוד פוסקין, (לבד מיעוט פוסקים שטורנים דאפי' בכה"ג אין פוסקין) ולבד שר' אליעזר ור' יהושע הלכה כר"י, ולכן אחת מההפטרות בפסח הוא אודות משיח, (ודיבר בענין ההפטרות בארוכה) וסיים, והבעש"ט הי' בהיכל המשיח כו' לכשיפוצו כו' חוצה שאין חוצה יותר ממנו ובמילא עשה ענינים לקרב ביאת המשיח ובמילא זה ג"כ אחד מהענינים הגם סעודה גשמי' אך דוקא גשמי', וזה א' מן הענינים ששקרבת ביאת המשיח. אחר המאמר דיבר שיחה (ב') באיזה כח הנה בקרי"ט איחא שנדמה להם כבחור והיינו ענין הנוער שכחם חזק, ודיבר אודות חניכי ישיבת חו"ת שהכוונה נרות האיר, אך בחתימה הי' זה ע"י לימוד החורה ביראת שמים וב' דורות האחרונים הי' זה ע"י פעולה ממשית, שהחלמדיים היו נהנים זמן, (ולשהם שלא יחזור ללמוד) עשה או עשה וחצי להחנות בזה הענין (להאיר) והי' נק' זה מיטואן שטונדער או בענין שבת וכו' וזהו ענין אהבת ישראל וכמו עסק בגשמיח שהפשים אחריה ולא יפתיו עד שבאו אליו כן בזה שצריכים לילך בחוץ ולחפש (וסיפר שהי' א' ורוב קרוב ששמו אברהם והי' מסגיר עצמו בחדר זמן מיוחד ביום והי' אומר בקול אברהם אין האב דיר ליב ולא אברהם ידע ממנו ולא הוא מאברהם), ובכלל כל הדברים שעושים הכל הוא חינוך שאח"כ כשיחלמד בזה יהי' הוא מנהל תעלומה בחיזוק היהדות (ה"ל לא הי' כן אך הענין כך) ואין הפרש במה מחקט או הוא מנהל עסק או מנהל סקולם או אפי' סניגור שמליץ טוב בעד יהודים אך כ"ז להצילם בגשמי' וצריכים להביאם לידי הומ"ץ, (והחכיר באמצע שכ"א יהי' לו חלק בהולדת שור הבור(כמובן ברוחניות וכנראה שאמר ואם ירצה בגשמי' יהי' גם בגשמי') רק שההפך הוא איזה חלק(ב') יש ג' חלקים ראש, אמצע ועוד ענין א') והכח יש אצל נוער קייטס בהגאולה שאו יהי' עליית הנוער. (הענין הזה דיבר בג' שיחות וזכר הפרטים).

דיבר שיחה שכל העולם אל נברא אלא לצוות לזה, ולכאז' כי אתם הטעם ובוה גופא שומרי תומ"צ מעט מן המעט, וכן באדם גופא, על ענינים עיקרים שאפי' שלפי דעתו שהם עיקרים הולך מעט זמן ורוב הזמן הולך על ענינים שגם הוא בעצמו מודה שהם ספלים, אך הענין שמאחר שכן נברא הנה בודאי שזמן מוצט זה ומיעוט כזה הוא העיקר, ועד"א נשמה לעבט אפ' זיבעציק וכו',

דיבר עוד שיחה אודות מכונה (א מאשין) שא' יסבור שכל הענין וועט זיך אפטאן אן אים (לפעול על אחרים) והנה כל העולם הוא כמו מאשין שבהשגחה פרטיה כ"א יש לו מקומו וענינו ובלא הוא לא יהי' הענין וכמו במכונה שכל חלק יש לו ענינו ולא יוסף ולא יגרע וא"ל לא הפעול כלל או שיהקר בהפעולה? כמו"כ בכאן (והמעקאניק עשה בכוונה כל אשר על קומו). התחיל לנגן עסן עסטי-מען שלאפט מען וואס זאל מען טאן עס דאוונט זיך ניט (כנ"ל) הפטיק ודיבר שיחה, קומט דאן צוגיין דער קלוגניקער און טענה"ס שכל זה הוא ככוונה שלא יהי' הנמא דכסופא ויהי' בדרך מלחמה וכ"ז בא מהיצה"ר ונה"ב והגוף ומצד הנשמה הנה ס' דאוונט אן ס' עסט זיך, ודיבר בארוכה שבאמת כן הוא הדבר אך כ"ז הוא מצד הבריאה, אך יש לפעמים שבעצמו עושה זאת והוא כשעובר ח"ו עבירה שהנשמה היא חבל של תי"ג וכשעובר ח"ו על המנה נפסק חבל דק ומצד זה עסן עסט זיך עס שלאפן שלאפט זיך עס לפעמים צריך זה לפעול עליו, אח"כ אמר שא' שאל מדוע כשיושבים בייח"פ בבייח"פ ומתענים און מ'איז שוואך ואין שייכות אז לעניני עוה"ז ואז מכים על חטא ולכאז' צריכים להכות את חטא בעת שהולכים לעסא קו ד"א,

ב"ה

המשך לע' ע' ד' (בנוגע אחש"פ)

ווען מ'שלאפט זיך אויס, וכן בזה מנגנים הניגון בעת שיוחמים מ'קוועטש זיך ואין כשר ודגים שלחן ריק ואם א' יישן אין, אך כשמנגנים כעת הגם של פועל יאכל ווישחה ויישן (כי שמירת הכריאות מצוה, ושכבתי אז ינוח לי) אך מ'וועט זיך אים עסן און שרינקען אנדערש, וכן בשניה שיכולים לישן וויא א איד, וזה יפעול בו ער זאל שלאפען וויא א איד דארף שלאפען.

דיבר שיחה לנשים שאף הם היו באותן הנס אודות הילדים שהם הכריחו תחלה וזה פעלו הנשים, ודיבר אודות שלא צריכים לחשב אודות תכלית, פרעה רצה לאבדם במים היינו הקליטה שהיתה אז בחוקף במצרים (ששם הי' היאור וכן בכל זמן ומדינה יש קליפה שהיא יגמר בהגברות ובוה רוצים ח"ו להאביב הילדים) וכן הגזרה וכל הכת תחילתן שרצה שאח"כ כשיתגדלו אצל המצריים שישאו אותם המצריים לנשים להם, (כמדומה שדבר עוד שיחות אך איני זוכר). אחר כום של ברכה והניגון (ע' לעצמ) סיים בברכה א געזונטען זומער).

שבת מברכים אייר לא הייתי נוכח אך שמעתי מעט.

קודם המאמר: שצ"ל שמחה אך אם אהה הנה מעוררים ע"י התבוננות שהגילויים מהעבורה דעכשוו יתגלו לע"ל שזה הוכן פנימי של הניגון ניע זשוריצע, אך צ"ל הצמאון וזהו הוכן פנימי של הניגון צמאה לך נפשי של אדמו"ר ושאל אם יכולים אוחו וכשנגנן שלא כדבעי וביין הדברים אמר שב' הפעמים הראשונים כשמנגנים כן קודש צ"ל בכל פעם ההעלאה ולא בקנייטש, כי הפי' הלואי צמאון ובפעם הג' אז הפי' כן הן, אח"כ אמר ואם גם הצמאון חסר אז צ"ל מריחת ע"ז גופא מדוע חסר וזהו הוכן פנימי של הניגון עסן עסן זיך וציוה ג"כ לנגן... אח"כ אמר (כמדומה) כדי שיהי' הצמאון צ"ל תורה (ואממהמאמר ד"ה על ג' דברים העולם עומד (כשנמצא בהנחות)). אחר המאמר דיבר איז שיחות והעיקר הע אודות תשובה, גם דיבר אודות המאמר דחה"פ שהוא דחה"פ) הנה ישנו בארה"ז וכו' וחשב כל הרביים עד אדנ"ע (הרש"ב) ואמר החילוקים אין שמדברים כ"א בהענין הזה, אדמו"ר מבאר באצ"י אדמו"ר האמצעי באמרי בינה (ועוד אמר אך איני זוכר לי) ביכולה, (אדמו"ר הצ"צ איני זוכר ג"כ) אדמו"ר מוה"ר שבאר ועטביר (אדנ"ע, כמדומה שאמר, שהלך באיכות גדולה).

שז"כ הי' ב' אייר אצל אד"ש וסיפר לו שאדמו"ר מוה"ר הי' הולך כבגדים עשירים לא כמו כל הרביים אך על בשרו נשא חבלים ופ"א אמר שיכנס הפלייצע שלו אך לא ינוס, וכפשט הכתונת וראה הא' שכל בשרו קרוע (מהחבלים) התחיל לנוס ואמר מ'האט דאן אפגערעט, אדמו"ר נבג"מ ג"כ רצה לעשות כן אך לא הניחו אדמו"ר.

שפירא הי' אצל אד"ש וכשהתחיל לדבר אודות הדעמאנטריישען וכו' אמר לו אד"ש לאמיר ניט ריידען וועגען אנדערע, ודיבר כל הזמן אודות היגון (לחוק החיגון באה"ק).

שבת מברכים סיון הייתי נוכח להתוועדות, קודם המאמר דיבר שיחה ובחילה ציוה לנגן צמאה לך נפשי אח"כ דיבר מה שחומש במדבר נקרא בשם חומש הפיקודים וכו'... אח"כ ציוה לנגן ניגון שמחה, אח"כ ניגון והמאמר ד"ה שאו את ראש גו', נתארך כמדומה לערך שעה, אח"כ דיבר עוד שיחה למה צריכים יוצא לצבא הלא לא הי' מלחמה הי' הענין הי' הורג וכו' ואמר שחסר בהם בראי' או בשמיעה ישלימו. אמר שיש בינינו קרונן ובפרט דתי ואפי' בזקן בשלימות והיינו שנשיא יש להבורים ויאמרו ניגון מארטש של צבא, (שחק) ואח"כ אמר שינגנו צמאה לך נפשי, ואח"כ אמר שאז הי' הכנה למ"ת וכעת לקבלת פנימי' ההורה וינגנו אני מאמין, גם ציוה לנגן עסן עסן זיך. כאמצע שאל אודות א' מהמלאכים ואמר שהי' מלאך א' בין כמה ב"א וגם הוא נערך, נגנו ניע זשוריצע (ע"פ) ציוויו שציוה לנגן ניגון שמחה ואמר אידה מילים אך איני זוכר) ובאמצע הפסק ואמרשינגנו ביותר עמ שמחה (ואמר ג"כ עוד דברים אך איני זוכר) וסיים שכ"ז (שדיברו) נוגע לנו (ביחד עם הכלל) שאנו צריכים להיות שלמים למ"ת ללמוד חו' ולקיים מצוה, לקרב יהודי למספר, לעסוק בחיגון וכו'.

לכסוף ציוה להכריז אודות ברכה אחרונה.

באמצע ציוה להר' התלמידים (ע' בשיפת דחה"פ) לאמר לחיים.

¹(קודם המאמר אמר שזהו המשך לחה"פ)

ב"ה

המשך מע' ע' ה'

שבועות אמר אד"ש אקדמות בין גברא לגברא בלחש.
 לא (ג.ר.) ציוה אד"ש להניח זקן כשנכנס לאד"ש טען שקשה לו, וענה לו אד"ש שזה יהי' טובה לו בב' פרנסה וכו' לחשב לו הרבה ושאל אם אד"ש מרטיח וענה אד"ש שהנני אומר לך דיך חורה ביי איך אויף א אייזערנעס דריק (אמר זה בשמיכעל).
 ש. בנו של א.ח. ציוו לנסוע לסנטריום כי טענו שהריאה אינו אצלו כדבעי ח"ו ולקח שלום לחיים עברו ומסר לאד"ש (שבועות) וענה אד"ש ס' איז גארניט, וכך הוה כשכבא לשם שלחוה חזרה שטענו שלא כלום.
 על ההתועדות דשבועות לא הייתי נוכח.

י"ב חמוז, הוחתלה ההתועדות בשעה 8:45 אד"ש הי' כבר אחר מעריב שהחפץ במנין צומצם והי' זה (שגמר העריב) בעשרים דקות אחר השקיעה), תחלה דיבר שיחה אודות הגאולה שהיחה באופן כזה עד שהם בעצמם הוכרחו להודות שזהו נס ועד"ש שהי' קודם מ"ח שיתרו כהן מדין אמר עתה ידעתי כי הוי' ואח"כ הי' מ"ח כמו"כ גם בזה, ואמר שבאמת יש הרבה ניסים גם כעת והזאתך שאפי' בעה"נ אין מכיר בניסו, והגאולה היחה באופן כזה שהכריחוהו לכתוב שקבל הידיעה בזמנה, אח"כ אמר שנזכרים ונעשים כשיזכירו הגאולה הי' גם כעת אותם העניינים שהי' אז.

אח"כ אמר דא"ח ד"ה למען יחלצנך ידידיך מעלת יצחק (בזכות יצחק) כו'.
 אחר המאמר שיחה תוכן המאמר ובהנוגע לעבו' שכ"א יש לו זמנו שהוא בעבו' אברהם הפלה חו' ומצוה ואז רק המשכה והכוונה הוא לחפור באירות ארויסנעמען די מים חיים שאצל א צווייטען אידן, והגם שטוען שכבר ניסה ב' פעמים ואמרו לנו המים שלקחו הקאך והמים חיים לעצמם לא יתפעל מזה.

אח"כ אמר שנזכרים צ"ל במעשה ודיבר שיתנו כ"א מעות על המוסדות שעל שם ארמור, ואמר שבאמצע יאמרו ניגון שמחה וועט מען קלייבען בשמחה וועט מען קלייבען בשמחה אינן אמעריקא. אח"כ שיחה אודות ערלה שנטיעות ערלה לא ילקט משום שהם מובר. ודיבר שלא יתפעלו מכלום, וסיים שאדמו"ר אמר יהי' הו"א עמנו שזה אמר אדנ"ע על האסיפה שסיים אידן וייט מקדש השם והתעלה (וכידוע הסיפור) ואימנ"ר חזר זה וציוה להדפיס הוראה ששיין לכ"א כששמחברים בהקב"ה לא יבטלו.

באמצע לקח שלום שלי לחיים עבור בח נ"ז ואמר אד"ש בשמו"מ אח"כ שאל על עזריאל ש. עבור אחיו אח"כ שאל אם יש מי א עבור פריינד של שמרי' ששוניקין שיאמר עבורו (ששתו) אח"כ אמר למ.ז. שה"ה יאמר ג"כ, ואמר שהיית שיש חתונות וחתן יאמרו איזה ניגון של חתונה ונגנו מהרה ישמע גו' ואד"ש עשה בידיו הק', אח"כ ציוה לאמר לחיים להחננים או לאלו שרוצים וכו' וציוה להניח יאמרו חתלה זקנים שיש להם נכדים בצרכים (הזקנים) לזה, לאחדים נתן מזונות, בכלל ציוה איזה פעמים לנגן ניגוני שמחה ורקדו על אתר וגם הוא רקד איזה פעמים גם ציוה לנגן כל הניגונים שמנגנים בכל פעם, צמאה לך נפשי, אני מאמין ועוד. לז"ו אמר שבנו ישראל ישב בהתפשטות (אינו זוכר הלש' בדיוק) כמנהג הבע"ב חשובים וויא ביי אונז אין אמעריקא, וציוה שיאמר י. לחיים, וחשב שקורא אותו והחחיל לילך ואמר שרוצה לישב אויבן אן שהכל יראו שאמר לחיים, ערשט געקומען וויל שוין א שלישי.

דיבר שיחה אודות לך לך שאמר ה' לאברהם שילך מארצו והגם שהדרך ממעשה ג' דברים הנה כ"ז חתת הכוכבים והוא הגביהו למע' מכוכב צדק וכשהולך בשליחותו של הקב"ה אדרבה וזה הוראה לכ"א שטוען ס' פאסט גיט פאר די קרובים, ועוד, וישב במזרח ומשם ישפיע, ובאמת צריכים לילך לפעול, ודיבר בזה בארוכה.

עוד הי' שיחה אודות קאנטרי (אזלת לקראת עבוד כנימוסא כשבא 4 דזשוליי נוסעים תיקף קאנטרי. וחשב המעלות של קאנטרי וועט אויסגעמאטערט מיט דעם עסק, שחלב ישראל אין, ואינו שוחה חלב, אין לו מקום לישן כי רק שני רומט, מאחר שנמצא בהרים א"א לו צו וואקען הרבה ומחוסף 10-15 פונט שכל השנה אח"כ מתענה ב' וה' א"נ ד' צו אראפנעמען די פונטן, אבער מ'דארף דאך פאטערן די געלט, ואפי' כזה שכלל השנה נזהר בלאנטש ברעקפאסט סאפער דינער ועוד שמוט הנדרפים (והיינו שאינו ייגע כ"כ) מ"מ נוסע שיכתבו אותו בהבוק "הו איז הו" בחו' חושק הבעיה" ובהחיות חושק הסהורים ובעופות להבדיל הסמאים שהם מרובים, כשבא לשם עושה ברכה שכה לו בעולמו, שהקב"ה עשה טובה וואס איז נאך דא אנארט וואו מ'לאזט אויף א אידן מיט א בארץ און א איינלאך מיט ש"ק, יש גם בין המסובין שאחרים כבר נסעו ואחרים מביטים על השעון אמתי אגמור צו כאפן א טריין,

ב"ה

המשך מע' ע' ו'

באים אלי ושוואלים אשאתו רוצה לנסוע בקאנטרי ובאמת הוא בעצמו רוצה רק שמחבייש לומר משמו וכידוע הסיפור מאדמו"ר מוהר"ש נ"ע שא" בא אליי לבקש חיקון אך הי' מבוייש לאמר משמו וסיפר שא' שרוצה בעילום שמו ביקש אצלו שישאל חיקון על עבירה כזו והסתכל בפניו (המוהר"ש נ"ע) ואמר לו למה לו לשלח אוחך ושהאמר שתולך בשמוהרי טוב הי' שיבא בעצמו ולאמר שהוא הולך משמך, וכך בזה, ובאמת הקר"ה יכול ליתן געזונט גם בעיר, אך מאחר שזה מנהג זאל מען פארען געזונטערהייט, אך הקאן אין צריך להיות, וכמו אצל ר"א עין ערך שלא נסתחם לבו ממה שחמה מחמרא כו" כ"א ממה שנמשך אבארייהו. (באמצע הכיא מספר פלוני בשם אדמוה"ז שמה שיעקב לקח עוה"ב. ועשיו עוה"ז אין הפירוש שיעקב אין לו עוה"ז כ"א עוה"ז של עשיו והיינו לשמש לעכו"ה, וזהו הסעם על זהירות בפת פלטר עשיה שיהי' לחם של יעקב לא של עשיו.)

גם דיבר אודות נוער דער יונגער שבכ"א (אך איני זוכר הפרטים) גם דיבר ב' שיחות אודות פנחס שיחה א' שלא התפעל ממה ששמה והנשיאים לא ידעו מה לעשות כי זכה שעי' נחלה ההלכה, וכן גם כעת שבאם יש כאלו שמקיימים על הראשים העומדים מן הצד הנה לא יביטו ע"ז. עוד דיבר שיחה אודות פנחס זה א-לי שלכאן הי' צ"ל להיפך א-לי זה פנחס אלא שיש במדרש שאלי' נולד בעת שנולד אדה"ר קהיינו שלא הי' ילוד אשה ואח"כ נולד עוה"פ שהי' פנחס והיינו שפנחס זכה שנתגלגלה אצלו נשמה מלא ילוד אשה (וכן גם כעת....).

י"ד חמוז נכנסו הבחורים הנוסעים בשליחות המל"ח ואמר אד"ש שבאמת דיבר השיחה לך לך עבורם רק שגם אחרים ושמעו אך מאחר שכבר נכנסו יחזור עוה"פ עם הוספות וע"י וועט ווערן איבערזעגעבן אויך צו אנדערע, וכן גם דזה אלו העוסקים בשליחות אדמו"ר בהריכתה לגילוי דלע"ל יהיו מהנוסעים חלק בראש לחזות בנועם הוי" (ובכה).

הטע"ג על י"ב חמוז: התוועדה בשמחה ורבת פעולות וביחוד בכבוש הנוער. שבת מברכים מ"ה התוועד כמו בכל פעם המאמר ד"ה וידבר משה אל ראשי המטות¹ (ע' ע' ד.) גם דיבר בהפרש בין רפואה וחכם מחיר הנדר שקידש ע"מ שאין עלי' נדרים והחיר לה חכם הי"ז משודשת, יוע"מ שאין בה מומין וריפה הרופא אינה מקודשת שחכם מחיר הוא מעיקרא משא"כ רופא, אך יש רפואת שמעיקרא והראי' חשובה נק' רפואה ומעיקרא, והיות שיש בחורים שצריכים רפואה (הב' בחורים) יהי' אצלם רפואה שלא ישאר רושם. - באמצע ציוה לנגן צמאה לך גו' עוד נייגונים וניגוני שמחה אח"כ אמר ששאלו לאביו נ"ע סאלה בשבת אבילות אם מוהרים לילך שפאקעס כי הולכים כן בכל שבת וענה שלא צריכים להראות שאין אבילות וכן בכאן יש כאלו שבכל השנה הם במרירות ועוד יותר במ"ש, אך כעת שבת של ג' שבועות וצריכים להראות שבשבת אין אבילות ע"כ יואמרו נייגון של שמחה והיות שבשנה זו הוא ע"ד שנה לאדמו"ר נב"מ יאמרו וכל קרני רשעים אגדע מרק אפ. שלו שהניגון לא לבד שאינו נייגון של מרירות כ"א אדרבא.

אח"כ דיבר שיחה אודות מסעות שידוע הקושיא אין אומר אשר יצאו מארץ מצרים וחושב כל המסעות, והחירו"ע שצריכים ליגע שבכל נסיעה כ"ז שלא הגיעו לעבר הירדן (כמבנ) בלקו"ת בארוכה) עדיין יוצאים ממצרים ואם עומדים מ'שפעלט זין אפ נמצאים במצרים שבמצרים יש הרבה דרגות ושלעו"ז ורקדושה וכמה שלא יהי' בתוכה ובעבו" שבלב כחפילה אם עומד עדיין הוא במצרים.

כ" אב התוועד אד"ש עשה סיום על מסכת סוכות לבסוף המסכתא הוא במשפחה בלגא כו' אוי לרשע אוי לשכנו טוב צצדיק טוב לשכנו מפ' רש"י מרובה מדה טובה, גירסת ר"ח אשרי לצדיק כו' שייכות השכן הוא ענין מקיף כדמשמע שם שמחלק בין בית האב והמשפחה, ואמר שכלופדים אם חינוך אחרות די לו שידע שאין אלקה חנוך מה' כשמגדל צדיק לידע שאין בע"ב חנוך ממנו, מחגלד יותר צ"ל שאין מציאות, (שלא דק אין עוד כי אם?) כן בתורה אחת שאם אינו מחזק ח"ו מנסתר פר"ז מחלק בתורה עדי יותר כשאמר שמועה זו נאה וזו אינה ח"ו ג"כ אסור, עוד יותר כשילמד אח"כ כשימלא כיסו כו' ועוד יותר שלומד וחיות מועט, כ"א צ"ל בשוה כמו נגלה והראי' שכמה עיני אגוד מובאים להלכה, אחדים טוענים שאין פוסקים מאגדה, לבד זה שזה גופא בספק באיזה אופן הנה אם אין סתירה פוסקים, והראי' כ"מ שמובאים וכן ענק זה שזה לדינה דבר מיצא, ג"כ יש לחקור אם יש לו בעלות או רק מצד שיהי' הפסד.

ב"ה

הפסח מע' ע' ז'

הנפ"פ אי עובר האיסור אם מצד בעלות או הפוכה (הגם שמתנה מותר זהו מצד שהבעלות חלושה), ואם מצד טעם ב' אז הלוקח, מצד ועשית הטוב. ראי' מג"ב כפירוש הב' מהקדש לעניים, אם טעם א' אסור (הגם שבדיעבד יהי' מוקדש) ואם לטעם הב' לא שייך ועשית הטוב אצל הקדש כי זהו בין אדם לחבירו, דיוק רש"י מרובה מדה טובה הירץ בההפוש שבין הוספה מחול על הקודש שיכולים מבעוד יום והראי' מהב"ח (ואמר שבאמריקא אסור לספר זה) וקידוש אסור כי עצם נושא הזמן א"א להחליף משא"כ קדושה זהו הוספה, במילא קשה איך טוב לדייק כו' הלא שבר זהו דבר נצחי ואיך יכול להיות מצד המקיף יפעול ענין עצמי (משא"כ עונש אינו נצחי ח"ו) ע"ז מהרץ רש"י מרובה מדה טובה, (ע"כ נמצא בהרשימות, מכאן ואילך חסר)

1) המאמר ד"ה וידבר משה אל ראשי המטות נתבאר הענין דבירורים למע' מזה נדרים מה שעבר בירור היש מבלבל לו וע"ד בינה מינה גבורה מתעברין בסופה למע' מה חכם מתיר ההפוש בין חכמה לבינה בעבו"ץ

אחר המאמר אמר שהיסוד דהמאמר הוא מאמר אדנ"ע ושם יש הרבה חידוש רק שאין מכירים (הביא לגמרא ואיני זוכר). אחז מחידושים הוא מה שבכל פעם מבואר ענין נדרים שהוא פרישות מצד וואס ער קען זיך ניט צופראווען, משא"כ בכאן אדרבא שהוא למע' מעבודת הבירורים, ודיבר שבוה יובן ההבדל אצל נשיאים מה שאחרים היו בבחינת פרישות ואחרים בהרחבה דלכאו' אם נדרים ענין פרישות מדוע הא' הי' והשני לא ואם מצד הידור מה זה נוגע להצדיק, (היינו אם הוא ענין הא' שהדור אינו יכול לברר מה שייך להנשיא) אך כנ"ל יובן שבאמת ענין הנדרים הוא למע' מכירורים וחכם מתיר עוד ענין בעבו"ץ ולפי אופן הדור כן הי' העבו". סיפר עם הצ"צ שא' הצליח בברכתו שהי' לו עסק פאדראד והבין שמחמת העצה והדרכה וכנסע לליוב', הולין מחנה א שליטל עם כל הפוצן, וכשהביא להצ"צ אמר אני איננו צריך רק חתן (וקראו בשם לר' שמואל ולכאו' אם זה לא הי' צריך היינו שזהו מבלבל שבעבו"ץ אם אין צריכים הכי זה בלבול וע"ד בגדים ארוכים יותר מדאי מבלבלים וניכר זה כשהולכים על הר ולכן יותחמדאי הידורים הרי זה מבלבל, אך כנ"ל שלפי הדור, ואדמו"ר מוה"ר ש הי' לו עסק אם פראגראמען והי' נוסע בשביל זה מחוץ להמדינה, ולכן התנהג בהרחבה עד שכל מה שהי' לו הי' באופן עשיר, מה שעשה בשבת (כנראה מקטורה) הי' מזהב פושקע של טאבאק מזהב כף זהב מולג וכו' והנהגתו ג"כ בהרחבה עד שיש סיפור, שהגויס ג"כ ידעו שהוא מחנהג בהרחבה וכשהי' צריך לנסוע הי' בא להטריין באיתור והפקיד כבר ידע עד שפ"א החליפו הפקיד והחדש לא ידע, וכשלא בא מאיזה סיבה נתן סיגנל והלך הטריין ואח"כ באה מקודה להעבירו מהמסרג, כי הטריין והנוסעים בו הכל הוא כשביל שישע הרבי הליובאוויצ'י, הם לא ידעו הסיבה שהעבירוהו אך באמת (בפנימיות) הי' זה הטעם. מה שאנו יכולים ללמוד מזה הוא (באמת יכולים ללמוד הרבה) שכ"א צריך להתעסק לפעול ולפעמים יהי' אצלו הגבהה מה שמדבר נסוב ופועל אך חכם מתיר הנדר מען גייס אויף זיינע פלייצעס וצריכים לילך בהרחבה.

(סילוק רשימות דחשי"ד)

(ב"ה שניחן לי את הכוח לרשום רשימות של
שני חשי"ד ואי"ה לרשום עוד בלי-נדר)

- ח -

הרשומים : ברוך בנימין סהאלער - משה אהרן קראטנאינסקי שיחיו

קטע מ"ווידאו" מחלוקת דולרים לצדקה יום ראשון י"ג ניסן
תש"נ (באדיבות א' מאנ"ש וזכות הרבים תלוי' בו)

קישור להמשך היומן דחודש תשרי תשל"ח שנדפס לעיל

מוקדש לזכות

כ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

*

**יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך
המשיח לעולם ועד**